

รายงานการวิจัย

การสร้างชุดการสอน เรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" สำหรับห้องเรียน
แบบศูนย์การเรียน วิชา ศษ. 321 (จิตวิทยาแนะแนว)
ระดับปริญญาตรี

A. Construction of Instructional Package "The Instruments of
Guidance" for Learning Center Classroom in The Course of
Ed. 321 (Guidance Psychology) in Under Graduate Level.

โดย

ชอดัคดา ชัยเมือง
ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

คณะวิชาครุศาสตร์

วิทยาลัยครุพัฒน์สังก��ณ์ ปีชุมปีก

พ.ศ. 2530

๑๗๖๘๔๒๐๙ ๑๘๖๘
๑๗๖๘๔๒๐๙ พ.ศ.๒๕๓๐

Research Title   A construction of instructional package on
                           "The Instruments of Guidance" for learning
                           center classroom in the course of Ed.321
                           (Guidance Psychology) in under graduate level.

Name   Mrs. Shauladda Kwunmeung

Academic Year   1986

Abstract

The purpose of this study were (1) to construct an instructional package on "The Instruments of Guidance" for learning center classroom in the course of Ed.321 (Psychology Guidance) in under graduate level and (2) to determine the efficiency of the package

Subjects concisted of 30 in service students of Pibulsongkram Teachers' College during the 1986 academic year in bachelor degree program. Being The experimental subjects, In the experiment, these students (1) were first given the pre-test, (2) while studying they did the excercises; (3) and after studying, the post-test were given. The data were computed to (1) determine the efficiency of each package basing on the 80/80 standard scores; and (2) test-the significant difference between the pre-test mean and post-test mean at the .01 level of

significance by t-test.

This experiment showed that, this instructional package were efficient at the 85.33/80.16 level pre-test and post-test scores yielded significant difference at the .01 level, which indicating that, this package could increase the students' understanding the lesson effectively.

หัวข้องานวิจัย

การสร้างชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ"
สำหรับห้องเรียนแบบคุณย์กานเรียน วิชาศึกษา 321
(จิตวิทยาเนະແນວ) ระดับมัธยูปถัตร

ผู้เขียน

นางสาวสักกา ชัยเมือง

ปีการศึกษา

2529

บทที่ 1

การวิจัยครั้งมีหัวข้อประสังค์เพื่อ (1) สร้างชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ"
สำหรับห้องเรียนแบบคุณย์กานเรียน วิชาศึกษา 321 (จิตวิทยาเนະແນວ) ระดับมัธยูปถัตร และ (2)
ประเมินผลความพึงพอใจของชุดการสอนที่สร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาภาค กศ.บม. รุ่นที่ 1 ระดับมัธยูปถัตร เอกสารการ
ท่องเที่ยวและวิชาศึกษา 321 (จิตวิทยาเนະແນວ) ในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2529 ของวิทยาลัยชล
พิจุลสิงหราษฎร์ จำนวน 30 คน ในการทดลองนี้ศึกษาจะทางท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว (1) ทำแบบทดสอบ
ก่อนเรียนซึ่งได้ผ่านการทดสอบว่าสามารถเข้าใจและทำความเข้าใจได้แล้ว (2) ประกอบกิจกรรม
การเรียนและทำแบบฝึกหัดที่สอนตามหัวข้อที่สอน ฯ จนครบ และ (3) ทำแบบทดสอบหลังเรียนหลังจากนั้น
ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์หา (1) ประเมินความพึงพอใจของชุดการสอนที่สร้างไว้ก่อน ต่อ
80/80 และ (2) ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่
ระดับ .01 โดยการทดสอบค่า t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบประภูมิว่า ชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" มีประสิทธิภาพ 85.33/80.16 และคงว่า อุปกรณ์ในเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแสดงความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ .01 โดยค่าเฉลี่ยผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียน และคงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น ช่วยให้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น

ห้องสมุดวิทยาลัยครุพัฒนาสังคม	
วันที่.....	๑๖ ก.ย. ๒๕๓๐
วันลงทะเบียน.....	๗๖๐๐๓
เลขทะเบียน.....	
เลขเรียกหนังสือ.....	

๑
๓๙๑.๔
๖๑๙๔๗
๔.๓

คำนิยม

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการโดยค น ใจจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. ทองเรียน อมรชุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราพร พงศ์อ้างอิง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษ กล่อมจันทร์ อาจารย์อัจฉรา บุษก็ อาจารย์คงคำ
ขันกลิกรรม ที่ได้ช่วยให้คำปรึกษา แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องแบบทดสอบและชุดการสอน
ที่ใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดีเยี่ยม ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาภาค กศ.บป. รุ่นที่ 1
เอกสารนี้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุรชัย ขวัญเมือง ใน การตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของงานวิจัย ตลอดจนได้รับความ
อนุเคราะห์จากทางวิทยาลัยครุพัฒน์สังกัด พิษณุโลก ที่ได้ให้ทุนคุกคุมการวิจัยครั้งนี้
จำนวน 4,000 บาท

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ
ไว้ ณ โอกาสนี้

ขออภัยก า ขวัญเมือง

(1)

สารบัญ

หน้า

สารบัญสารวาระ ..... (๑)

บทที่ ๑ บทนำ ๑

ความสำคัญของปัญหา ๑

รากฐานการวิจัย ๓

สมมุติฐานของการวิจัย ๔

ขอบเขตของการวิจัย ๔

ข้อทดลองเป็นหัวในการวิจัย ๕

ประโยชน์ที่คาดหวังจากการวิจัย ๕

นิยามศัพท์ ๖

บทที่ ๒ การตรวจสอบเอกสาร ๙

ทฤษฎีและหลักการ ๙

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๖๐

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย ๖๗

กลุ่มตัวอย่าง ๖๗

เครื่องมือในการวิจัย ๖๗

การเก็บรวบรวมข้อมูล ๗๐

การวิเคราะห์ข้อมูล ๗๑

สารบัญ (ทอ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัยและขอวิจารณ์	75
ผลการวิจัย	75
ขอวิจารณ์	83
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	85
สรุปผลการวิจัย	85
ขอเสนอแนะ	87
เอกสารอ้างอิง	89
ภาคผนวก	95

สารบัญตาราง

ตารางที่

หนา

1	ความยากง่าย (m) และความอ่านอาจจำแนก (v) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ".....	76
2	ข้อมูลในการคำนวณหาความแปรปรวน (s^2) ของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ".....	77
3	เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน คะแนนหลังเรียนและ คะแนนแบบฝึกปฏิบัติของชุดการสอน เรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ".....	79
4	ผลการหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ" โดยเปรียบเทียบคะแนนรายละเอียด ของแบบฝึกปฏิบัติ (E_1) กับคะแนนรายละเอียดของแบบทดสอบ หลังเรียน (E_2) และอัตราส่วนวิกฤต (t) ของความก้าวหน้า.....	82

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การผลิตครูในประเทศไทยส่วนใหญ่นั้น อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการฝึกหัดครู โดยมีวิทยาลัยครุชั่ง เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำหน้าที่ผลิตครูออกไปเพื่อพัฒนา การศึกษาของชาติให้เจริญก้าวหน้า เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งในการพัฒนา บุคคลและประเทศชาติ กรมการฝึกหัดครูได้กระหน่ำถึงความสำคัญในการผลิตครูให้มีคุณภาพ จึงได้วางข้อมูลง่ายในการผลิตครูตามหลักสูตรการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 ของสภากาชาดไทย ให้เป็นมาตรฐานที่ดีที่สุด สำหรับการฝึกหัดครู 1 หน้า 1 ว่า

...จะมุ่งผลิตครูที่เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทักษะคิด ในการอ่านที่จะเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน เข้าใจสภาพสิ่งแวดล้อมและสังคม และสามารถทำความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ของครู มาพัฒนาการศึกษาเพื่อชีวิตระดับสังคม ให้อ่าย่างคือ ห้องเรียน ให้เหมาะสมสมกับสภาพการณ์และภาวะจำถัดของประเทศไทย

กรมการฝึกหัดครูจึงได้เบิกสอนหลักสูตรทั้ง ๆ เพื่อสนับสนุนความต้องการของ ห้องเรียน โดยเฉพาะวิชา ศึกษา 321 (จิตรกรรมและแนว) ให้จัดให้เป็นรายวิชาบังคับ ในระดับปริญญาตรี ห้องเรียนเพาะเลี้ยงเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งของการจัด บริการแนะแนวในสถานศึกษา ซึ่งเป็นบริการที่จะช่วยให้เยาวชนของชาติมีพัฒนาการที่ดี ห้องเรียนค้านร่วมกับ อารามมี สังคมและสติปัญญา มีความรู้ความเข้าใจในตัวเองและ สิ่งแวดล้อม จนสามารถนำตนเองได้ทั้งในด้านการศึกษา อารมณ์และสุนทรีย์ สามารถ กำรงำนชีวิตรอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข เป็นกำลังสำคัญของประเทศไทยท่อไป ด้วยเหตุนี้

กรรมการฝึกหัดครูจึงมุ่งผลิตครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนว และสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถไปใช้ในสถานศึกษาได้ แต่เนื่องจากเนื้อหาของหลักสูตรมีมากโดยเฉพาะในเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" ฉัจจะให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการทดลองสามารถใช้เครื่องมือทางการแนะแนวได้เป็นอย่างดีแล้วจะต้องใช้เวลามาก ประกอบกับการสอนโดยวิธีบรรยายตามปกติ ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์ทางการเรียนได้คือเท่าที่ควร เพราะผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนการใช้เครื่องมือต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

วิธีที่จะแก้ปัญหานี้ได้ก็คือ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยในกระบวนการเรียนการสอน ดังที่ รองศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสังข์อัน (24 หน้า 18) กล่าวว่า

...ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการศึกษาทำให้เชื่อได้ว่า ในอนาคตการศึกษาจะเดินไประบบโรงเรียน ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง โดยใช้คอมพิวเตอร์ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ บทเรียนแบบโปรแกรมและเครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) โดยจัดให้มีชุดการสอนหรือชุดเรียนเบ็คเซอร์จ (Instructional Package) ...

นอกจากนี้ ชัยยงค์ พรมวงศ์, สุเมชาวร์ เนตรประเสริฐและสุคาน ลินสกุล (11 หน้า 154-158) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม เป็นการสร้างบรรยายakash การเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนตนเองให้มีคุณลักษณะที่ดี หมายความส่วนส่วนสำคัญคือ ความสามารถในการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุด สำหรับสถาบันที่ขาดแคลนครู

การสอนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนได้ส่วนหัวความรู้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบ รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ ช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติที่มีอุปสรรคไม่เพียงพอ ทำให้ทุกคนสอนได้ทรงพลัง เนื้อหา และผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเวลาว่างได้อีกด้วย

ปัจจุบันนี้ ได้มีการนำเอาวิธีสอนแบบนี้มาใช้กันมǎงแล้วในวิชาทั่ง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ภาษาไทย วิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ เป็นทันแต่ในวิชาการแนะแนวฯ ยังไม่มีผู้ใดได้นำวิธีการนี้มาใช้เลย ทั้งนี้ เพราะอุปสรรคที่สำคัญคือ ขาดชุดการสอนนั้นเอง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความต้องการอย่างยิ่งที่จะทำการวิจัย เรื่อง "การสร้างชุดการสอน เครื่องมือทางการแนะแนวฯ สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน วิชาศึกษา 321 (จิตวิทยาแนะแนว) ระดับปริญญาตรี" เพื่อเผยแพร่ให้อาจารย์ผู้สอนได้นำชุดการสอนไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การผลิตครุภัณฑ์มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอน เรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนวฯ" สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน วิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาแนะแนว) ระดับปริญญาตรี
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยนำชุดการสอนไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ชุดการสอน เรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ" ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี จะใช้สอนให้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐

2. ผลการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนจากชุดการสอน ทางกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลองสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน มีจำนวน 30 คน เป็นนักศึกษาของสาขาวิชาลัพพุทธชินราช วิทยาลัยครุพัฒน์สังกրាយ พิษณุโลก ระดับปริญญาตรี ปีที่ ๑ ภาค กศ.บป. เอกสารรายที่กำลังศึกษา วิชา ศึกษา ๓๒๑ (จิตวิทยาແນະແນວ)

2. ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย จะไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ ผู้สอนทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพภาระณ์ของนักศึกษาและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน ขณะทำการสอน

3. เรื่องที่จัดทำชุดการสอน คือ "เครื่องมือทางการແນະແນວ" ซึ่งได้แก่ การลังเกต การล้มภายนอก อัตชีวประวัติ เรียงความ บันทึกประจำวัน อนุทิน การเขียนบ้าน สังคมนิพิ ไคร เอiy ระเบียนลະສມ แบบสอบถาม แบบทดสอบ กลวิธีระบายนความในใจและการศึกษาเด็กเฉพาะราย โดยยึดขอบเขตเนื้อหาตามหลักสูตร วิชา ศึกษา ๓๒๑ (จิตวิทยาແນະແນວ) ระดับปริญญาตรี

ข้อคล่องเบื้องต้นในการวิจัย

1. ในการประเมินผลประสิทธิภาพชุดการสอนนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานตามที่ ชัยยงค์ พรมวงศ์, สมชาย เนตรประเสริฐ และสุชา สินสกุล (11 หน้า 56) กล่าวไว้คือ 80/80
2. ผลของการวิจัยครั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้ความต้องการของนักศึกษา ภาค กศ.บป. ที่กำลังศึกษาอยู่ใน วิทยาลัยครุพัฒลสสกรรม พิษณุโลก ซึ่งมีความรู้พื้นฐานเท่าเดิมกัน
3. นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประกอบห้องทดลอง ไม่เคยเรียนวิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาแนะแนว) เรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" มาก่อน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ชุดการสอน เรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นประโยชน์ของการเรียนการสอนวิชาการแนะแนว ที่เกี่ยวกับเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" เช่น ศึกษา 321 (จิตวิทยาแนะแนว) ศึกษา 345 (หลักการแนะแนว) ศึกษา 2-463 (แนะแนว 2) และ แนะแนว 122 (เทคนิคการเก็บข้อมูล เป็นรายบุคคล) เป็นต้น
2. การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า การสอนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอน มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนได้พิจารณาเลือกใช้วิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ
3. ผลการวิจัยครั้งนี้ จะช่วยเป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนวิชาทั่ว ๆ ทุกระดับชั้น ได้ใช้เป็นแนวทางในการผลิตชุดการสอน เพื่อใช้เป็นลือการสอนในวิชาที่ตนรับผิดชอบต่อไป

นิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้ มีศัพท์บางคำที่ผู้วิจัยใช้ในความหมายและขอบเขตจำกัด
ดังท่อไปนี้

"ชุดการสอน" หมายถึง แผนการสอนเป็นรายหน่วย เนพาะหัวข้อเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" ซึ่งประกอบด้วย คู่มือครุ แบบฝึกปฏิบัติ แบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน บัตรรายการทางฯ (บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรคำถกและบัตรเฉลย) และทัวอย่างเครื่องมือทางการแนะแนว

"เครื่องมือทางการแนะแนว" หมายถึง สื่อที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเก็บไถ่ การสังเกต การสัมภาษณ์ อักษรประวัติ เรียงความ บันทึกประจำวัน อนุทิน การเขียนบ้าน สังคมนิพิ ไครเอีย ระเบียนลํะສົມ แบบสอบถาม แบบทดสอบ กลวิธีระบายนความโนใจและการศึกษาเก็บเฉพาะราย

"ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน" หมายถึง ลักษณะการจัดห้องเรียน ที่แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม ๆ ละ 6-10 คน แต่ละกลุ่มเรียกว่า "ศูนย์" ในแต่ละศูนย์จะมีเนื้อหา กิจกรรมและทัวอย่างเครื่องมือทางฯ กัน ผู้เรียนจะผลัดเปลี่ยนกันเรียนตามศูนย์ทางฯ จนครบทั้ง 5 ศูนย์ ผู้เรียนจะปรึกษากันเป็นกลุ่มย่อย ผู้สอนเป็นเพียงผู้ช่วยแนะนำ ประสานงานและเตรียมลิํงอำนวยความสะดวกให้

"วิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาแนะแนว)" หมายถึง วิชาชีพครุที่กำหนดให้เป็นรายวิชาบังคับ ตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตของสภากาชาดไทยทั้งคู่ครุ พุทธศักราช 2519

"แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์" หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความรู้ของนักศึกษา ก่อนเรียนบทเรียนและใช้วัดความรู้หลังจากเรียนบทเรียนแล้ว

" ประสิทธิภาพของชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน" หมายถึง มาตรฐาน 80/80 ขึ้นคำนวณได้ดังนี้

80 ทั้วแรก หาโดยน่าจะແນนที่นักศึกษาแต่ละคนตอบถูกในແຕลະศູນຍົກຈົກຮ່ານມາຮຽນກັນ ແລ້ວທາຈຳນວນຄຳກອບໂຄຍເສດ່ຍທີ່ນักศึกษาທັງໝາຍທຳກຳທີ່ໄດ້ເປັນຮ້ອຍລະໂຄຍເສດ່ຍ

80 ทั้วหลัง เป็นຄະແນນ ເສດ່ຍຂອງທັງກຸມ ໂຄຍນໍາຄະແນນຈາກແບບທົກສອບ ທັດງເວີຍນ (Post Test) ຂອງທຸກຄົນມາຫາຄໍາຮ້ອຍລະ ແລ້ວຫາຄໍາເສດ່ຍຂອງທັງກຸມ

"ນັກສຶກໜາ ອຄປ." ພນາຍດື່ງ ນັກສຶກໜາທີ່ເຂົ້າມາສຶກໜາໃນຮະດັບອຸປະນະພິມມາຮົວປົງມາທີ່ການໂຄງກາງກາຮ່າງການອົບຮົມຄຽງແລະນຸກລາກກປະຈຳກາຮ່າງການ ຂອງວິທຍາລັຍຄຽງພິມມຸລສົງຄຣາມ ພິມມຸໂລກ ຊຶ່ງໃຊ້ເວລາເວີຍນໃນວັນເສົາຮັດວຽກ

"ນັກສຶກໜາ ກສ.ນປ." ພນາຍດື່ງ ນັກສຶກໜາທີ່ເຂົ້າມາສຶກໜາໃສຮະດັບອຸປະນະພິມມາຮົວປົງມາທີ່ການໂຄງກາງກາຮ່າງການຈັກການສຶກໜາສໍາຫຼວບນຸກລາກປະຈຳກາຮ່າງການຂອງວິທຍາລັຍ ຊຶ່ງໃຊ້ເວລາເວີຍນໃນວັນເສົາຮັດວຽກ

"ນັກສຶກໜາກາຄປກຕີ" ພනາຍດື່ງ ນັກສຶກໜາທີ່ເຂົ້າມາສຶກໜາໃນຮະດັບອຸປະນະພິມມາຮົວປົງມາທີ່ຂອງວິທຍາລັຍ ໂຄຍໃຊ້ເວລາເວີຍນຮ່ວມວັນຈັນທີ່ຈິງວັນຄຸກໂນ ໃນເວລາຮາຊກາຮ່າງການ

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสาร

ในการตรวจสอบเอกสารสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งเป็นสองส่วน คือ ทฤษฎีและหลักการ เกี่ยวกับ การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและหลักการ

ผู้วิจัยได้เสนอทฤษฎีและหลักการ เกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียน แบบศูนย์การเรียน ตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคำว่า "ชุดการสอน"
2. แนวคิดเกี่ยวกับคำว่า "ศูนย์การเรียน"
3. แนวคิดเกี่ยวกับคำว่า "เครื่องมือทางการแนะแนว"

แนวคิดเกี่ยวกับคำว่า "ชุดการสอน"

ความหมายของคำว่า "ชุดการสอน"

สุนันท์ มีหมาคม (28 หน้า 1) ได้กล่าวถึงความหมายของชุดการสอนว่า "ชุดการสอนหรือชุดการเรียน หมายถึง ระบบการผลิตและการนำเสนอประสบการณ์สู่บุคคลองค์กร เนื้อหาหรือประเด็นการสอนของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น"

ส่วนบุญเกื้อ ควรหาเวลา (14 หน้า 30) ได้ให้ความหมายว่า "ชุดการสอน (Instructional Package) หมายถึง ชุดของสื่อประสมที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียน ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับโดยจัดเอาไว้เป็นชุดการสอน มีจำนวนเท่ากับหน่วยเนื้อหาในแต่ละวิชา บรรจุไว้ในของกล่องหรือกระเบ้าก็ได้"

แนวคิดในการผลิตชุดการสอน

เบญจารรณ วัฒนาเสรี (15 หน้า 21-22) ได้กล่าวถึงแนวความคิดในการผลิตชุดการสอนไว้ดังนี้

แนวคิดที่หนึ่ง ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลัก จัดวิทยานประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เป็นสำคัญ ความแตกต่างระหว่างบุคคลมีหลายด้าน คือ ความสามารถ สมปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้ วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือ การจัดการสอนรายบุคคลหรือการสอนตามเอกลักษณ์ การศึกษาโดยเสรีการศึกษาค่ายคนเอง ซึ่งล้วนเป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน แม้ปัญญา ความสามารถและความสนใจ โดยมีครูอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่สองคือ ความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนจากเดิมที่ยึด "ครู" เป็นแหล่งความรู้หลัก มาเป็นการวัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนแบบทาง ๆ ซึ่งได้จัดให้ตรงกับ เนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาทาง ๆ การเรียนด้วยวิธีนี้ ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพียงหนึ่งในส่วนของเนื้อหาทั้งหมด อีกส่วนส่วนใหญ่จะเรียนด้วยตนเองจากสิ่งที่ผู้สอนเตรียมไว้ในรูปของชุดการสอน

แนวคิดที่สาม คือ การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในรูปของการจัดระบบการใช้สื่อการสอนหลายอย่างมาช่วยการสอนให้เหมาะสม และใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียน แทนการให้ครุยเป็นผู้จัดทำความรู้แก่นักเรียนอยู่ตลอดเวลา แนวทางใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอน

แนวคิดที่สี่ คือ ปฏิกริยาสัมพันธ์ระหว่างครุยกับนักเรียน และนักเรียนกับสภาพแวดล้อมเดิมๆ เป็นเพียงฝ่ายรับความรู้จากครุยเท่านั้น แทนจะไม่มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นท่อเพื่อน ๆ และท่อครุย นักเรียนจึงขาดทักษะการแสดงออกและการทำงานเป็นกลุ่ม จึงไม่มีการนำเอากระบวนการยกตัวอย่างมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งนำมาซึ่ง การผลิตสื่อออกมาในรูปของชุดการสอน,

แนวคิดที่ห้า แนวคิดสุดท้าย คือ การจัดสภาพสื่อแวดล้อมการเรียนรู้ โดยยึดหลัก จิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ โดยจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบโปรแกรม ซึ่งหมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน

1. ได้เข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง
2. ได้ทราบว่าการตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานของคนอูกหรือผิดอย่างไร
3. ได้รับการเสริมแรงที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำดูหรือคิดดู กันจะทำให้เกิดการกระทำพุทธิกรรมนั้นขึ้นอีกในอนาคต
4. ได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนความสามารถและความสามารถในการทำงานของนักเรียน

สอง

การจัดสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ตามที่กล่าวมาแล้วนี้ จะต้องมี เครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดหมายปลายทาง ซึ่งชุดการสอนก็ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่ง

ประวัติความเป็นมาของการใช้ชุดการสอนในประเทศไทย

ชัยยงค์ พรมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุชา สินสกุล (11 หน้า 47) ได้เขียนถึงประวัติความเป็นมาของการใช้ชุดการสอนในประเทศไทยไว้ สรุป ได้ดังนี้

ระบบการผลิตชุดการสอนในประเทศไทย ได้เริ่มนีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 โดย ดร.ชัยยงค์ พรมวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในภาควิชาโภสหศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการทดลองใช้ระบบผลิตชุดการสอนในวิชา "เทคโนโลยีและการศึกษาร่วมสมัย" สำหรับนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2517 และภาควิชา โภสหศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้มีการนำผลที่ได้จากการทดลองนี้ ไปใช้ในการฝึกอบรม คณาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยหลายแห่ง กล่าวคือ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (6-10 กรกฎาคม 2517) คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (1-5 ตุลาคม 2517) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (11-15 ตุลาคม 2517) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2 ครั้ง (กุมภาพันธ์ 2518) และที่อื่น ๆ อีกหลายแห่ง

ที่มาศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้นำหลักกรรมมาใช้ใน โครงการ เสิร์ฟส์มาร์ทภาคทางการสอนของครู (RIT) และได้ร่วมมือกับกรมสามัญศึกษา ทำการทดลองวิจัยทางทางลอดเวลาการสอนของครู ดัง

จะเห็นว่า ชุดการสอนได้เข้ามานึบทาทในวงการศึกษาของไทยเป็นอย่างมาก และได้มีผู้นำหลักและวิธีการของชุดการสอนไปประยุกต์ใช้ในวิชาต่าง ๆ เกือบทุกรายการชั้น

ประเกทของชุดการสอน

ขั้ยงค์ พรมวงศ์ (อ้างถึงใน เบญจวรรณ วัฒน เสรี หน้า 23-24)
ไก่จำแนกชุดการสอนตามลักษณะการใช้ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ชุดการสอนประกอบการบรรยาย เป็นชุดการสอนที่กำหนดกิจกรรม และสื่อการสอนให้ครูใช้ประกอบการสอนแบบบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทของครูให้พูดน้อยลง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นชุดการสอนที่ครูเป็นผู้ใช้ บางครั้งจึงเรียกว่า "ชุดการสอนสำหรับครู" ชุดการสอนประกอบการบรรยายนี้ จะมีเนื้อหาเพียงอย่างเดียว โดยแบ่งหัวข้อที่จะบรรยายและประกอบกิจกรรมไว้ตามลำดับขั้น สื่อที่ใช้อาจเป็นแผ่นคำสอน slide ประกอบเลียง แผนภูมิ แผนภาพ ภาพพยนตร์ โทรศัพท์ และกิจกรรมกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เรียนได้อภิปรายถกมีนาหา และหัวข้อที่ครูกำหนดให้เพื่อความเรียบง่ายในการใช้ ชุดการสอนประกอบนี้มีการบรรจุในกล่องที่มีขนาดพอเหมาะสมกับจำนวนสื่อการสอน อย่างไรก็ตาม หากเป็นวัสดุอุปกรณ์ มีราคาแพงเกินไป ขนาดใหญ่หรือเล็กเกินไป แทรกหรือเลี่ยงง่ายและลึกลึกลึกลึก เราจะไม่ใส่ไว้ในชุดการสอน แต่จะกำหนดไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งที่ครูต้องเตรียมไว้ล่วงหน้า ก่อนทำการสอนในครุนีอครู

2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมกลุ่ม การเรียนในปัจจุบันนี้ได้อว่าครูเป็นแหล่งความรู้หลักอีกค่อไปแล้ว ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้กระเทียบสภาพการ เป็นผู้อำนวยการและ เป็นผู้ประสานงานการเรียนการสอน นักเรียนจะเรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรม ซึ่งจะ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ชุดการสอนชนิดนี้ประกอบด้วย ชุดอยู่ที่มีจำนวนเท่ากับจำนวนศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยของห้องเรียน ในแต่ละศูนย์มีสื่อหรือบทเรียนครบชุด ตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น ๆ สื่อที่ใช้ในศูนย์จัดไว้ในรูปของสื่อประสม อาจใช้เป็นรายบุคคลหรือสำหรับกลุ่มผู้เรียนทั้งศูนย์จะใช้ร่วมกันได้ ผู้เรียนที่เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม

ต้องการความช่วยเหลือกันและกันได้เอง ระหว่างประกอบกิจกรรมการเรียน หากมีปัญหา ผู้เรียนสามารถสอบถามครูได้เสมอ

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขึ้นโดยให้ผู้เรียนใช้เรียนในที่ที่มีคุณภาพ เตรียมไว้ ผู้เรียนจะนำชุดการสอนไปใช้ในคุณภาพ เมื่อมีปัญหาในระหว่างการเรียนสามารถที่จะนำชุดการสอนประゲณ์ไปเรียนที่บ้านได้ด้วย โดยผู้ปกครองหรือบุคคลอื่น ๆ อาจจะพยายามช่วยเหลือบ้าง การสอนรายบุคคลนี้จะสามารถฝึกฝน และส่งเสริมนิสัยของนักเรียนในการแสวงหาความรู้ ความคิดเห็นเป็นอย่างดี

องค์ประกอบของชุดการสอน

สัมมนา (28 หน้า 2-3) ให้จำแนกส่วนประกอบของชุดการสอนไว้ ก็จะ

1. กอง

2. สื่อการสอนและบัตรบอกรหัสของสื่อการสอนเรียงตามลำดับการใช้

3. บันทึกการสอน ประกอบด้วย

3.1 รายละเอียดเกี่ยวกับวิชาและหน่วยการสอน

3.2 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้เรียน

3.3 จำนวนชั่วโมง

3.4 วัสดุประสงค์ทั่วไป

3.5 วัสดุประสงค์เฉพาะ

3.6 เมื่อหาและประสมการณ์

3.7 กิจกรรมและการใช้สื่อการสอนประกอบวิธีการสอน

3.8 การประเมินผล วัดผล การทดสอบก่อนและหลังการเรียน

4. คํมีอครู ประกอบด้วย

4.1 คำนำ

4.2 คำชี้แจงสำหรับครุในการใช้

4.3 สิ่งที่ครูต้องเตรียมก่อนสอน

4.4 บทบาทของนักเรียน

4.5 กระบวนการพัฒนา พร้อม เนลย

4.6 บันทึกการสอน

5. ใบสั่งงาน ประกอบด้วย

5.1 ชื่อบัตร และ หัวเรื่อง

5.2 កំសៀង

5.3 กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ

ในเรื่องเดียวกันนี้ ชัยยงค์ พระมหาวงศ์, สมเชาว์ เนกรประเสริฐ และสุก้า สินสกุล (11 หน้า 144-147) ได้กล่าวว่า “น้องค์ปะกอบที่เห็นอนฯ กันในแต่ละชุดการสอน โถยสรูปไว้ดังนี้

1. คุณมีส่วนรับผิดชอบในการสอน หรือผู้เรียนท่องเรียนจากชุดการสอน

2. คำสั่ง หรือ การน้อมงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้กับเรียน

๓. เนื้อหาสาระอยู่ในรูปของลีดการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียน

การ สอนแบบกลุ่มและรายบุคคล ชี้งำนนี้ได้ก้าวต่อไปในระดับสากล

4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการได้แก่แบบฝึกหัดรายงานการค้นคว้า ทฤษฎี และผลของการเรียนรู้ในรูปของแบบสัญลักษณ์ ๆ ส่วนประกอบทั้งหมดจะอยู่ในกล่องหรือของโดยจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการใช้

การประเมินผลชุดการสอน

Baum และ Chastain (34 หน้า 116-124) กล่าวว่า จัดท้องมีการประเมินผลชุดการสอนว่าใช้แล้วผู้เรียนเกิดผลการเรียนตรงกับข้อมูลหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื้อหาของชุดการสอนมีปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์ท้องการให้ผู้เรียนเรียนหรือไม่ และพฤติกรรมบันปลายสอดคล้องกับข้อมูลหมายของการศึกษาหรือไม่ ในการประเมินผลชุดการสอนนั้น อาจทำได้โดยการทดสอบก่อนและหลังเรียน การให้นักเรียนประเมินผลตนเอง และการเปรียบเทียบกับกระบวนการสอนแบบอื่น ที่ได้ชี้แจงแล้วแก่ความเห็นของลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนของชุดการสอนนั้น ๆ

คุณลักษณะของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรมวงศ์ (9 หน้า 5) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของชุดการสอน ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะชุดการสอนผลิตขึ้นจากกลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้ ความชำนาญหลากหลายด้าน เป็นที่น่าเชื่อถือในสาขาวิชานั้น ผู้สอนศึกษาได้ร่วมกันผลิตและนิยารทดลองใช้จนแน่ใจแล้วว่าได้ผล จึงได้นำออกมาใช้ทั่วไป ถ้านำมาใช้แล้วเกิดข้อบกพร่องหรือไม่ เช่น ความพร้อมของผู้เรียน สภาพแวดล้อมของห้องเรียน การจัดห้องเรียน เป็นต้น

2. ช่วยลดภาระของผู้สอน เมื่อมีชุดการสอนสำเร็จรูปแล้ว ผู้สอนจะคำนึงถึงการสอนคำแนะนำทำให้ไว้ในชุดการสอนตามลำดับขั้น ชั้นแต่ละขั้นจะมีอุปกรณ์ กิจกรรมทดลองฯ ข้อแนะนำไว้พร้อม

3. ช่วยให้ผู้เรียนได้ความรู้ในแบบเดียวกัน แม้ผู้เรียนจะมีจำนวนมากเท่าไร ก็สามารถท่องกับการสอนแบบเดิม กล่าวคือ เมื่อมีผู้เรียนเป็นจำนวนมากจะต้องมีผู้สอนหลายคนในวิชาเดียวกัน ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างกันในด้านประสิทธิภาพของการสอน

4. ช่วยผู้สอนในการประเมินผลการเรียน โดยมีข้อทดสอบไว้ให้ครบถ้วน

5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการ และชุดการสอน ฉะนั้นจึงช่วยให้ผู้เรียนทุกคน ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ทั้งสิ้นตามอัตราการเรียนของผู้เรียน

6. ช่วยสร้างเสริมการเรียนแบบคู่เนื่อง เพราะชุดการสอนจะแยกเป็นรายวิชา แต่ละวิชาจะมีหน่วยการสอนเรียงลำดับ เมื่อจบแต่ละหน่วยแล้วมีโอกาสฝึกตามหน่วยต่อไปได้ตามความต้องการของผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับคำว่า "ศูนย์การเรียน"

ความหมายของคำว่า "ศูนย์การเรียน"

ชัยยงค์ พรมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุกา สินสกุล
(11 หน้า 158) ได้กล่าวถึงความหมายของ "ศูนย์การเรียน" ว่า

ศูนย์การเรียน (Learning Center) เป็นนวัตกรรมการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยเน้นการใช้สื่อการสอนแบบผสม ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียน

1. ได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างกระฉับกระเฉง
2. ได้ตรวจสอบผลการเรียนรู้ด้วยตนเองทันที
3. ได้มีประสบการณ์ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถ
4. เกิดการเรียนรู้ที่สนับสนุนอย่างลึกซึ้ง

ประวัติความเป็นมาของการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน

ผสม จันทร์เทพย์ และชื่อลักษณ์ ขวัญเมือง (17 หน้า 2) ได้สรุปประวัติความเป็นมาดังนี้

แนวความคิดในการจัดศูนย์การเรียน เป็นของนักการศึกษาอุ่นประสมการณ์ ก้าวหน้า (Progressivism) ซึ่งมีความเชื่อว่า "ประสมการณ์จะนำนักเรียนไปสู่ การเรียนรู้และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อร่วมมือการทดลองทำด้วยตนเอง"

การจัดห้องเรียนที่ถือประสมการณ์จากกิจกรรมเริ่มมาตั้งแต่ ค.ศ. 1896 เมื่อ John Dewey ได้สร้างโรงเรียนปฏิบัติการ (Laboratory school) ขึ้นที่เมืองชิคาโก มลรัฐอิลลินอยส์ แต่ยังไม่นิยมแพร่หลายมากนัก ท่องมาในปี ค.ศ. 1967 มหาวิทยาลัยเซ้าเทิร์น แคลิฟอร์เนียในลอสแองเจลิส ได้รับอนุมัติและความช่วยเหลือจากรัฐบาล ทำการทดลองปรับปรุงระบบศูนย์การเรียนให้มีประสิทธิภาพ โครงการนี้สิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 1972

สำหรับประเทศไทยนั้น ได้เริ่มนิยมจากการที่ ดร.ชัยยงค์ พรมวงศ์ แห่งแผนกโสคหัศน์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้คิดขึ้นในขณะที่ประจำอยู่ที่ศูนย์ประสานงานทางสื่อการสอน แผนกครุศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซ้าเทิร์น แคลิฟอร์เนีย ในปี พ.ศ. 2513 เมื่อเดินทางกลับประเทศไทยได้เผยแพร่แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน โดยจัดเริ่มแรกที่โรงเรียนสาธิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2515 และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 จนถึงปัจจุบันนี้ แนวความคิดในการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ได้เผยแพร่เข้าไปในวงการศึกษาทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว มีการจัดบรรยายและจัดสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องศูนย์การเรียนตามสถานศึกษาต่างๆ ทั่วไป และสถานศึกษาค่างๆ ได้ผลิตชุดการสอนวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับชั้นที่เหมาะสมกับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมากขึ้นทุกปี นอกจากนี้นักศึกษาที่เรียนในระดับปริญญาโทหลายคนยังได้ทำการศึกษาต้นคว้าวิจัย ทดลองผลิตชุดการสอนวิชาต่างๆ และนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพในหลายระดับชั้นและหลายวิชา

ประเภทของศูนย์การเรียน

ขัยยงค์ พรมวงศ์ (8 หน้า 4-8) ໄດ້ແບ່ນອອກເປັນ 4 ประเภท ສູງ
ໄດ້ຕັ້ງນີ້ ຄືວ

1. ศูนย์การเรียนສໍາຮັບຄຽງ ຄືວຸດສູນຍົກເວັນທີໃຫ້ເປັນຫ້ອງປົງປັນທິກາຣົວຊີ່ສອນ
ເໜມະສໍາຮັບສໍາມັນກາຣົວຊີ່ກັດຄຽງ ຂຶ່ງອາຈະຈັກໃນສໍາມັນທີ່ໃນໂຮງເວັນທີ່ມີນັກເວັນ
ົກສອນປະຈຳອູ້ກໍໄດ້ ຫ້ອງສູນຍົກເວັນສໍາຮັບຄຽງ ຄວາມເປັນຫ້ອງເອກເທິກ ມີວັດຖຸປົກກາຣົວຊີ່
ລຶ່ງຄໍານວຍຄວາມສະກວກພ່ອມ

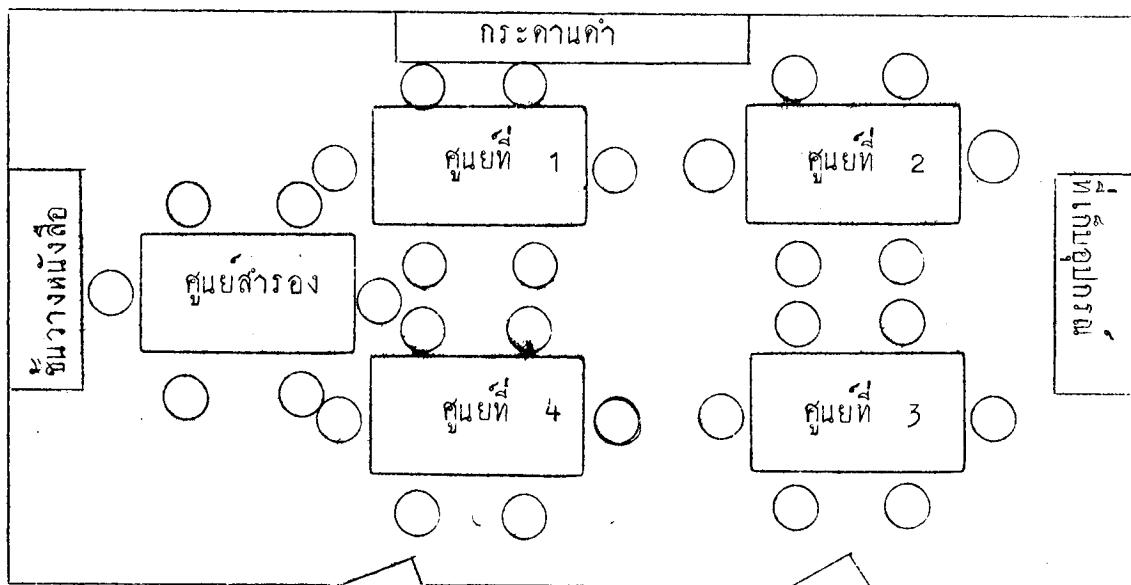
ໂຮງເວັນທີ່ໄປຈະຈັກຫ້ອງປົງປັນທິກາຣົວຊີ່ສູນຍົກເວັນສໍາຮັບຄຽງຂຶ້ນ ໙ີ້ອງຈາກມີ
ວັດຖຸປະສົງທີ່ຈະສ້າງບໍລະຍາກາສຂອງກາຣົວຊີ່ສອນໄຫ້ຄ້າຍຄືລຶ່ງກັບສ່ວພກກາຣົວຊີ່ຈິງ ເພື່ອໃຫ້ຄຽງທີ່
ນັກສຶກສາທີ່ມາຟີກສອນໄກ້ທົດລອງສອນສຶກທັກະະແລະຫາຂ້ອບພ່ອງໃນກາຣົວຊີ່ເພື່ອໃຫ້ເກີດແນວຕິດ
ໃໝ່ ກອນທີ່ຈະໄປປົງປັນທິກາຣົວຊີ່ໃຫ້ອັນເວັນຈີງ ໃນນາງຄວັງຈາຈສ່ນມືຕົວ ເອງເປັນນັກເວັນ
ເພື່ອທົດລອງບໍລະຍາກາສຂອງສອນທີ່ທີມສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຫາຂ້ອບພ່ອງແລະແກ້ໄຂນັກເວັນ ທີ່
ຫຼຸກກາຣົວຊີ່

2. ศູນຍົກເວັນໃນຫ້ອງເວັນ ນັກຈັກເປັນສູນຍົກທຳງ່ ໄວ້າຂ້າງຜັນຫ້ອງເວັນ
ທີ່ໄດ້ມີຫ້ອງເວັນໂຄຍັດເປັນສູນຍົກວິຊາທຳງ່ ເຊັ່ນ ສູນຍົກທະາສອກ ສູນຍົກມາໄທ ສູນຍົກ
ລັກຄນສຶກສາແລະສູນຍົກຄົມທະາສອກ ເປັນຄົນ ມີລື່ອກາຣົວຊີ່ສອນແລະກົງກຽມໃຫ້ນັກເວັນໄກ້ສຶກສາ
ຄົນຄວ້າຄ້ວຍຄົນເອງ ຖານຄວາມສົນໃຈເມື່ອນັກເວັນມີເວລາວ່າງ ສູນຍົກເວັນແບບນັກຮູ້ຢັງໃນ
ໃໝ່ເປັນສ່ວນປະກອບໃນກາຣົວຊີ່ຈິງ ກາຣົວຊີ່ສູນຍົກເວັນແບບນັກຮູ້ຢັງໃນ
ໃຫ້ໄດ້ເວັນຕາມຄວາມຄັດແລະຄວາມສົນໃຈ ໂຄຍພິຈາລາດີ່ຄວາມແທກຕ່າງຮ່ວມມືກົດ
ຂ່າຍໃຫ້ເກີດໄນ້ເນື້ອທີ່ຍາກເວັນ

3. ຫ້ອງເວັນແບບສູນຍົກເວັນ ເປັນກາຣົວປຸງ ເປົ່າຍັນແປ່ລົງຫ້ອງເວັນແບບ
ທະຮຽມຄາທີ່ຄຽງເປັນຜູ້ສອນ ມາເປັນສູນຍົກກົງກຽມທີ່ນັກເວັນສາມາຮັດປົງປັນທິກົງກຽມຮ່ວມກັນພາຍໃນ
ສູນຍົກເວັນນີ້ ອາສີພື້ນຮູານຈາກທຸນໆນີ້ກາຣົວຊີ່ໃຫ້ສ່ອປະສົມ ແລະກະບວນກາຮຸນ ເປັນກາຣົວຊີ່

บุราภาริใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ และกลุ่มกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีชีวิชีวา และฝึกฝนพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนให้มากที่สุด หังนี้จะໄກกล่าวถึงห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนโดยละเอียดท่อไป (คู่แผนผัง)

แผนผังแสดงการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน

4. ศูนย์การเรียนชุมชน คือสถานศึกษาที่จัดบรรยากาศให้ผู้เรียนสามารถเข้า ศึกษาหาความรู้จากการเรียนจากโปรแกรมการสอน ซึ่งจัดไว้ในรูปชุดการสอนรายบุคคล ตามหมวดหมู่ของเนื้อหาและประสบการณ์ต่าง ๆ ภายใต้การคูดแลของครูซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานที่ปรึกษาและควบคุมโปรแกรมของผู้เรียน การเรียนชุมชนไม่มีกำหนดเวลาและ ระดับชั้นผู้เรียนจะเข้าเรียนเมื่อใดหรือหยุดพักไประยะหนึ่งระยะเวลาใดก็ได้ เนื้อหาและประสบการณ์ในชุดการสอนจะแบ่งออกเป็น "หน่วยการสอนย่อย" ตามลำดับของมันทัศน์จากง่าย ไปยากและจากระดับพื้นฐานไประดับสูง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนໄก้าวสูงขึ้นไปตามความสนใจ

ជំគាយកវិទ្យាល័យក្រុងប្រព័ន្ធសង្គរាន

พิมพ์โดย

21

และท่านสามารถดูของตนเอง เนื้อหาและประสมการณ์ที่จัดไว้ในศูนย์การเรียนชุมชนจังหวัดจากความรู้เมืองทันไปจนถึงความรู้ชั้นสูง จัดเตรียมเนื้อหาและประสมการณ์ไว้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน หัวใจสำคัญของการเรียนชุมชนคือ โปรแกรมชั้นอยู่ในรูปของชุดการสอน ซึ่งก้องจัดเตรียมไว้ให้เพียงพอในศูนย์ประสมการณ์ให้แก่ศูนย์เกษตรกรรม ศูนย์งานช่าง ศูนย์ภาษา เป็นต้น

กระบวนการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (12 หน้า 23-24) ให้แบ่งกระบวนการการสอนแบบศูนย์ การเรียนเป็น 5 ขั้น คือ

1. การทดสอบก่อนเรียน ครูจะใช้แบบทดสอบที่เตรียมไว้ในชุดการสอนเพื่อวัดความรู้เดิมของผู้เรียน เก็บคะแนนไว้เพื่อคุณภาพนักเรียน โดยใช้เวลาประมาณ 5 ถึง 10 นาที

2. การนำเข้าสู่บทเรียน ใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที โดยปกติ กิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนจะกำหนดไว้ในแผนการสอนแล้ว การนำเข้าสู่บทเรียนทำได้หลายวิธี คือ

2.1 การนับรายยี่ห้อ เช่น เคาน์ตัน เค้าเรื่องหรือยกเหตุการณ์ประจำวัน ขั้นมากถ้วนถี่ หรือถ้าหากการถ่ายภาพมีปัญหา อาจมีสื่อการสอนประกอบ เช่น รูปภาพ แผนภูมิ ของจริง

2.2 การให้นักเรียนประกอบกิจกรรมที่คุ้ยเครื่องไว้ เช่น เล่นเกม
๔ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนาการ

๓. การประเมินกิจกรรมการเรียน

3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มกิจกรรม 4-5 กลุ่ม หรือตามที่กำหนด
ไว้ในสูตรการสอน แต่ละกลุ่มนี้จำนวนเท่า ๆ กัน และไม่เกินจำนวนครึ่งที่ เตรียมไว้ (ส่วนใหญ่
จะเตรียมไว้ 10 ชุด) 371.4 760

371.4 76003
51989
B.3

3.2 ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม ตามที่กล่าวไว้ในชุดการสอน เช่น ในหนังสือกิจกรรม รับแบบฝึกปฏิบัติ และมีการค่าสั่ง บัตรเนื้อหา และบัตรค่าตอบแทนหลักฐานทั้งสองฝ่าย เครื่องมือ (ถ้ามี) ให้ครบถ้วน แล้วลงมือทำการค่าสั่ง เมื่อตอบค่าตอบแทนเสร็จแล้วให้รับบัตรเฉลยจากครู ตรวจและแก้ไขค่าตอบให้เรียบร้อย แท้ด้วยกันจะใช้เวลา 15 – 20 นาที เมื่อเสร็จแล้ว จะเปลี่ยนไปเรียนในศูนย์อื่น (หรือรับศูนย์อื่นมาปฏิบัติท่อไป) ขณะที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูจะหันมองอยู่ตลอดเพื่อคอยสังเกตและให้ความช่วยเหลือเมื่อผิดพลาดหรือไม่เข้าใจ

3.3 การเปลี่ยนกิจกรรมทำได้ 3 วิธี คือ

3.3.1 เปลี่ยนกิจกรรมพื้นที่เดิม จาศูนย์ที่ 1 ไปศูนย์ที่ 2, 3, 4 จนครบถ้วนศูนย์ทั้งหมด การเปลี่ยนกิจกรรมแบบนี้กระทำได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนทุกคนเสร็จพื้นที่เดิมไม่พร้อมกันอาจให้ใช้เวลาไปศึกษาที่จากชุดการสอนที่จัดวางไว้ให้ศึกษาในเวลาว่าง)

3.3.2 เปลี่ยนกิจกรรมที่เสร็จพื้นที่ 1 และ 3 เสร็จแล้วก็อาจเปลี่ยนกิจกรรมกันໄก์ทันที

3.3.3 กิจกรรมที่เสร็จก่อนให้ไปทำกิจกรรมศูนย์สำรวจ ระหว่างที่กิจกรรมที่เดิมไม่เสร็จว่างลง เมื่อกิจกรรมที่เดิมเสร็จแล้วจะไก้มาร่วมกิจกรรมในกิจกรรมที่ว่างนั้น

4. การสรุปผลเรียน เมื่อผู้เรียนทุกคนประมวลกิจกรรมครบถ้วนแล้วก็ แสดงว่าผู้เรียนได้เรียนครบถ้วนเนื้อหา แท้จริงเป็นกิจกรรมที่สรุปบทเรียนทุกศูนย์ โดยเฉพาะความคิดรวบยอดที่สำคัญ ๆ ของเนื้อหา การสรุปบทเรียนอาจใช้การบรรยาย หรือวิธีอื่น ให้เหมาะสม

5. การประเมินผลการเรียน เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมเรียบร้อยแล้วครูจะให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (ชุดเกี่ยวกับกิจกรรมที่สอนก่อนเรียน) ผลที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียน จะนำมายังการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนสำหรับหน่วยการสอนนั้น ๆ

แนวความคิดเกี่ยวกับคำว่า "เครื่องมือทางการแนะแนว"

เครื่องมือทางการแนะแนว คือสื่อที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยให้สามารถรวบรวมข้อมูล เก็งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ทราบข้อมูลของเด็กอย่างถูกต้องตรงกับความเป็นจริง อันจะส่งผลให้สามารถจัดบริการแนะแนวให้ตรงกับความต้องการของเด็กมากที่สุด

เครื่องมือทางการแนะแนวที่นิยมใช้กันมีหลายชนิด ในที่นี้จะกล่าวเพียง 14 ชนิด คือ

1. การสังเกต (Observation)
2. การสัมภาษณ์ (Interview)
3. อัทชีวประวัติ (Autobiography)
4. เรียงความ (Composition)
5. บันทึกประจำวัน (Diary Record)
6. อนุทิน (Diary)
7. การเยี่ยมบ้าน (Home Visit)
8. สังคมนิตริ (Sociometry)
9. ไกรเขย (Guess Who)
10. ระเบียนสะสม (Commulative Record)
11. แบบสอบถาม (Questionnaire)
12. แบบทดสอบ (Testing)
13. กลวิธีระบายความในใจ (Projective Technique)
14. การศึกษาเค้าเรื่องพาราย (Case Study)

การสังเกต (Observation)

ความหมายของการสังเกต

อารี รังสินันท์ (31 หน้า 21) ได้ให้ความหมายว่า "การสังเกต เป็น การแสวงหาข้อเท็จจริงที่ท้องการทราบ โดยผ่านองค์จากประภากูการณ์นั้นจริง หรือจาก สภาพการณ์นั้นจริง ๆ โดยไม่ให้ผู้สังเกตถูกตัวและควรจะให้มันทึกพุทธิกรรมไว้ตามที่เห็นและ ได้ยินโดยไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไป"

ธุรี ภูสระ (19 หน้า 28) กล่าวว่า "การสังเกต หมายถึง การเฝ้าดู อย่างเอาใจใส่ การพิจารณาทำหน้าที่ว้อย่างแม่นยำต่อสิ่งที่เกิดขึ้นหรือปรากฏขึ้น เพื่อหา ความลับพ้นของสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น หรือหาว่าสิ่งใดเป็นเหตุสิ่งใดเป็นผล การสังเกตนั้นไม่ จำกัดว่าจะต้องสังเกตด้วยประสាពาอย่างเดียวแต่ยังรวมถึงประสាពอื่น ๆ อีกด้วย"

ประเภทของการสังเกต

วัชรี ทรัพย์มี (22 หน้า 22) ได้แบ่งประเภทของการสังเกตออกเป็น 3 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. การสังเกตอย่างไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตโดยไม่ควบคุม องค์ประกอบใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นเวลา สภาพการณ์หรือสถานที่ก็ตาม

2. การสังเกตโดยกำหนดเวลาในการสังเกต เช่น กำหนดเวลาว่า จะสังเกตพุทธิกรรมเมื่อไร ใช้เวลานานเท่าไหร่

3. การสังเกตโดยเลือกสังเกตพุทธิกรรมเฉพาะสภาพการณ์ที่ต้องการ เช่น สังเกตพุทธิกรรมขณะเรียนหนังสือ ขณะเล่นกับเพื่อน เพศ เดียวกันหรือกลางเพศ

หลักเกณฑ์ในการสังเกต

จำเนียร ช่วงโชค (4 หน้า 75-76) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการสังเกต ไว้ด้วยประการ ซึ่งจะขอสรุปดังนี้

1. ก่อนเริ่มสังเกต ต้องกำหนดคุณลักษณะในการสังเกตว่า จะสังเกตอะไร จะเข้าใจเด็กและช่วยเหลือเด็กได้อย่างไร คุณลักษณะอะไรบ้างที่จะต้องสังเกต
2. การสังเกตพฤติกรรมเด็กต้องสังเกตควบคู่ไปกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ทั้งเสียง และต้องสังเกตเด็กจากหลาย ๆ สถานการณ์พิจารณาประกอบกัน
3. สังเกตเด็กเพียงคนเดียวในแต่ละครั้ง เพราะจะต้องเพ่งเล็งเฉพาะ พฤติกรรมที่ตนห้ามของเด็ก
4. ต้องใช้เวลาสังเกตเด็กหลาย ๆ วัน แล้วรวมรวมพฤติกรรมที่เป็นแบบฉบับ ซึ่งเด็กแสดงออกเป็นประจำ
5. สังเกตเด็กในขณะทำกิจกรรมปกติ เช่น ในห้องเรียน สนามเด่น เพราะ สถานการณ์จริงเหล่านี้ให้ความจริงมากกว่าสถานการณ์เฉพาะ
6. จงสังเกตเด็กทุกคน และสังเกตขณะที่เขาแสดงพฤติกรรม
7. สังเกตพฤติกรรมที่สำคัญเท่า ๆ กับพฤติกรรมที่ไม่สำคัญ
8. สังเกตการปรับตัวในค้านทาง ๆ
9. พยายามฝึกฝนไม่ให้เกิดความลำเอียงขณะสังเกต
10. เพื่อให้ได้พฤติกรรมที่แท้จริงควรมีผู้สังเกตหลายคน
11. ควรจดบันทึกการสังเกตควรกระทำทันทีทันใด
12. การสังเกตจะมีคุณค่าและได้ผล เมื่อมีการบันทึกการสังเกตอย่างถูกต้อง นำไปใช้ประกอบการช่วยเหลือเด็กได้ต่อไป
13. ต้องตรวจสอบข้อมูลกับเครื่องมืออื่น ๆ ด้วย

การบันทึกการสังเกต

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม (22 พฤษภาคม ๒๕๒๖) ได้กล่าวถึงการบันทึกพฤติกรรมสรุปไว้ว่า มี ๓ แบบ คือ

1. การบันทึกพฤติกรรมแบบพราหมา
2. การบันทึกพฤติกรรมอย่างมีระบบระเบียบ

3. การบันทึกพุทธิกรรมทรง John A. Randall กล่าวว่า "การบันทึกพุทธิกรรมทรงคือ การบันทึกพุทธิกรรมที่สำคัญ ๆ ของผู้ที่เรารักษาในแต่ละตอนของชีวิต ในแต่ละสถานการณ์ เป็นเหมือนรูปถ่ายของเรื่องราวของคน ๆ นั้น เพื่อให้เราทราบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของเข้า รู้จักบุคลิกภาพและที่มาแห่งบุคลิกภาพของเข้า"

การบันทึกพุทธิกรรมทรง เรา尼ยมบันทึกลงในแบบพอร์มนการสังเกตที่เรียกว่า "ระเบียนพุทธิกรรม" Ruth Strang (อ้างถึงใน สติ๊ก วงศ์สวรรค์ หน้า 148) กล่าวว่า "ระเบียนพุทธิกรรม" เป็นแบบพอร์มนพิเศษที่ใช้บันทึกในการสังเกตพบเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง เป็นการอธิบายพุทธิกรรมและบุคลิกภาพของเด็กในเหตุการณ์ ช่วงระยะเวลาที่เก็บพุทธิกรรมนั้น ๆ ขึ้น โดยครูเป็นผู้สรุปลิستที่ได้จากการสังเกต

ลักษณะของระเบียนพุทธิกรรมที่

อาร์. รังสินันท์ (33 หน้า 45-50) ได้กล่าวถึงลักษณะของระเบียนพุทธิกรรม ที่สรุปได้ดังนี้

1. ระเบียนพุทธิกรรมควรประกอบด้วย ๓ ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนที่ ๑ พุทธิกรรมที่เก็บแสดงออก เป็นการบันทึกพุทธิกรรมของเด็กตามที่ได้เห็นหรือคิดใจริง ๆ ในสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวลงไป ส่วนที่ ๒ ความหมายของพุทธิกรรม เป็นการที่ความหมายของพุทธิกรรมที่สังเกตในแบบไทย ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือแก้ไข เพื่อทางช่วยเหลือเด็กตามทัศนะของผู้สังเกต

2. บันทึกพุทธิกรรมตามที่เป็นจริงในสถานการณ์นั้น ๆ

3. บันทึกเหตุการณ์รายละเอียดของเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และบันทึกการสนทนาก็ต้องด้วย

4. บันทึกข้อมูลทั่ว ๆ ไป เช่น ชื่อ นามสกุล อายุ ชั้น สถานที่สังเกต วันเดือนปี ที่สังเกต และช่วงเวลาที่สังเกต เพราะจะช่วยในการแปลความหมายได้ถูกต้อง ยิ่งขึ้น

5. เลือกบันทึกเฉพาะพุทธิกรรมที่สำคัญที่จะมีผลต่อความเจริญของเด็ก

การสัมภาษณ์ (Interview)

ความหมายของการสัมภาษณ์

Bingham และ Moore (อ้างถึงในทองเรียน อmurazkul และคณะ
หน้า 87) ได้ให้ความหมายว่า

...การสัมภาษณ์ เป็นการสัมนาที่มีจุดประสงค์ มีการให้และการรับ
ระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์และผู้รับการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการทิคต่อระหว่าง
บุคคลทาง ๆ มากมาย เช่น น้ำเลียง แவวตา ท้าทาง การใช้มือและ
พูดกรรมทัว ๆ ไป ล้วนประกอบการรับรู้คำพูด เนื้อเรื่องที่พูดซึ่งช่วย
ให้เกิดการแลกเปลี่ยนความหมายอย่างมีจุดประสงค์สัน...

วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

จำเนียร ช่วงโชค (4 หน้า 133) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
เพื่อหาข้อเท็จจริงและเพื่อให้คำปรึกษา ดังนี้คือ

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้จัก เคราะห์ สนิทสนมคุณ เคยเป็นกันเองระหว่าง
ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์
2. เพื่อรับรู้ข้อสอนเทศเกี่ยวกับนักเรียน
3. เพื่อช่วยเพิ่มเติมรายละเอียดของข้อมูลชิ้ง ให้มาจากวิธีการอื่น
4. เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูลชิ้ง ได้เก็บรวบรวมมาก่อน
5. เพื่อห้องการหยั่งหารดึงบัญหาและความท้องกราทั้ง ๆ ของนักเรียน
6. เพื่อให้ข้อสอนเทศ ให้ข้อเสนอแนะ ให้การกระคุนแก่นักเรียนในการ
วางแผนการที่มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการเรียน อาชีพและเรื่องส่วนตัว
7. เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบในตนเอง
และแก้ปัญหาของตนเองได้

8. เพื่อช่วยระบายนความตึงเครียด เปลี่ยนความรู้สึกทางอารมณ์และเปลี่ยน

เจตนา

กระบวนการสัมภาษณ์

วันที่ ทรพย์ (22 หน้า 28-29) ได้เขียนไว้ว่ามี 3 ขั้นตอน สูป้าดังนี้

1. การเตรียมการสัมภาษณ์

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง เป็นทั่วๆ ไป การสัมภาษณ์บุคคลของเพื่อต้องการทราบความสัมพันธ์ของเด็กที่มีกับครอบครัว ตลอดจนความคิดเห็นของบุคคลของที่มีต่อเด็ก

1.2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่เราศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน

1.3 การเตรียมข้อสัมภาษณ์

1.4 เตรียมตัวอย่าง โดยกำหนดคราว เวลา สถานที่

1.5 เตรียมสถานที่จะสัมภาษณ์

1.6 ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน 1 ชั่วโมง

2. การดำเนินการสัมภาษณ์ ห้องสร้างสัมพันธภาพกับผู้ถูกสัมภาษณ์ก่อนช่วงพูดคุยในลิ่งที่เข้าสู่ใจ ซึ่งจุดประสงค์ในการสัมภาษณ์ มีความสนใจและจริงใจกับผู้ถูกสัมภาษณ์ และซึ่งจะเจาะลึกถึง ฯ ไว้เป็นความลับ

ขณะสัมภาษณ์ควรสังเกตปฏิริยาทาง ฯ ของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่มีก่อการทำทาง ฯ ค้าย หั้งห้าทาง สีหน้า อาการกิริยาหรือคำพูด

3. การจับน็อก การจับน็อกเกี่ยวกับข้อเท็จจริง เช่น จำนวนผู้ของสถานที่เกิด อาจจับน็อกขณะสัมภาษณ์ได้ แต่ถ้าเป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึก ควรบันทึกทันทีหลังจากผู้ถูกสัมภาษณ์กลับไปแล้ว ถ้าจะมีการสัมภาษณ์ครั้งต่อไปควรนัดหมายให้เรียบร้อย

อัทชีวประวัติ (Autobiography)

ความหมายของอัทชีวประวัติ

Shertzer และ Stone (42 หน้า 250) ได้ให้ความหมายของอัทชีวประวัติ ว่า "อัทชีวประวัติ เป็นเครื่องมือสำหรับช่วยให้เกิดการเข้าใจคนแต่ละคน ไม่ใช่เพียงแค่ช่วยให้ทราบถึงพฤติกรรมเท่านั้น แต่บางที่ยังช่วยให้เข้าใจถึงทัศนคติและอารมณ์ที่ชอบแฟงอยู่เบื้องหลังของพฤติกรรมนั้นด้วย อาจพูดได้ว่าช่วยให้เกิดการหยั่งรู้ถึงลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งได้แก่ประสบการณ์และความรู้ของแต่ละคน"

ทองเรียน อมรชกุล และคณะ (13 หน้า 111) ได้ให้ความหมายว่า "อัทชีวประวัติ หมายถึงการให้บุคคล เขียนเล่าเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเองและเหตุการณ์แวดล้อมตัว"

จุดมุ่งหมายของการให้เขียนอัทชีวประวัติ

จำเนียร ช่วงโชค (4 หน้า 175) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการให้เขียน อัทชีวประวัติสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. เพื่อให้บุคคลໄค์นิกิคิถึงเรื่องราวที่เกี่ยวกับตนเองอย่างมีหลัก เกณฑ์
2. เพื่อครูหรือผู้แนะนำจะได้รับความรู้เพิ่มขึ้น เกี่ยวกับความคิดเห็นตัวเอง ของบุคคล หรือบุคคลมีทัศนะ เกี่ยวกับตนเองอย่างไร
3. เพื่อรับรู้ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้มากขึ้น

ประเภทของอัทชีวประวัติ

ทำรายเล่ม ให้แบ่งอัทชีวประวัติออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบกำหนดหัวข้อให้เขียน (Structured Autobiography) บางพาราเรียกว่า แบบกำหนดแนว หรือแบบมีโครงสร้าง แบบนี้ช่วยให้นักเรียนจัดระเบียบความคิดของตนเองได้ดี และช่วยให้ครูรวมรวมรายละเอียดได้ง่ายและรวดเร็ว ช่วยให้

ครูให้ข้อมูลตามที่ต้องการ แต่อาจไม่ตรงกับเรื่องที่เด็กประทับใจก็ได้ เนماะสาหรับเด็กที่ยังใช้ภาษาไม่คล่อง

2. แบบไม่กำหนดหัวข้อให้เขียน (Unstructured Autobiography)

เรียกว่า แบบให้เขียนอย่างเสรี หรือแบบไม่กำหนดแนว หรือแบบไม่มีโครงสร้าง แบบนี้ช่วยให้เด็กระบายนความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาก ช่วยลดความตึงเครียดของเด็ก

ข้อเสนอแนะในการใช้อัลตร้าปั๊วตี้

ข้อลักษณะ ขวัญเมือง (7 หน้า 84-85) ให้รวมรวมข้อเสนอแนะจากทำรากลายเล่มสรุปได้ดังนี้

1. ควรขอให้ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีก่อนที่จะให้เด็กเขียน
2. ความรอบทราบให้ครูที่มีความคุ้นเคยกับนักเรียน เป็นผู้สอนหมายให้นักเรียนเขียน เช่น ครูประจำชั้น ครูไอนรุ่มหรือครูที่ปรึกษา
3. ต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการเขียนแต่ละครั้ง และบอกนักเรียนว่าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ
4. การที่จะให้เด็กเขียนแบบกำหนดหัวข้อหรือไม่กำหนดหัวข้อควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการทราบอะไร และควรให้สัมพันธ์กับเวลา cavity
5. ควรคำนึงว่าคุณค่าของอัลตร้าปั๊วตี้ที่เนื้อหาไม่ใช่สำวนภาษา
6. การเขียนแบบกำหนดหัวข้อให้เขียน ควรให้เวลานานพอสมควร แต่ถ้าเป็นแบบเสรีควรให้เสร็จในเวลา 1 - 2 ชั่วโมง
7. การให้เขียนอัลตร้าปั๊วตี้ อาจให้เขียนในชั่วโมงภาษาไทย หรือชั่วโมงไอนรุ่มหรือชั่วโมงกิจกรรมสารวชา
8. ควรให้เขียนปีลักษณะ อย่างบ่อยเกินไป และควรสำรวจก่อนว่านักเรียนเคยเขียนในวิชาอื่น ๆ บ้างหรือยัง

๙. ข้อมูลที่ได้จากการเขียนอักษรประวัติ ควรวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ ฯ

๑๐. ครูควรรับอ่านอักษรประวัติของเด็กให้เร็วที่สุด เพื่อจะได้ทราบข้อมูลถ้ามีปัญหาจะได้แก้ไขได้ทัน

การวิเคราะห์อักษรประวัติ

Frochlich และ Hoyt (อ้างถึงในบรรจุ จินายน และคณะ หน้า 428 – 436) ได้ให้แนวทางในการวิเคราะห์อักษรประวัติ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๑. การเว้นช่องความบางอย่าง ควรหาสาเหตุว่าเหตุใดจึงไม่กล่าวลึกลงไป สิ่งบางอย่างที่น่าจะกล่าวถึง

๒. ความยาว เด็กจะเขียนสั้นหรือยาว อาจขึ้นอยู่กับ ความคล่องแคล่ว ในการเขียน ความสัมพันธ์กับผู้ให้เขียน และเด็กเห็นถึงประโยชน์ของการเขียน

๓. การใช้ตัวย่อ การเรียงเรียง การกลบเกลื่อน ควรจะนำมาริจารณา ในการวิเคราะห์ด้วย

๔. ความลึกซึ้งของข้อความที่บรรยาย หรือการประคิดประคิด เรื่องราวขึ้นมาเอง ช่วยให้เข้าใจเด็กมากยิ่งขึ้น

๕. ลักษณะการเขียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

๖. ความผันแปรของปฏิกิริยา ควรอ่านให้กลอคเรื่องก่อน แล้วอ่านใหม่ หลังตอนอย่างพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดที่ทำให้มีปฏิกิริยาเปลี่ยนไปบ้าง

นอกจากนี้ จำเนียร ช่วงโซ่ที่ (๔ หน้า 192) ได้เสนอแนะให้วิเคราะห์ กียงกับการใช้กลไกในการป้องกันตัวเองในแบบท่าง ๆ อีกด้วย

เรียนความ (Composition)

การเขียนเรียนความ ทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีก่อน เอง และสิ่งแวดล้อม ใน้านบุปนลัย อารมณ์ ความสันใจ ปรัชญาชีวิต การมองโลก ภานิยมและ หัศนศิลป์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม การเขียนเรียนความทั่งจากการเขียนอัตชีวประวัติ เพราะการเขียนเรียนความจะเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรก็ได้ อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับตน เองหรือไม่ใช่ก็ได้ แต่การเขียนอัตชีวประวัติจะเป็นการเขียนเกี่ยวกับเรื่องราวของตน เองเท่านั้น

การใช้เทคนิคเรียนความเป็นวิธีที่นักเรียนทุกคนคุ้นเคยมาอย่างคีแล้ว ผู้ศึกษา อาจศึกษาจากเรียนความที่นักเรียนเขียนเขียนส่งครุภาระไทย หรือกำหนดหัวข้อให้นักเรียนเขียน ก็ได้ หัวข้อที่กำหนดให้เขียนควร เร้าใจหรือนาสนใจสำหรับนักเรียน เช่น "รายประทับใจ ของข้าพเจ้า" "ความภูมิใจของข้าพเจ้า" "ความประ oranisa สามประการของข้าพเจ้า"

การใช้และการวิเคราะห์การเขียนเรียนความ มีหลักเกณฑ์ เช่น เกี่ยวกับการเขียน อัตชีวประวัติ ก่อนให้เก็งเขียน จำ เป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเด็กก่อน เพื่อ ให้เก็งเกิดความไว้วางใจ และมั่นใจว่า สิ่งที่กันเขียนจะ เป็นความลับ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ เด็กเขียนได้ อย่างเปิดเผย ทำให้ครูได้ขอรูเกี่ยวกับ เค็กอย่างแท้จริง

บันทึกประจำวัน (Diary Record)

การเขียนบันทึกประจำวัน ทำให้ทราบว่าในแต่ละวันได้ทำกิจกรรมอะไรบ้าง และมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนั้นอย่างไรบ้าง ซึ่งจะทำให้ผู้ศึกษารู้จักนักเรียนคือ ช่วยให้ทราบเกี่ยวกับการแบ่งเวลาของนักเรียนในแต่ละวัน ใช้เป็นเครื่องมือพิจารณา ว่า นักเรียนใช้เวลาอย่างไร ให้เหมาะสมสมหรือไม่

การให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวัน ควรให้มันทีกลงในแบบพอร์โนวันละ 1 แผ่น เริ่มตั้งแต่ต้นนอนเข้าจนถึงเวลาเช้านอน และเขียนติดต่อกันทุกวันอย่างน้อย 1 สัปดาห์ โดยให้บันทึกกิจกรรมในวันหยุดค้วย และก่อนให้เขียนควรรอให้นักเรียนมีความสัมพันธ์กับผู้ศึกษาเสียก่อน เช่น เกี่ยวกับการเขียนเรียนความ

จะเห็นว่า การให้เคึกเขียนบันทึกประจำวัน นอกจากจะช่วยให้ครูทราบถึงอุปนิสัยหลายอย่างของเด็กแล้ว ยังเป็นสื่อในการสื่อสารกับผู้ปกครอง ดังจะเป็นแนวทางในการสำรวจและปรับปรุงคุณค่าไปด้วย

อนุทิน (Diary)

การเขียนอนุทิน ก็คือการให้นักเรียนได้เขียนบรรยายความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อเหตุการณ์หรือกิจกรรมทาง ๆ ที่สำคัญ และประทับใจ เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัยรุ่น เพราะอนุทินเป็นเพื่อนสนิทที่เคึกไว้ใจมากที่สุด การให้เขียนอนุทินบังมีประโยชน์ในแง่ที่นักเรียนจะได้มีโอกาสสะบายอารมณ์และความในใจลงไว้ เช่น เรื่องที่หัวคิวตกกังวล ความคืบขึ้นใจ ความไม่ฟัน ความขัดแย้ง ความคิดเห็นของเค็กวัยรุ่น และความปราถนาของเคึกอีกด้วย

จากการอ่านอนุทิน จะช่วยให้ความกระจ้างในเรื่องความทุกข์ยากส่วนตัวและการปรับปรุงตัวของแต่ละคน เป็นเครื่องมือที่เปิดเผยความรู้สึกล้วนๆ ของนักเรียนมากกว่าวิธีอื่น ๆ ช่วยให้ครูสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการจัดบริการแนะแนวได้เป็นอย่างดี

โดยปกติแล้วเคึกจะถือว่า สิ่งที่เขียนลงในอนุทินนั้น เป็นความลับล้วนตัวของเขามากที่สุด เขายังไม่ยอมให้ใครอ่านง่าย ๆ กังนั้นครูหรือผู้แนะนำจะต้องสร้างความไว้เนื้อเชือใจและมีความลับพันธ์ที่คิกับเคึก เคึกจึงจะยอมให้อ่านอนุทินของเข้า ครูควรส่งเสริมให้เคึกได้ฝึกเขียนอนุทินทุกคน เพราะจะช่วยให้เกิดประสบการณ์ทางการเขียนแก่ตัวเคึกเอง ซึ่งอาจจะเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการเขียนในอนาคตได้

การเยี่ยมบ้าน (Home Visit)

ความหมายของการเยี่ยมบ้าน

สถิต วงศ์สวารค์ (26 หน้า 91-92) กล่าวว่า

"การเยี่ยมบ้าน (Home Visit) หมายถึง การที่ครูหรือผู้แนะแนวไปเยี่ยมบ้านของนักเรียน เพื่อให้เห็นสภาพความเป็นอยู่อันแท้จริงทางบ้านของนักเรียน ด้วยอกตาน่อง นอกจากจะ เป็นการสร้างสัมพันธภาพแล้ว ยังได้ข้อมูลที่มีคุณค่า ให้พูดคุยกับตัวนักเรียนในบรรยากาศที่เป็นกันเอง และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนไม่อาจหลีกเลี่ยงและกล่าวเท็จบางอย่างได้ ให้พูดคุยกับบุคลากรทางบ้าน เช่น พ่อแม่ และเพื่อนบ้านของเด็กท่านั้นฟ่ายทางบ้านของนักเรียนและครูทางเข้าใจนักเรียนลึกซึ้งขึ้น เป็นผลให้อันที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาของเด็กและแก้ปัญหาได้ผลดี..."

วัตถุประสงค์ของการเยี่ยมบ้าน

นายเรียร ช่วงโภค (4 หน้า 238) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเยี่ยมบ้าน

ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับนักเรียน ระหว่างครูกับบุคลากร และผู้ปกครอง
2. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ทางบ้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและเด็กในสภาพที่เป็นจริง เพื่อที่จะได้รู้จักนักเรียนได้ดีขึ้น และสามารถช่วยนักเรียนแก้ปัญหาทั่วไป ได้ง่ายเข้า
3. เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง และสภาพที่แท้จริงของเด็กทางบ้าน การให้เห็นสภาพของบ้านการได้พูดคุยสัมนา กับบุคลากร หรือผู้ปกครองของเด็ก จะช่วยทำให้ครูและผู้แนะแนวรู้จักเด็กเข้าใจเด็กได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือส่งเสริมเด็กให้ได้ผลดีที่สุด
4. เพื่อเพิ่มเติมข้อเท็จจริงบางประการที่เกี่ยวกับเด็ก ที่ไม่สามารถจะหาได้จากวิธีการอื่น ๆ

ข้อปฏิบัติในการ เยี่ยมบ้าน

จำเนียร ช่วงโซคิ (4 หน้า 241-242) ได้กล่าวถึงข้อปฏิบัติในการเยี่ยมบ้านพ่อสรุปได้ดังนี้

1. ติดต่อทางโทรศัพท์หรือจดหมาย เพื่อบอกวัดถูประสงค์ลงหน้า
2. นัดหมายล่วงหน้าเกี่ยวกับวัน เวลา โดยแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบพร้อม ๆ กัน
3. ก่อนไปเยี่ยมบ้านควรศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับค้านักเรียนและผู้ปกครอง
4. การสนาควรเริ่มต้นด้วยดี ด้วยการตั้งค่าตามหรือให้ข้อคิดเห็นที่มุ่งมา
- ที่ค้านักเรียนโดยตรง ควรพูดถึงนักเรียนในด้านดีมากกว่าด้านไม่ดี หลีกเลี่ยงการพูดเปรียบเทียบเด็กกับผู้อื่น ไม่วิพากษ์วิจารณ์โรงเรียนหรือครูอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองฟัง
5. พยายามเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการสนามากที่สุด
6. พยายามอย่างปฏิบัติการแผนที่วางแผนไว้มากจนเกินไป อาจเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และเวลา
7. พยายามให้การเยี่ยมบ้านเริ่มต้นและลงท้ายด้วยดี มีความรู้สึกว่ากำลังสนาถึงเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
8. พยายามหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับนักเรียนในสภาพแวดล้อมทางบ้านให้มากที่สุด
9. การไปเยี่ยมบ้านแค่ครั้ง ควรเขียนรายงานหรือบันทึกผลการเยี่ยมบ้านอย่างละเอียดพอดูแล้ว

สังคมมิตร (Sociometry)

ความหมายของสังคมมิตร

Moreno (อ้างถึงใน บรรดา จินายัน และคณะ หน้า 438) ได้ให้คำจำกัด

ความสังคมมิตริว่า "คือการศึกษาเชิงคณิตศาสตร์ เกี่ยวกับลักษณะทางจิตใจของคน การทดสอบ เกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการใช้วิธีการ เชิง เลข จำนวน และ เชิงคุณภาพ"

จำเนียร ช่วงโช (4 หน้า 151) กล่าวว่า "สังคมมิตร เป็นเครื่องมือวัด อันหนึ่งที่ใช้เพื่อศึกษาถึงสภาพทางสังคมของเด็ก โครงสร้างทางสังคมของกลุ่มและความ สัมพันธ์ เชิงสังคมระหว่างเด็กและคนกับเด็กอื่น ๆ ที่ร่วมสังคมกับเขา"

รุจิร ภู่สาระ (19 หน้า 50) กล่าวว่า "ในความหมายทางการแนะแนว เราอาจให้คำจำกัดความของสังคมมิตริว่า เป็นการศึกษาระยะชาติทางสังคม อบรม ภายใต้ห้องเรียนคุณที่เกี่ยวกับความรู้สึกที่ต้องใจ ความรู้สึกเกลียด และความรู้สึกเมย ๆ ซึ่งนักเรียนแสดงออกกันและกันในห้องเรียน"

วิธีการทดสอบสังคมมิตร

เพื่อคร่าวมเข้าใจเกี่ยวกับทดสอบสังคมมิตร ผู้วิจัยจึงได้รับรวมแวดวงความคิดจาก นักแนะแนวหลายท่าน ผนวกกับประสบการณ์ของผู้วิจัย เกี่ยวกับการทดสอบสังคมมิตร จึงขอ กล่าวเป็นขั้นตอนใหญ่ ๆ 2 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดสถานการณ์ 1 อย่าง โดยอธิบายให้นักเรียนทราบอย่างละเอียด เช่น

"สักภาพหน้าเราจะเปลี่ยนที่นั่งในห้องเรียนใหม่ เพื่อจัดกลุ่มใน การทำงานร่วมกัน เพื่อให้เป็นที่พอดีแก่นักเรียนทุกคน จึงเบิก โอกาสให้นักเรียนเขียนชื่อเพื่อนที่นักเรียนต้องการ เลือกมาทำ งานกลุ่มค้ายอิก 3 คน โดยเขียนชื่อเพื่อนที่ต้องการมากที่สุด เป็นอันดับ 1 เพื่อนที่ต้องการรองลงมา เป็นอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ โดยเขียนลงในแบบพ่อร์ที่แจกให้ นักเรียนจะต้อง ไม่ปรึกษากัน นักเรียนมีสิทธิ เลือกแนวทางเพื่อนที่อยู่ในห้องนี้"

และผู้ที่ไม่ได้มาในวันนักสามาธิการเลือกได้ ข้อมูลต่าง ๆ จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ"

เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว ครูจะกระคายให้นักเรียนเขียนชื่อ ผู้เลือก (ชื่อตัวเอง) และชื่อเพื่อนผู้ได้รับเลือกลงในกระดาษที่แจกให้กับนักเรียน

ชื่อผู้เลือก.....
ชื่อผู้ได้รับเลือก
อันดับ 1.....
อันดับ 2.....
อันดับ 3.....

หมายเหตุ ในสถานการณ์นี้ ๆ ก็ใช้วิธีการ เดียวกัน

2. วิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำชื่อผู้เลือกและผู้ได้รับเลือกที่นักเรียนเขียนมา วิเคราะห์ข้อมูลได้ 2 วิธี คือ

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางสังคมมิตร มีวิธีการดังนี้

2.1.1 ต้องที่ตารางให้เหมาะสมสมกับหน้ากระดาษและจำนวนผู้ถูกทดสอบ

2.1.2 กำหนดให้แนวข้อสอบรายชื่อของผู้ที่ได้รับเลือกและให้แนวโน้ม เป็นรายชื่อของผู้เลือกพร้อมทั้งมีหมายเลขอีกฉบับชื่อ สมบัติในกลุ่มไว้ด้วย

2.1.3 นำข้อมูลที่ได้มากรอกลงตารางโดยใส่หมายเลขของลำดับการเลือกไว้ด้วย เช่น

ทนายเลข 1 ก.ฎ.มีนุช เลือกหมายเลข 3 ต.ช.สมเกียรติ เป็นอันดับ 1 เลือกหมายเลข 10 ค.ช.วันชัย เป็นอันดับ 2 และเลือกหมายเลข 5 ก.ฎ.พุมพง เป็นอันดับ 3
เราก็เขียนเลข 1 ลงในช่องที่ 5 เขียนเลข 2 ในช่องที่ 10 และเขียนเลข 3 ในช่องที่ 5

2.1.4 สรุปจำนวนครั้งที่แต่ละคนได้รับเลือก ตามแนวยืนยันและแยกอันดับการถูกเลือก เป็นจำนวนครั้ง (ไม่ใช่เอกสารเลขอันดับที่มาบวกกัน)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แผนผังสังคมมิตร

การเขียนแผนผังสังคมมิตรแม้ว่าจะยากแต่ก็ให้ผลคุ้มค่า ในการเขียนต้องอาศัยข้อมูลจากตารางสังคมมิตร วิธีการเขียนแผนผังสังคมมิตรมีหลายวิธี ในที่นี้เขียนได้ตามความคิดของ Northway (อ้างถึงใน John W. McDavid and Herbert Harari หน้า 57) มาปรับปรุงและพัฒนาฐานแบบของแผนผังสังคมมิตรให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ดังนี้

2.2.1 เขียนวงกลม 4 วง เรียงข้อนกัน ข้อเส้นแบ่งครึ่งวงกลมมา มี 2 เพศ

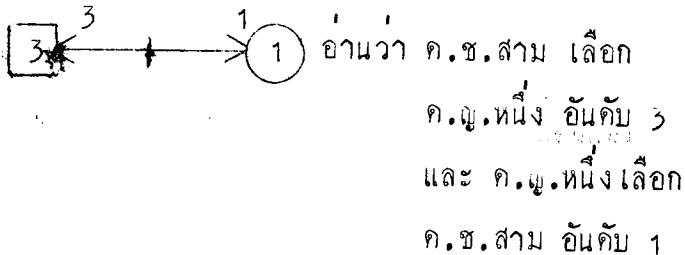
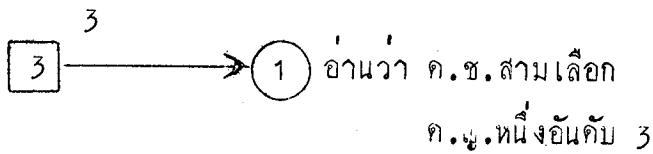
2.2.2 กำหนดกลุ่มลักษณะ เพศชายและหญิงให้กางกัน เช่น

แทน เพศชาย

แทน เพศหญิง

2.2.3 เขียนลัญลักษณ์พร้อมหงษ์หรือหมายเลข ของผู้ที่ให้คะแนนมากที่สุดลงในวงในสุ่ม คนที่ให้คะแนนรองลงมา จะอยู่วงนอกดังต่อไปนี้ ถ้ามีจำนวนคะแนนมากกว่า 4 กลุ่ม ให้เขียนอยู่ในກ้าวน์ลงในลูกหลั่นกันตามลำดับคะแนน ผู้ที่ไม่ให้คะแนนเลยให้อยู่นอกวง

2.2.4 ไปยังลูกศรแสดงความลับพันธ์ในการเลือก และเขียนตัวเลข
ชี้ไปยังอันดับที่ในการเลือกที่โคนลูกศร (ใกล้ผู้เลือก) ถ้า
ทางฝ่ายทั่ง เลือกัน ให้ใช้เส้นตรงเส้นเดียวทั้ง เขียนหัว
ลูกศรทั้ง 2 ข้างและเขียนอันดับที่โคนลูกศรให้ถูกต้อง แล้ว
ปิดเส้นเล็ก ๆ กดลงเส้นตรงนั้น ตั้งแต่

2.2.5 ในการทำแผนผังสังคมมิตร จะต้องเขียนถึงจำนวนสมาชิกทั้ง
หมด และแยกจำนวนสมาชิกหญิง-ชาย ตลอดจนชื่อผู้ทำแผนผัง
ระดับชั้น ส่วนการศึกษาและสถานการณ์กำหนดค่าวัย
หมายเหตุ ในการวิเคราะห์แบบแผนผังสังคมมิตร ถ้าเด็กมีจำนวนมากก็
ควรขยายแผนผังให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อจะได้เขียนได้ง่ายและ
อ่านได้ง่ายค่ะ

ข้อเสนอแนะในการทดสอบสังคมมิตร

ทองเรียน อมรรัชกุล และคณะ (3 หน้า 131-132) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรให้นักเรียนในชั้นทำความคุ้นเคยกับก่อน และครูมีสัมภัณฑ์ที่เก็บ
นักเรียนทุกคนแล้ว หั้งนี้เพื่อป้องกันผลที่อาจจะผิดพลาดเนื่องจากนักเรียนยังไม่รู้จักกันดี
หรือเพื่อป้องกันการเอาใจชู้ ในรูปที่เลือกเพื่อนักเรียนที่ครูรู้จักซึ่ง หรือแสดงความชื่นชม
เด็กบางคนที่มีลักษณะเด่นในลักษณะของครู

2. ควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าจะนำผลสัมฤทธิ์ไปใช้ประโยชน์อะไร แทนอย่างไรก็ตามไม่ใช่เป็นการอธิบายอย่างทรง ๆ เช่น "อยากรู้ราบร้าว่าใครไม่มีเพื่อน" "ใครเป็นค่าราในห้อง" เป็นต้น แต่ครูต้องรู้จักใช้เทคนิคในการอธิบาย เช่น "เพื่อนำผลไปใช้ในการสอน" "เพื่อประโยชน์ในการเรียนของพวกเรา"

3. ในการทำสังคมนิพิตร เลือกทำในวันที่นักเรียนมาโรงเรียนครบมากที่สุด และบรรยายภาษาของห้องเรียนคร่าวๆ เนินไปอย่างปกติ ไม่ควรให้นักเรียนเกิดความวิตก กังวล แต่ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดและตอบอย่างอิสระ

4. อธิบายวิธีการเขียนข้อเพื่อนลงในกระดาษให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อว่านักเรียนจะไม่ห้องส่องถูกจากเพื่อน ชี้กรากระทำน้ำลายมีผลก่อการเลือกเพื่อนได้

5. ผลของสังคมนิพิตร เก็บเป็นความลับ เพื่อบังกับไม่ให้เกิดเกิดปมค้อยหรือ ฉุกล้อเลียนจนเป็นการเพิ่มปัญหาในรายห้องเพื่อนห้องห้องหรือไม่เลือกเป็นเพื่อนส่วนบุคคลที่ได้รับเลือกจากเพื่อนมากก็อาจจะเกิดปมเชื่อง อันจะสร้างปัญหาขึ้นได้ เมื่อถูกนักเรียนทั้งบังกันการบากหามาก ใจกันระหว่างเพื่อนนักเรียนค้ายกัน

6. การเลือกหันกลับเพื่อบางคนหรือการเลือกเพื่อนทำงานเอง จะทำให้นักเรียนประสบผลลัพธ์ในการทำงาน แม้ว่าในบางกรณีครูจะไม่อาจจัดให้ทุกคนได้เลือกหันกลับไป ก็ไม่ควรจัดให้ที่ไม่มีใครเลือกเข้าไว้ในกลุ่มที่รังเกียจเช่น

7. ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจอยู่ที่เด็กคนที่ไม่มีใครเลือก เพราะพอกันหองเข้าทำงานร่วมกลุ่มกับคนอื่นค้าย ครูควรให้ศึกษาดูไปว่าอะไรเป็นสาเหตุที่เด็กคนนั้นเป็นที่รังเกียจของเพื่อนและครูควรใช้เทคนิคต่าง ๆ รวมทั้งให้พริบส่วนตัวเพื่อช่วยให้เด็กพอกันเข้ากันเพื่อนให้ได้

8. พึงเข้าใจว่าไม่ใช่เด็กคนใดจะเป็นค่ารา หรือเป็นที่รังเกียจของคนในกลุ่ม ในสถานะห้องส่องนี้ อาจมีปัญหาหันเด็กที่เป็นค่าราพอ ๆ กับเด็กที่ถูกหอดหังก์ได้ ฉะนั้นครูพึงค้นคว้าและสังเกตให้ละเอียด

9. หัวหน้าห้องครูที่จะใช้สังคมนิพิตรเป็นสิ่งที่สำคัญ ครูควรใช้ข้อทดสอบเมื่อห้องการจะจัดสัมมนาครัวพะทัวง เด็กให้คืบขัน มิใช่เพื่อทดสอบคุณว่าใครเป็นค่าราหรือใครชอบใคร เท่านั้น

10. ผู้ทำการทดสอบควร เป็นผู้ที่มีความรู้ทางค้านี้อย่างเพียงพอ และเป็นผู้ที่เค็กรสินิทสมนไว้ใจ ผลการทดสอบจึงจะ เชื่อถือได้

ไคร เอย (Guess Who)

กลวิธีไคร เอย เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ครูผู้แนะนำและผู้ให้คำปรึกษา ได้ทราบถึง เจตนาคิดส่วนตัวระหว่างสมাচิกในห้องเรียน เป็นการหาข้อมูลจากการ datum เพื่อน ของนักเรียน ซึ่งมีความใกล้ชิดกันมากกว่าครู ช่วยให้ครูรู้จักอุปนิสัย ใจของเด็กในห้อง หังทางค้านี้และไม่คิด ลดอคุณไครศึกษาค่านิยมของกลุ่มนักเรียนว่า เป็นเช่นไรค้าย

จากการทำสังคมนิพิเพียงอย่างเดียว จะไม่ทราบเหตุผลในการเลือกเพื่อนของ เด็กเราจึงใช้แบบสอบถามไคร เอย เพื่อจะได้ทราบเหตุผลในการเลือกเพื่อนว่า ทำไม่ทาง คนจึงได้เป็นความของห้อง ทำไม่บางคนเพื่อนจึงไม่เลือกเลย แบบสอบถามไคร เอย เป็น แบบสอบถามที่สร้างง่าย ใช้และวิเคราะห์ได้ง่าย ประยุกต์เวลาในการรวมรวมข้อมูล เด็ก ทำให้ได้ข้อมูลบางส่วนของเด็กห้อง ก่อนใช้แบบสอบถามไคร เอย กองรอให้เด็กมีความ คุ้นเคยกันอย่างทั่วถึงก่อน และต้องระวังเรื่องหัศนศิทธิทางลบของเด็กในห้อง เพราะอาจทำ ให้ข้อมูลผิดพลาดได้ จำเป็นที่จะต้องรวมรวมข้อมูลทั้งหมด ๆ มาประกอบด้วย

ระเบียนสะสม (Commulative Record)

ความหมายของระเบียนสะสม

ไครเมียให้ความหมายของระเบียนสะสมไว้หลายท่านดังนี้

รุจิร์ ภู่สาระ (19 หน้า 19) กล่าวว่า "ระเบียนสะสมเป็นที่เก็บรายละเอียด ของเรื่องราวทุกค้านของนักเรียน เป็นเวลานาน ระเบียนสะสมเป็นแนวทางนำไปสู่การรู้จัก นักเรียน เป็นรายบุคคลดีขึ้น มิใช่เป็นจุดหมายปลายทาง"

วัชรี ทรัพย์มี (22 หน้า 47) กล่าวว่า "จะเบี่ยนสะสม เป็นบันทึกข้อมูล เกี่ยวกับนักเรียนที่บันทึกสะสມกันมาทั้งหมดนักเรียนเข้ามาเรียนในโรงเรียน จนกระทั่งจบ การศึกษาหรือออกจากโรงเรียน..."

วัตถุประสงค์ของจะเบี่ยนสะสม

ให้มีผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของจะเบี่ยนสะสมไว้หลายท่าน ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อใช้เป็นหลักฐานช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น
2. เพื่อช่วยให้มองเห็นลักษณะพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงทั่วไป ที่เกิดกับตัวเด็กตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถานบันนันฯ
3. เพื่อช่วยให้มองเห็นได้ชัดเจนว่า เด็กมีลักษณะพัฒนาการหรือมีปัญหา มีความผิดปกติใดๆ เกิดขึ้นบ้าง
4. เพื่อประยุกต์เวลาในการสำรวจข้อมูล เกี่ยวกับตัวเด็ก เพื่อใช้ในการฝึกงานฯ ท่าให้ไม่ต้องสำรวจช้าและจะทำให้ได้ข้อมูลรวดเร็วขึ้น
5. เพื่อช่วยให้ครูและผู้ปกครองรวมทั้งตัวเด็ก เองวางแผนชีวิตร่องเด็กได้ ก้าวตามความเป็นจริงมากขึ้น
6. เพื่อเป็นรากฐานในการสั่งแบบรายงาน เพื่อส่งตัวเด็กไปยังสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นๆ ต่อไป

แบบและลักษณะของจะเบี่ยนสะสม

ธุจิร ภู่สาระ (19 หน้า 20) ได้แบ่งจะเบี่ยนสะสมออกเป็น 3 แบบดังนี้

1. เป็นของภายในของจะบันทึกจะเบี่ยนทั่วไป เช่น จะเบี่ยนสุขภาพ จะเบี่ยนการเรียน จะเบี่ยนครอบครัว เป็นทั่วไป ห้องน้ำจะใส่รวมไว้ในแพ็ม เกี่ยวกับหรือของเด็กกัน
2. แบบพับໄก (single card) อาจเป็นแพ็มเดียวซึ่งมีหัวข้อทั่วไป ของจะเบี่ยนสะสมทุกหัวข้อตามท้องการ หรืออาจเป็นแพ็มที่พับໄกเพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา

๓. แบบเป็นเล่มเหมือนสูตร ภายในเล่มจะมีหัวข้อต่าง ๆ ของข้อมูลอยู่ในแต่ละหน้ากราฟิก

ลักษณะของระเบียนสะสัมที่ใช้ในโรงเรียน จะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม และนโยบายของโรงเรียน นักเรียนชั้นประถมอาจใช้ระเบียนสะสัมแบบแผ่นเดียวได้ เพราะมีข้อมูลไม่มากนัก สำหรับระดับมัธยมศึกษาและอุปกรณ์ศึกษา ควรใช้แบบของหรือแพ้ม จะเน่ากว่า เพราะข้อมูลมีมาก นอกจากข้อมูลที่จะกรอกลงในระเบียนสะสัม จะต้องปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

การใช้ระเบียนสะสัม

ระเบียนสะสัมจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อต้องมีการทำข้อมูลในระเบียนสะสัมมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทองเรียน อmurชกุล และคณะ (13 หน้า 141-142) ได้กล่าวถึงการนำข้อมูลจากการเบียนสะสัมมาใช้ในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อรู้จักและทำความคุ้นเคยกับนักเรียนใหม่ได้เร็วขึ้น
2. แนะนำนักเรียนที่ทำงานไม่ถึงระดับของชั้น ให้ทำงานได้กีขึ้น
3. จัดงานพิเศษให้กับนักเรียนที่มีความสามารถสูงหรือทำกว่าปกติ
4. ช่วยนักเรียนที่ปรับตัวไม่ได้
5. เพื่อจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้เหมาะสมกับการสอน
6. สำรวจหาเหตุผลการขาดเรียนบ่อย ๆ ของนักเรียน
7. สำรวจหาสาเหตุและให้คำแนะนำที่จะช่วยแก้ไขพฤติกรรมผิดปกติ ของนักเรียน

8. สำรวจนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ เช่น อาหารกลางวัน ทุน
9. ถูกความสามารถของนักเรียนก่อนจะให้คำปรึกษา ถึงการเลือกวิชาเรียน หรือการเลือกวิชาชีพ
10. ถูรับเบียนสะสัมก่อนจะพบปะกับบุคลากรของเกื้อ

11. ช่วยให้พบเด็กซึ่งมีความสามารถเป็นพิเศษ เช่น ทางคณตรี กีฬา เป็นต้น
12. พิจารณาข้อจำกัดของความสามารถของนักเรียนในกลุ่ม
13. พิจารณาความเจริญเติบโตของนักเรียนในแต่ละปี

การ เก็บรักษาและเปลี่ยนสะสม

จะเปลี่ยนสะสมเป็นลิ่งสำคัญ และมีประโยชน์ท่อนักเรียนมาก จึงจำเป็นต้องเก็บอย่างระมัดระวังและควรปฏิบัติกันด้วย

1. ควรเก็บอย่างมีระบบและเปลี่ยนเพื่อสะดวกในการหา หรือนำมานับทึกชั่วโมงอีกซึ่งอาจจะแบ่งเป็นชั้น ห้อง หรือเรียงตามตัวอักษรก็ได้ ส่วนใหญ่จะเก็บไว้ในที่เก็บเอกสารที่แน่นหนา

2. จะต้องเก็บให้มีคุณภาพและเป็นความลับ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกกลัวที่จะเปิดเผยความเป็นจริงในโอกาสต่อๆ ไป ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อครู

3. ควรเก็บและเปลี่ยนสะสมไว้ที่ห้องแนะแนว หรือห้องธุรการ เพื่อครูแนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะหยิบมาใช้ได้สะดวก หรืออาจเก็บไว้ที่ครูประจำชั้นก็ได้

4. ควรแจ้งให้นักเรียนทราบว่าจะเก็บและเปลี่ยนสะสมไว้เป็นความลับ

นอกจากนี้ ควรนึกถึงการทำลายไว้ก่อนว่า การเปิดอ่านข้อมูลจะกระทำได้เฉพาะผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง ส่วนคนอื่นจะใช้ประโยชน์สะสมควรพิจารณาเป็นรายๆ ไป ตามความจำเป็น นอกเหนือจากการเก็บและเปลี่ยนสะสม ควรจะใช้เวลาอีกเพราะอาจมีภัยหาเรื่องสถานที่เก็บไม่เพียงพอ ควรจะทำลายสะสมเมื่อใด ต่อไปอาจต้องมีการเก็บข้อมูลโดยการย่อส่วนหรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์ก็ได้

แบบสอบถาม (Questionnaire)

ความหมายของแบบสอบถาม

สิติ วงศ์สุวรรณ (26 หน้า 116) กล่าวว่า "แบบสอบถาม คือ ข้อคำถาม

ค่าง ๆ ที่คงชั้นเพื่อประสงค์ให้ญี่เราต้องการจะถามกรอกข้อความลงไปตามประ เค็น
ที่เราต้องการจะทราบ อาจให้กรอกข้อความสั้นหรือยาวก็ได้

จำเนียร ช่วงโซ่ติ (4 หน้า 275) กล่าวว่า "แบบสอบถาม เป็นเครื่อง
มืออย่างหนึ่งของการแนะนำ สำหรับใช้ในการรวมรวมข้อมูลทั่ง ๆ จากนักเรียนจำนวน
มาก ๆ ในระยะเวลาอันสั้น..."

นอกจากนี้ยังกล่าวว่า "แบบสอบถามเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้ได้มาซึ่ง
ข้อมูลที่เข้าใจได้อย่างกว้างขวาง เกี่ยวกับปัญหาความต้องการ เจตนาดี ความรู้สึก ความ
นึกคิดและความคิดเห็นของบุคคลแต่ละคนและรวมทั้งข้อมูลในค้านที่เกี่ยวกับสภาพของครอบครัว
ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความสนใจ การให้เวลาว่าง สุขภาพ นิสัยในการเรียน
การทำงานตลอดจนโครงการศึกษาและอาชีพในอนาคตของบุคคล"

วัตถุประสงค์ของการใช้แบบสอบถาม

ทองเรียน อุณรัชกุล และคณะ (13 หน้า 103-104) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์
ของการใช้แบบสอบถาม ดังนี้

1. เพื่อเก็บรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการ
ให้ความช่วยเหลือท่อไป
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลบางอย่างที่จะเป็นประโยชน์ในการให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียน
3. เพื่อใช้ในการวิจัย อันเป็นผลต่อเนื่องที่จะให้ข้อเสนอแนะต่อไป ๆ แก่นักเรียน
4. เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองและเข้าใจตนเองคือ
5. เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักคิด สำรวจสภาพสิ่งทั่ง ๆ ที่นักเรียนจะต้องพิจารณา
เลือกและตัดสินใจได้คือ
6. เพื่อเป็นการกระตุนให้นักเรียนได้รู้จักเตรียมวางแผนต่อไป ไว้ล่วงหน้า
7. เพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการของนักเรียนว่ามีอะไรบ้างและมีความ
จำเป็นมากน้อยเพียงใด และนำไปพิจารณาว่าจะควรจัดการให้ก่อน

8. เพื่อพิจารณาผลของการจัดบริการและแนวทางที่จัดทำไปแล้ว
9. เพื่อกราดูแลให้แนวความคิดทางประการแก้ปัจจุบันจะเป็นประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือเด็กในโอกาสต่อไป
10. เพื่อเป็นการให้ข้อมูลทางแก้ไขเรียนไปในครัว

ชนิดของแบบสอบถาม

- Warters (จ้างถึงใน ห้องเรียน อนรัชกุล และคณะ หน้า 104-105) ได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ชนิด คือ
1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลของนักเรียนในภูมิหลังและการในอนาคต
  2. แบบสอบถามเพื่อการประเมินผล เป็นแบบสอบถามที่ท่องการจะทราบปฏิกรรมการตอบสนองของนักเรียนต่อความวิชาเรียน วิธีสอน การจัดกิจกรรมและอื่น ๆ
  3. แบบสอบถามเพื่อการพิจารณา เป็นแบบสอบถามเพื่อทราบความเห็นไปของนักเรียนต่อ เพื่อประเมินโครงการทั่วไป ในโรงเรียน

การใช้แบบสอบถาม

จำเนียร ช่วงโซ่ที่ (4 หน้า 82-83) ได้กล่าวถึงวิธีการใช้แบบสอบถามดังนี้

1. ไม่ควรนำแบบสอบถามมาใช้กับกลุ่มนักเรียนใหม่ ในส่องสามวันแรกของ การเข้าโรงเรียน ควรรอกระหึ่งนักเรียนเหล่านั้นได้อยู่ในโรงเรียนมากพอสมควรที่การปรับตัวได้และเป็นกันเองกับครูหรือผู้แนะนำ ซึ่งทำหน้าที่ดำเนินงานในการใช้แบบสอบถาม
2. นักนิยมให้นักเรียนกรอกพร้อม ๆ กัน เป็นหมู่หรือห้องชั้น ในชั่วโมงโภชนา หรือในชั่วโมงกิจกรรม หรือในชั่วโมงการแนะนำ แนะแนว และควรกรอกให้เสร็จลื้นในขณะนั้น ไม่ควรให้นักเรียนนำไปเขียนตอนที่บ้าน

๓. นักเรียนควรໄດ້ຮັບຄໍາອະນຸມາຍ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈສິ່ງວັດທຸປະສົງຄົກຂອງແບບສອບຄາມ ແລະ ຄວາມໝາຍຂອງຂໍ້ມູນທຳກຳ ທີ່ຄາມນາ ກລອດຄົນສິ່ງວິທີກອບຄໍາຄາມໄຕຍລະເຊີຍ ຂະໜາທີ່ ນักเรียนລົງນື້ອກຮອບແບບສອບຄາມ ຄັ້ນນັກເຮືອນມີຄວາມສົງສັຍໃນຂໍ້ໄຕ ກົດວຽກອົມາຍໄທ້ການ ອົບຢ່າງຫັກແຈ້ງ

๔. ຄວາມອົມາຍໃຫ້ເຂົ້າໃຈວ່າ ຄໍາຄອນທີ່ນັກເຮືອນໄໝມານັ້ນ ຈະນາໄປພິຈາລະນາຫາ ທາງໜ່າຍເໜື້ອນັກເຮືອນເທົ່ານັ້ນ ດັ່ງນັ້ນການກອບຄາມຄວາມເປັນຈິງຈະເປັນປະໂຍບີທີ່ອັນັກເຮືອນ ເອງໄນ້ໃຫ້ຄົນອື່ນ

๕. ຄວາມໃຫ້ຄວາມມື້ນໃຈແກ່ນັກເຮືອນວ່າ ຄໍາກອບຂອງນັກເຮືອນຈະຮັກໝາໄວ້ເປັນຄວາມ ດັບ ໄນເພຍແພວ່າໃຫ້ຜູ້ໃໝ່ເກື່ອງຂໍ້ມູນທຳກຳການ ມີຄວາມປະສົງຄົກໃຫ້ຜູ້ເກື່ອງຂໍ້ມູນ ເຊັ່ນ ຄະ ຜຽວກັບທາງກົດວຽກຈະແຈ້ງໃຫ້ນັກເຮືອນທາງກ່ອນກອກຄ້າຍ ການໃຫ້ຄວາມເຂື້ອມໜັ້ນແກ່ນັກເຮືອນຍ່າງ ນີ້ຈະໜ່າຍໃຫ້ນັກເຮືອນມີຄວາມກັດລະສົມກັບໃຈທີ່ຈະຕອງອ່າງຄວາມໄປການນຳມາ ຂໍ້ມູນທີ່ໄກ້ຍົມຈະ ນີ້ມີຄວາມແນ່ນອນຍິ່ງໜີ້ນີ້

๖. ບຸກຄຸດທີ່ທ່ານ໏ທີ່ຄໍາເນີນການໃນການໃຫ້ນັກເຮືອນກອກຂໍ້ມູນ ຄວາມມີຄວາມສົນໃຈ ນັກເຮືອນ ເປັນຜູ້ທີ່ນັກເຮືອນນັ້ນຄື້ອງໃຫ້ວ່າງໄວ້ວ່າງໃຈ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈເກື່ອງກັບວິທີກໍາເນີນການ ສາມາດໃຫ້ຄວາມໜ່າຍເໜື້ອໄກ້ຍ່າງຄູກທົ່ວງ ຍ່ອນຈະໜ່າຍໃຫ້ໄກ້ຂໍ້ມູນ ເມື່ອທີ່ພົງພອໃຈ

๗. ຄຽວແລະຜູ້ແນະແນວ ທົ່ວມພຍາຍານຈຸງໃຈແລະ ເຮົາໃຈໃຫ້ນັກເຮືອນກອບແບບສອບຄາມ ກ່າຍຄວາມສັກຍົງຈິງແລະ ໄນປົກນັ້ນອໍາພຣາງ ອັນຈະໜ່າຍໃຫ້ໄກ້ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນປະໂຍບີທີ່ກອກແນະແນວ

๘. ຄວາມພິຈາລະນາກຳທັນຄຄວາມນ້ອຍຄົງຂອງການໃຫ້ນັກເຮືອນກອບແບບສອບຄາມ ໃນຄວາມໃຫ້ນັກເຮືອນກອກຂໍ້ມູນບໍ່ຍົກຮັງເກີນໄປ ເພຣະອາຈທໍາໃຫ້ສິ້ນເປັນເວລາ ແລະ ອາຈທໍາ ໃຫ້ນັກເຮືອນມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າລົງທີ່ເຂົ້າໄກ້ເຂົ້າໄປນັ້ນ ໄນມີຄວາມໝາຍອັນໄກ ເພຣະເພິ່ງຈະກອກໄປໄໝ່ານ ກົດທົ່ວມກອກໃໝ່ອືກ ອາຈທໍາໃຫ້ນັກເຮືອນກອບຍ່າງເລື່ອມໄຕ ຊິ່ງໄໝກ່ອໄຫ້ເກີກ ປະໂຍບີອັນໄກເພີ່ມໜີ້ເລີຍ

แบบทดสอบ (Testing)

แบบทดสอบมีหลายประเภท ในที่นี้จะกล่าว เนพะแบบทดสอบที่นิยมใช้ในการ
แนะนำว่า 5 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบวัดสติปัญญา (Intelligence Tests)
2. แบบทดสอบวัดสมรรถนะ (Achievement Tests)
3. แบบทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Tests)
4. แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventories)
5. แบบสำรวจบุคลิกภาพ (Personality Inventories)

1. แบบทดสอบวัดสติปัญญา

ความหมายของ "สติปัญญา" หรือ "เชาวน์ปัญญา"

Anastasi (32 หน้า 211) กล่าวว่า "... ไอคิว เป็นสิ่งแสดงถึงระดับ
ความสามารถของบุคคล ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อเปรียบเทียบกับปกติอายุของเข้า...
ไอคิวไม่ใช่จะอยู่คงที่และไม่เปลี่ยนแปลง ไอคิวเปลี่ยนแปลงได้โดยสิ่งแวดล้อม..."

David Wechsler (อ้างถึงใน วชรี ทรัพย์ หน้า 54) ให้คำจำกัด
ความว่า "สติปัญญา คือ ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้า
กับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม ความสามารถ
ในการกระทำของบุคคลที่มีเป้าหมายและความสามารถที่จะติดอย่างมีเหตุผล"

ชนิดของแบบทดสอบวัดสติปัญญา

แบบทดสอบวัดสติปัญญา ได้มีการพัฒนา กันขึ้นมา กามากมาย ผู้เขียนจะขอยกมา
กล่าว เนพะที่นิยมใช้กันแพร่หลาย 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบของสแตนฟอร์ดบินเน็ต (Stanford - Binet Intelligence Tests) ที่นิยมมากที่สุด แบบทดสอบที่เทอร์เม้นและ เมอร์ลต์ (Terman and

Merrill) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ให้ปรับปรุงครั้งล่าสุดในปี ค.ศ. 1960
 คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบนี้จะเป็น คะแนนอายุสมอง (Mental Age
 Scale = M.A.) ซึ่งเราสามารถนำคะแนนอายุสมองมาคำนวณหาค่าระดับสติปัญญา
 (Intelligence Quotient = I.Q.) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ระดับสติปัญญา (I.Q.)} = \frac{\text{อายุสมอง (M.A.)} \times 100}{\text{อายุจริง (C.A.)}}$$

จากค่าตัวเลขแสดงระดับสติปัญญาที่คำนวณได้ นำมาอ่านความหมายได้จากตาราง
 ระดับสติปัญญาดังนี้

2. แบบทดสอบของเวชส์เลอร์ (Wechsler Intelligence Tests)

แบบทดสอบของเวชส์เลอร์เน้นความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถที่จะปรับตัวกับ
 สิ่งแวดล้อมความสามารถที่จะเข้าไปสู่ที่เป็นนามธรรม ความสามารถในการกระทำของบุคคล
 อย่างมีเป้าหมาย และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล

แบบทดสอบของเวชส์เลอร์ มีชุดสำหรับเด็ก (Wechsler Intelligence
 Scale for Children = WISC) สำหรับเด็กอายุ 5 ถึง 15 ปี และชุดสำหรับ
 ใหญ่ (Wechsler Adult Intelligence Scale = WAIS) สำหรับผู้ใหญ่อายุ
 16 ถึง 64 ปี

2. แบบทดสอบวัดผลลัมภุทธิ์ (Achievement Tests)

แบบทดสอบวัดผลลัมภุทธิ์ เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดผลการเรียนของเด็กตาม
 เป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพื่อประเมินผลว่า เด็กเรียนแล้วมีความรู้เพียงใด ใช้กัน
 ทั่วประเทศคับประณีศึกษาจนถึงอุดมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher-made
 Tests) เช่น วิชาคณิตศาสตร์ เคมี ภูมิศาสตร์ ศิลปะ หรือเป็นแบบทดสอบวัดผลลัมภุทธิ์
 ที่เป็นมาตรฐาน (Standardized Tests) ก็ได้

ไม่มีผู้ให้ความหมายและแนวความคิดเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลลัมดูที่ถูกทำขึ้น เช่น
Walter N. Durost (อ้างถึงใน จารฯ จินายน และคณ หน้า 180) กล่าวว่า

"แบบทดสอบวัดผลลัมดูที่ประกอบถ้อยข้อคำถามทาง ๆ ชี้ว่า
คัดเลือกให้เป็นตัวแทนความรู้ในแต่ละวิชาซึ่งกำหนดไว้ใน
หลักสูตร ตัวอย่างเช่น ถ้าท้องการจะสร้างแบบทดสอบ
วัดผลลัมดูที่ในวิชาเลขคณิต สำหรับใช้ให้กับประเทศ
แบบทดสอบนี้จะต้องประกอบถ้อยข้อคำถามเกี่ยวกับเลขคณิต
ซึ่งสอนกันอยู่ในชั้นก่าง ๆ ทั่วประเทศ..."

3. แบบทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Tests)

Halm และ Maclean (อ้างถึงใน จารฯ จินายน และคณ หน้า 139)
ได้ให้คำจำกัดความว่า "ความถนัดทางธรรมชาติ หมายถึง แวดวงหรือศักยภาพที่แฝงอยู่
ในตัวบุคคล หรือสมรรถวิสัยซึ่งยังไม่ได้พัฒนาของตน แต่เป็นรากรฐานที่ทำให้บุคคลบังเกิด
ความสามารถและทักษะทดลองจนความลัมดูที่ผลลัมดูทาง ๆ ได้"

English and English (อ้างถึงใน วชรี ทรัพย์มี หน้า 57) ได้ให้
คำจำกัดความว่า "ความถนัดคือ ศักยภาพของบุคคลในการที่จะเรียนรู้หรือฝึกฝนทักษะ¹
มากอย่างไก่ย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นาย ก. มีความถนัดทางคณิต หมายความว่า
นาย ก. มีศักยภาพที่สามารถฝึกฝนให้เกิดทักษะทางคณิตไก่ย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น²
แบบทดสอบวัดความถนัดจึงเป็นแบบทดสอบที่ประเมินศักยภาพที่จะเรียนรู้หรือฝึกฝนทักษะ³
เฉพาะอย่างของบุคคล"

ประเภทของแบบทดสอบวัดความถนัด

วชรี ทรัพย์มี (22 หน้า 58) ได้กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบที่วัดความถนัด
ที่เป็นข้อเขียนว่ามี 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบความถนัดชนิดทั่วไปของพหุคุณ (Multifactor Aptitude Tests) แบบทดสอบประเภทนี้เป็นแบบทดสอบที่วัดความถนัดค้านทาง ๆ ประกอบด้วยแบบทดสอบโดยหลายชุดผสมกัน การใช้แบบทดสอบประเภทนี้จะช่วยให้เข้าใจผู้ทดสอบได้ เช่นเดียวกับความถนัดทางค้านทาง ๆ อย่างไร ตัวอย่างแบบทดสอบความถนัดที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ แบบทดสอบ กี.เอ.ที. (D.A.T. = Differential Aptitude Tests) เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยแบบทดสอบโดยชุดค้านทาง ๆ ดังนี้ คือ แบบทดสอบที่วัดความสามารถทางภาษาการคิดเหตุผลทางค้านทาง เศรษฐศาสตร์ นิติธรรม พลเมือง การคิดเหตุผล เชิงกล ความเร็วและความแม่นยำ เชิงเสียงในประเทศไทยได้มีผู้คัดแปลงแบบทดสอบ กี.เอ.ที. ขึ้นใช้แล้ว

2. แบบทดสอบความถนัดเฉพาะ (Special Aptitude Tests)

การใช้แบบทดสอบแบบนี้วัดถูกประส่งค์เพื่อท้องการศึกษาและวิเคราะห์ความสามารถเฉพาะค้านของบุคคลแบบทดสอบความถนัดเฉพาะมีประโยชน์ในการประเมินว่า แต่ละบุคคลมีความสามารถทางใดทางหนึ่งมากน้อยเพียงใด ตัวอย่างแบบทดสอบความถนัดเฉพาะ เช่น แบบทดสอบความถนัดทางดนตรี (Musical Aptitude) ซึ่งสร้างโดย ชีมอร์ (Seashore) เป็นแบบทดสอบที่วัดความเข้าใจ เสียงสูงต่ำ ความดัง จังหวะ คุณภาพของเสียง ลีลาและความจำ เสียงดนตรี นอกจากนี้ยังมีแบบทดสอบวัดความสามารถเชิงจักรกล (Mechanical Aptitude) แบบทดสอบวัดความสามารถเชิงงาน เสมียน (Clerical Aptitude) และแบบทดสอบวัดความสามารถเชิงศิลปะ (Artistic Aptitude)

4. แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventories)

ได้มีผู้ให้หมายเหตุว่า "ความสนใจ" ไว้หลายท่าน เช่น

Shertzer และ Stone (42 หน้า 204) กล่าวว่า "ความสนใจ โถงทั่ว ๆ ไป หมายถึง ความชอบและความไม่ชอบของแต่ละคน หรือความรู้สึกจากความอยากรู้อยากเห็น เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ "

Froehlich และ Hoyt (อ้างถึงใน บรรจุ จินายน และคณะ หน้า 212) กล่าวว่า "...ความสนใจนั้นเป็นแรงผลักดันหนึ่งที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการใด ๆ หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความสนใจแสดงถึงความโน้มเอียงในการที่บุคคลจะเลือก หรือทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ตนชอบมากกว่าสิ่งอื่น ๆ ..."

แบบสำรวจความสนใจที่ใช้ในการແນະແນວ

Froehlich และ Hoyt (อ้างถึงใน บรรจุ จินายน และคณะ หน้า 222-226) ได้กล่าวไว้ 2 แบบ สูบไปคั้งน้ำ

แบบสำรวจความสนใจของผู้ชาย (Strong Vocational Interest Blank for men) ประกอบด้วยคำถาม 50 ประเพท มี 11 กลุ่ม มีมาตราส่วนการให้คะแนนสำหรับอาชีพ 47 ชนิด สำหรับกลุ่มอาชีพ 6 กลุ่ม และสำหรับกัวแพร เนพะ คือ ภูมิภาวะความสนใจระดับอาชีพ ระดับที่ช่างนาฏ เป็นพิเศษ และความเป็นชาย-หญิง การตอบให้บ่งว่า ชอบ เนย ๆ หรือไม่ชอบ บางคำถามให้เปรียบความสนใจของอาชีพ สองชนิด

แบบสำรวจความสนใจของคูเดอร์ (Kuder Preference Record - Vocational) ประกอบด้วยข้อคำถาม 504 ข้อ แต่ละข้อมีการกระทำให้เลือก 3 อย่าง ผู้ตอบจะต้องบ่งว่าชอบอย่างไหนมากที่สุด และอย่างไหนชอบน้อยที่สุด ทั้งอย่างเช่น

- ก. ทำให้มีพันธุ์ให้คงชนิดใหม่ ๆ ขึ้น
- ข. ทำการโฆษณาให้ผู้ชายคอกไม้
- ค. รับโทรศัพท์ในร้านขายคอกไม้

5. แบบสำรวจบุคลิกภาพ (Personality Inventories)

Arthur J. Johns (36 หน้า 83) กล่าวว่า

"ความหมายของบุคลิกภาพมีความหมายต่าง ๆ กันดังนี้ 1)

บุคลิกภาพคือผลรวมของร่างกายและคุณภาพของสมอง ความคิด ความแห่ง เยอแห่งยาน ความประารณ ทัศนคติและความสนใจ ซึ่งแสดงถึงคุณลักษณะของแต่ละคน 2) บุคลิกภาพคือ โครงสร้างและแบบแผนโดยส่วนรวมของพฤติกรรมของแต่ละคน 3) บุคลิกภาพคือผลกรบทบททางสังคมและจิตใจของคนเราที่มีอยู่คนอื่น ๆ "

สำหรับ Hilgard และ Atkinson (อ้างถึงใน วารี ทรัพย์ หน้า 9) กล่าวว่า " บุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมรวมของบุคคล ซึ่งมีลักษณะพิเศษเฉพาะคน ๆ หนึ่ง พฤติกรรมเหล่านี้แสดงถึงอารมณ์ การมองโลก ความเชื่อมั่นในตนเอง การแก้ปัญหา ชีวิต ความต้องการ ความหวัง ความรู้สึกนึกคิดท่องเที่ยงและผู้อื่น "

แบบสำรวจบุคลิกภาพที่นิยมใช้ทางการແນະແນວ

วารี ทรัพย์ (22 หน้า 59) กล่าวว่า แบบสำรวจบุคลิกภาพที่นิยมใช้มี 2 ประเภท ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. แบบปรนัย (Objective Type) เป็นแบบจำกัดคำตอบให้เลือก เช่นให้ตอบว่า "จริง" หรือ "ไม่จริง" ได้แก่

1.1 Minnesota Multiphasic Personality Inventory
(M.M.P.I.)

1.2 California Psychological Inventory (C.P.I.)

2. กลวิธีนัยภาพพิจิท (Projective Technique) หรือวิธีนัยความในใจ
กลวิธีระบายนัยความในใจ

กลวิธีระบายนัยความในใจ (Projective Techniques)

ความหมายของกลวิธีระบายนัยความในใจ

Frank (อ้างถึงใน ทางเรียน มนรชกุล และคณะ หน้า 85) ได้ให้ความหมาย Projective Method สูงกว่า เป็นวิธีการที่นำสถานการณ์ไปเร้าอินทรีย์ให้ไคแสงออก ซึ่งการแสงออกนี้จะเป็นไปตามบุคลิกภาพของเขามอง

จำเนียร ช่วงโซ่ที่ (4 หน้า 253) กล่าวว่า

"กลวิธีในใจ เป็นวิธีการอย่างหนึ่ง หรือข้อทดสอบแบบหนึ่งซึ่งส่องฉายโดยส่วนตัวของแต่ละคนที่สังเกตไม่ได้ให้มาสู่โลกที่สังเกตได้ อันเป็นวิธีการค้นหาความรู้สึกภายในอันแท้จริงของคนเรา ซึ่งโดยปกติมักจะไม่เป็นที่เปิดเผยออกมากอย่างทั้งนั้นกระทำให้โดยสังเกตบุคคลที่เราต้องการทราบ โดยให้เข้าแสงของการตอบสนองท่อสถานการณ์บางอย่าง ซึ่งอาจตอบสนองไปได้หลายอย่าง"

สมมุติฐานของแบบสอบถามชนิดนี้ Anne Anastasi (32 หน้า 494) ได้กล่าวว่า "คือวิธีการที่คนรับรู้และคีความของแบบสอบถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้น จะสะท้อนให้เห็นถึงพื้นฐานหน้าที่ทางจิตของคนเรา หรืออีกนัยหนึ่งแบบสอบถามนั้นทำหน้าที่เหมือนจดภารที่คนเราฉาญลักษณะกระบวนการความคิด ความต้องการ ความกังวลใจ และความขัดแย้งออกมาน"

แบบทดสอบ ของกลวิธีระบายความในใจ

จำเนียร ช่วงโฉม (4 หน้า 255-272) ได้แบ่งกลวิธีระบายความในใจออกเป็น 3 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. การใช้รูปภาพหรือสิ่งเร้าทางตา เช่น แบบทดสอบทักษะหนึ่งของรอล์ชาช (Rorschach ink - blot Test) และแบบทดสอบ T.A.T. (Thematic Apperception Test)

2. การใช้การพูดและการเขียนบรรยาย ได้แก่ กลวิธีหากความลับพ้นชั้องค์กลวิธีเขียนประโยคให้สมบูรณ์ กลวิธีให้เล่าหรือเขียนเรื่องราว

3. กลวิธีการ เสนอการแสดงละคร และสร้างสรรค์ทางศิลปะ ได้แก่ การวาดรูปความนิมิต อารมณ์ สังคม และการแสดง

การศึกษาเคิงเนพาราย (Case Study)

ความหมายของการศึกษาเคิงเนพาราย

จำเนียร ช่วงโฉม (4 หน้า 195) ได้ให้ความหมายว่า

"การศึกษารายกรณี (case study) คือขบวนการของการศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับบุคคลติดต่อเนื่องกัน เป็นรายกรณีไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาทางช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน เช่น ในด้าน อารมณ์ สังคม และการเรียน เป็นต้น"

การศึกษารายกรณี จึงเป็นไปในรูปของการวิเคราะห์ และพิจารณาข้อเท็จจริงทั้ง ๆ จากข้อมูลที่ได้รวมไว้จาก การทำประวัติรายกรณี (Case history) และจากกลวิธี การทดลอง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบจนเกิดเป็นความหมาย

อันซัคเจนที่ล่องท่อนให้เห็นถึงสภาพของปัญหา พฤติกรรมและบุคลิกภาพหังหنمของบุคคลที่ทำการศึกษาได้โดยตลอด"

สิ่งที่สำคัญในการศึกษาเด็กเนพารายก็คือ การทำประวัติเนพาราย หรือการเขียนรายงานการศึกษาเด็กเนพาราย (Case History) และการประชุมแก้ไขปัญหาเด็กเป็นรายกรณี (Case Conference)

Rosecrance และ Hayden (อ้างถึงใน Bruce Shertzer and Shelley C. Stone หน้า 63) กล่าวว่า

"ประวัติเนพาราย คือ การเขียนข้อมูล เป็นข้อ ๆ เกี่ยวกับรายละเอียดของเด็กคน ที่รวมรวมได้ในช่วงเวลาหนึ่งได้แก่
 1) ข้อเท็จจริง ส่วนตัว 2) ประวัติครอบครัว 3) ประสบการณ์ในรัยเด็ก 4) ประวัติการศึกษา 5) ประวัติสุขภาพ 6) ประสบการณ์เกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคม 7) ผลการทดสอบ 8) ประสบการณ์ทางอาชีพ 9) งานอดิเรก ความสนใจ เป้าหมายและความทะเยอทะยาน 10) ข้อมูลที่ส่งคอกันมา"

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเด็กเนพาราย

ลลิต วงศ์สวัสดิ์ (26 หน้า 134) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการศึกษาเด็กเนพารายว่ามีดังนี้

1. เพื่อให้เข้าใจนักเรียนให้ดี เอียงดูดี แต่ก็มุ่ง เพื่ออาศัยข้อมูลที่ได้เป็นฐานในการพิจารณาส่งเสริมพัฒนาการของบุคคลนั้นให้เจริญสุคยอด เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

2. เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน และทางแห่งแก้ไข เพื่อใช้ข้อมูลเป็นพื้นฐานในการพิจารณาค้นหาบัญหา วินิจฉัยบัญหา แก้ไขบัญหา หรือป้องกันบัญหา

3. เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง ผู้ปกครองเข้าใจเกี่ยวกับคนเด็ก เพื่อสัมพันธภาพอันดี ทั้งฝ่ายต่างเข้าใจกันยิ่งขึ้น เป็นการสำรวจอย่างถ้วน จะได้ทราบและเข้าใจถึงสิ่งแวดล้อมและอิทธิพลของสิ่งต่าง ๆ ที่จะเป็นอุปสรรคขัดขวาง และส่งเสริมพัฒนาการค้านทั้ง ๆ หังหังกาย อารมณ์ สังคม การศึกษา สถาบันบัญญา เพื่อให้เข้าสามารถเดินแนวทางในอันที่จะปรับตัว เปลี่ยนพฤติกรรม และหันคิดในทิศทางที่ถูกที่ควร

ขั้นตอนในการศึกษาเด็กเนพาราย

เมื่อเลือกเด็กที่จะทำการศึกษาเด็กเนพารายได้แล้วจึงค่าดำเนินการขั้นตอนไปชั่ง อนนท์ อนันตรังสี (29 หน้า 68-71) ไก้กล่าวถึงขั้นตอนในการศึกษาเด็ก 4 ขั้นตอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นรวมรวมรายละเอียดเกี่ยวกับเด็ก

1.1 ทั้งสมมุติฐานของบัญหา (symtoms) เพื่อจะตรวจสอบว่าทำไม่ถูกเด็ก ทำการศึกษาเนพารายเด็กคนนี้ เช่น อาจเป็นเพราะเด็กหนีเรียนบ่อย หรือมาสายเป็นประจำ

1.2 การตรวจส่องข้อมูล โดยรวมรวมข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจร่างกาย และความรู้สึก สุขภาพ การเดินเรียนและสถาบันบัญญา

1.3 ประวัติเกี่ยวกับสุขภาพและร่างกาย โดยเนพาระที่จะเกี่ยวข้องกับสาเหตุของบัญหา เช่น เคยผ่าตัดหัวใจ ตกต้นไม้สูง ๆ รถยนต์ชนศีรษะพาก เป็นต้น

1.4 ประวัติเกี่ยวกับโรงเรียน เช่น การเดือนชัน งานที่เคยทำ การย้ายที่เรียน ความสัมพันธกับครู

1.5 ประวัติเกี่ยวกับทางบ้าน เช่น พ่อแม่ พี่น้อง สถานะทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ในบ้าน วิธีการปกครองของพ่อแม่

1.6 ประวัติค้านสังคม เช่น การเป็นลูกเลือ สมาชิกชุมชนทาง ฯ ครอบครัว เพื่อน ฯลฯ

2. ขั้นวินิจฉัยปัญหา เป็นขั้นตอนการสืบหาความจริงว่าทรงกับสมมุติฐานที่ทั้งไว้หรือไม่ โดยการนำเอาข้อมูลที่รวบรวมมาแล้วมาพิจารณา ล้วนมากการวินิจฉัยปัญหาจะยังไม่ถึงขั้นสุดท้าย คือยังไม่อาจหาสาเหตุที่แท้จริงได้ เพราะปัญหาอาจมีปัมลับซับซ้อนหรือปัญหานั้น ๆ อาจจะมาจากการเดาหลาย ๆ อย่างก็ได้

3. ขั้นการแก้ปัญหา เป็นการดำเนินการแก้ไขข้อความข้อвинิจฉัย บางกรณีที่การวินิจฉัยผิดพลาดการแก้ปัญหา ก็ไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ในกรณี เช่น นักกองกลับไปศึกษาสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมและวินิจฉัยปัญหากันใหม่ เพื่อจะได้แก้ปัญหาได้อย่างทรงชัด แต่ถ้าการแก้ปัญหาไม่ได้นั้น เนื่องมาจากเป็นปัญหาที่เกินกำลังความสามารถของผู้ศึกษา ก็ต้องส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ ท่อไป

4. ขั้นติดตามผล เป็นการติดตามคุณภาพดังจากการแก้ไขปัญหาไปแล้วนั้น เค็กมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้องกันต่อไป

การเขียนรายงานการศึกษาเค็กเนพาราย

การศึกษาเค็กเนพารายจำเป็นที่จะต้องหาข้อมูล เค็กทั้งวิธีการค้าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วก็จะต้องเขียนรายงานซึ่งเป็นเรื่องที่ก่อนข้างยากพอสมควร อาทิเช่น เศรษฐีวิจัยกิจการ (30 หน้า 72) ได้เสนอแนะแนวทางในการเขียนรายงานการศึกษาเค็กเนพาราย ดังนี้

1. ข้อมูลที่นำมาเพื่อทำรายงานก็องเกี่ยวกับปัญหาอย่างแท้จริง
2. ข้อมูลท้องชักเจน ถูกต้องทรงกับความจริง ถ้านแล้วเข้าใจทรงกับผู้อ่านคนอื่น ๆ
3. การเขียนต้องประณีต ชักเจน สมบูรณ์ และกระหัตต์ คือความยาวของรายงานต้องพอเหมาะกับเรื่องที่ศึกษา
4. พยายามหาข้อมูลให้ท่อเนื่องกันอย่างสมบูรณ์
5. ข้อมูลบางอย่างที่ไม่สามารถจะนำมาเปรียบเทียบ ตัดลิม ยอมรับหรือตัดทิ้งไป

6. ในครัวใช้ถ้อยคำที่สื่อความรู้สึกของผู้รายงานงานเอง (Sensorial Language) เพราะถ้อยคำเหล่านี้อาจจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเด็กในแหล่ง
7. ควรจะให้ความสนใจในสภาพแวดล้อมของเด็กบ้าง
8. ทำการศึกษาเด็ก เป็นเวลานานพอสมควร ซึ่งจะเห็นอิทธิพลบางอย่างที่สัมผสุกหรือขัดพฤติกรรมของเด็ก
9. หากรายละเอียดหลาย ๆ ทาง เช่น ครูเห็นว่าเด็กไม่ทำงานในชั้น ก็ลงความเห็นว่า เกี่ยวกับร้าน แต่การที่เด็กไม่ทำงาน หรือมีอาการร่างกายนอน อาจจะมีสาเหตุมาจากการที่ห้องทำงานหนักที่บ้าน อาหารไม่พอรับประทาน เวลาอนไม่พอเป็นต้น
10. การสรุปรายงานไม่ควรสรุปแบบที่ถือความคิดเห็นของผู้ทำรายงาน เป็นใหญ่ ควรเบิกโอกาสให้ที่ประชุมอภิปรายได้

หัวข้อในการเขียนรายงานการศึกษาเด็กเฉพาะราย

ในการเขียนรายงานการศึกษาเด็กเฉพาะรายนั้น จะเป็นจะห้องสรุปข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมได้ แล้วเขียนเป็นรายงานย่อ ๆ เพื่อให้ผู้อ่านรายงานสามารถมองเห็นภาพรวมของเด็ก รู้ว่าอะไรคือสาเหตุของปัญหาและจะช่วยแก้ไขได้อย่างไร แม้ว่าหัวข้อหรือโครงเรื่องของการศึกษาเด็กเฉพาะราย ไม่มีแบบอย่างที่ตายตัว แต่ก็ควรประกอบด้วยหัวข้อที่สำคัญ ๆ กังที่มีผู้เสนอไว้ เช่น

John, Steffer และ Roy (อ้างถึงใน จำเนียร ช่วงโซคิ หน้า 199)

ได้เสนอแนะ ดังนี้

1. ชื่อผู้ทำและวันเดือนปีของการรายงาน
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับคุณค่าด้านการศึกษา
3. ลักษณะของปัญหา
4. ข้อมูลทางครอบครัว
5. ข้อมูลทางสุขภาพ

6. ผลของการทดสอบและการแปลความหมาย
7. ประวัติและฐานะทางการศึกษา
8. พัฒนาการทางค้านสังคม
9. พัฒนาการทางค้านอารมณ์
10. ประสบการณ์การทำงานและงานอดิเรก
11. แผนการทางอาชีพและความต้องการอื่นๆ
12. การประเมินผลทั่ว ๆ ไป การแปลความหมาย และสมมุติฐานที่ใช้
13. ข้อเสนอแนะ
14. โครงการทิศทางผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในประเทศไทย

วนิศา วิศวารูป (2517) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดระบบชุดการสอนรายบุคคลสำหรับวิชาการจัดการศึกษาของสถานที่ โดยที่ชุนมุ่งหมายที่จะศึกษาผลการสอน ทั้งระบบการศึกษารายบุคคลในวิชาการศึกษาของสถานที่ โดยใช้แบบเรียนแบบโปรแกรม และโปรแกรมสไลท์เทป โดยคัดเลือกตัวอย่างประชากรจากนิสิตปริญญาตรีที่คณะครุศาสตร์ ที่เรียนวิชาการจัดการศึกษาของสถานที่ ในภาคปลายปีการศึกษา 2517 จำนวน 73 คน ปรากฏผลว่า การจัดระบบชุดการสอน เป็นรายบุคคลนั้นสามารถนำมาใช้ในการศึกษาวิชา ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง

วัฒนະ ยุทธวิภาต (2517) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดเรียนเบ็ดเสร็จ รายบุคคลวิชาวศุภ และการออกแบบสำหรับนิสิตแผนกศิลปศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตัวอย่างประชากรคือ นิสิตคณะครุศาสตร์ แผนก

วิชาศิลปศึกษา ชั้นปีที่ ๑ จำนวน 40 คน ผลปรากฏว่าชุดการเรียนเบ็ดเตล็ดรายบุคคล แบบแบบเรียนแบบโปรแกรมมีประสิทธิภาพสูง ใช้สอนแทนการสอนระบบเดิมได้

ชาญชัย อินทร์สุนาณนท์ (2518) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชา "ศิลป" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น ตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ปีที่ ๑ ภาคสมหนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 30 คน ผลปรากฏว่าชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ชุดที่ 1, 2, 4 มีประสิทธิภาพสูงกว่า เกณฑ์มาตรฐานตามสมนูนตฐานที่ทั้งไว้ ส่วนชุดการสอนที่ 3 มีประสิทธิภาพท่ากกว่า เกณฑ์มาตรฐานเดิมน้อย ผลการสอนก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ละ เอียด อุ่มรัตน์ (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ชุดการสอนรายบุคคล วิชาพุทธศาสนาสำหรับนักศึกษาพุทธศึกษา คณพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนและเปรียบเทียบผลลัพธ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอนรายบุคคลกับที่เรียนจากครู กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ คณพยาบาลศากสก์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 60 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน ให้เรียนจากชุด การสอนรายบุคคล และกลุ่มควบคุม 30 คน เรียนโดยผู้วิจัยทำการสอนเอง ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูง เท่านะที่จะนำไปใช้สอนได้
2. ผลลัพธ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอนรายบุคคลไม่แตกต่างจากผลลัพธ์ทางการเรียนโดยครู เป็นผู้สอน

สุกัญญา ศรีสุขวัฒน์ (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลลัพธ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์แบบลีบส้อม คำวิธีใช้และไม่ใช้ศูนย์การเรียน ตัวอย่างประชากร ประกอบด้วยนักเรียน 2 กลุ่ม ๆ ละ 45 คน เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอดคัณวิธีที่ครูและนักเรียนช่วยกันถ่านโดยใช้การสังเคราะห์ประกอบให้ผลลัพธุ์ที่ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ดีกว่ากลุ่มที่เรียนคัณวิธีใช้ศูนย์การเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนเรื่อง "ธรรมชาติของน้ำ"

พจนีย์ จันเกณ (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยอุเทนถวายชั้นปีที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น ชุดการสอนประกอบด้วย บทเรียนแบบโปรแกรม แบบเล่น บทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป และบทเรียนแบบโปรแกรมแบบแผ่น โดยใช้ค่าวอย่างประชากรคือ นักศึกษาวิทยาลัยอุเทนถวายชั้นปีที่ 1 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน $90/90$ และสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง

จิไรวัฒน์ มะโนสอร้อย (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนภาษาห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง "กาพย์เห้และกาพย์ห้อโคลง" ระดับประการนี้มีบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น ค่าวอย่างประชากร 30 คน ซึ่ง เป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครุเชียงราย ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ชุดการสอนชุดที่ 1 มีประสิทธิภาพ $89.57/83.85$ ชุดการสอนที่ 2 มีประสิทธิภาพ $90.00 / 91.78$ ชุดการสอนทั้ง 2 ชุดมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามสมมุติฐานที่วางไว้ ผลการสอนก่อนเรียนและผลการสอนหลังเรียน แสดงความแตกต่างของความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า เมื่อนักศึกษาเรียนจากชุดการสอนทั้ง 2 ชุดแล้วมีความรู้เพิ่มขึ้น

ศิริอร สุขกระภูลเวศ (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนวิชาภูมิศาสตร์จากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนกับห้องเรียนที่มีครู เป็นศูนย์กลาง โดยใช้กลุ่มค่าวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสหศรีสุริโยทัย

จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า มีชัดเจน เลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการทดสอบสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนห้องสังกัดกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คั้งนั้น สัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนสูงกว่าการเรียนของนักเรียนจากห้องเรียนที่มีครุย เป็นศูนย์กลาง

เบญจวรรณ วัฒนเสรี (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเรื่อง สังคมและวัฒนธรรม วิชามุขย์กับสังคม สำหรับนิสิตระดับอุดมศึกษาของโครงการ การศึกษาทั่วไป ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการการเรียนรู้ของนิสิตระดับอุดมศึกษาและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ประชากรซึ่งเป็นนักศึกษา 30 คน ของคณะนิเทศศาสตร์ วิทยาลัยกรุงเทพ ผลการวิจัย ปรากฏว่า ชุดการสอนห้อง 2 หน่วยที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ $86.33 / 86.50$ และ $87.70 / 90.53$ ตามลำดับ ซึ่งตรงตามเกณฑ์กำหนดไว้ ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หลังจากเรียน กว่าชุดการสอนแล้ว ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

การวิจัยในทางประเทศไทย

Alice Rease Kidd (38 หน้า 3561A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พัฒนาการของชุดการสอนวิชาภูมิศาสตร์สำหรับครูชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และหาประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะหาประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาภูมิศาสตร์สำหรับครูในโอกาสการฝึกอบรมครูประจำการซึ่งในชุดการสอนจะประกอบด้วย บทเรียน แบบฝึกหัด แบบสอบถาม และสื่อการสอน ฯลฯ โดยใช้เวลาในการทดลองห้องหมู่ 18 – 30 ชั่วโมง ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนนี้สามารถทำให้เข้าใจวิชาภูมิศาสตร์ และมีความรู้ทางคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น

Martha Jane Armstrong Harper (33 หน้า 5669A - 5670A) ได้ทำการวิจัยถือเปรียบเทียบการศึกษา โดยใช้ชุดการสอนกับการเรียนในห้องเรียนเกี่ยวกับพัฒนา 4 อายุรุ่ง พัง พูด อ่าน เขียน ในกรณีเริ่มเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส ก่อนควบคุณในเรียนในห้องเรียน โดยวิธีบรรยายทั้งหัวเรียนละ 50 นาที 3 บทเรียน และมีการปฏิบัติในห้องทดลองภาษาลับภาคทั้ง 1 ครั้ง ก่อนทดลองให้เรียนจากชุดการสอนรายบุคคล ก่อนทั้ง 2 ก่อน แบ่งออกเป็นก่อนสูงและก่อนต่ำตามผลที่ได้มาหาความแตกต่างโดยใช้พิชเชอร์ ที-test (Fisher's t - test) สรุปผลการทดลองดังนี้

1. นักศึกษาที่เรียนจากชุดการสอนความเอกสารภาพ จะมีทักษะในการพูด อ่าน เขียน ดีกว่านักศึกษาที่เรียนในห้อง

2. นักศึกษาในก่อนสูงในก่อนทดลอง จะมีทักษะในการพูด อ่าน ดีกว่านักศึกษา ก่อนสูงในก่อนควบคุณ

3. นักศึกษา ก่อนทดลองในก่อนทดลอง มีทักษะในการพูดดีกว่านักศึกษา ก่อนทดลอง ในก่อนควบคุณ

4. นักศึกษา ก่อนต่ำ ในก่อนทดลอง มีทักษะในการพูด อ่าน เขียน ดีกว่า นักศึกษา ก่อนต่ำ ในก่อนควบคุณ

Dorothy Sue Rigby (41 หน้า 949A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนโดยใช้ชุดการสอนการเรียนแบบกิจกรรมกับวิธีสอนด้วยครู" โดยทรง ในการสอนพิมพ์คัชชันกลางในวิทยาลัย การวิจัยนี้ได้ทำที่มหาวิทยาลัย มิชิแกน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาความแตกต่างระหว่างวิธีสอนทั้ง 2 วิธี ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. วิธีการสอนโดยใช้ชุดการเรียนแบบกิจกรรมดีกว่า และการสอนแบบเดิม ทั้งในด้านความเที่ยงตรงและความรวดเร็วในการพิมพ์

2. การสอนโดยใช้ชุดการสอนการเรียนแบบกิจกรรม เป็นเทคนิคการสอนที่ดี

3. นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อชุดการเรียนแบบมีกิจกรรม

4. การสอนแบบเดิม เป็นอุปสรรคต่อการสอนแบบใหม่อย่างไม่มีนัยสำคัญ

McColeman (39 หน้า 109A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชุดการสอนกับความชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ของนักศึกษาระดับ 9 จำนวน 24 ห้องเรียน โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง โดยที่กลุ่มทดลองแยกเป็นกลุ่มที่เรียนด้วยชุดการสอน และเรียนด้วยชุดการสอนประกอบการอภิปรายกลุ่มย่อยผลการวิจัยปรากฏว่า ความชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และในกลุ่มทดลองนักศึกษาชอบเรียนแบบใช้ชุดการสอนประกอบการอภิปรายกลุ่มย่อยมากกว่า

บทที่ 3

วิธีค่าเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการปรับปรุงแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นนักศึกษาภาค อคป. รุ่นที่ 6 ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี เอกบัตรการศึกษา ห้องที่ 1 ของวิทยาลัยครุพัฒน์สังคมร่วม พิษณุโลก จำนวน 30 คน ซึ่งเคยเรียนวิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาแนวแผล) กับผู้วิจัยมาแล้ว
2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลองแบบภาคสนาม เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เป็นนักศึกษาภาค กศ.บป. รุ่นที่ 1 ระดับปริญญาตรี เอกสหกรณ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาศึกษา 321 (จิตวิทยาแนวแผล) ในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2529 ของวิทยาลัยครุพัฒน์สังคมร่วม พิษณุโลก จำนวน 30 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดการสอน แบบฝึกปฏิบัติ แบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ผู้วิจัยได้ค่าเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับ การเรียนแบบศูนย์การเรียน การสร้างชุดการสอน จากที่ร้า ผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

2. ศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาแบบแผน) โดยเฉพาะเรื่อง "เครื่องมือทางการแบบแผน" ซึ่งเป็นเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับการสร้างเป็นชุดการสอน เพราะสามารถแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่มีประสิทธิภาพและลือการสอนมาเป็นส่วนประกอบการเรียนการสอนได้ทุกหน่วย โดยที่แต่ละหน่วยมีเนื้อหา เสริมสืบในตัวเองไม่คำนึงเกี่ยวกับหน่วยอื่น และยังสามารถจัดประสบการณ์ให้แต่ละหน่วยใช้เวลาศึกษาได้ใกล้เคียงกันด้วย

3. แยกเนื้อหาเรื่อง "เครื่องมือทางการแบบแผน" ออกเป็น 5 คูณย์ โดยนำเนื้อหามาสรุปความคิดรวบยอดที่สำคัญ ๆ เพื่อให้มีกิจกรรมและเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาศึกษาคูณย์ละ 50 นาที โดยแบ่งเนื้อหา ดังนี้

คูณย์ที่ 1 การสังเกต การสัมภាយ อัคชีวประวัติ เรียงความ บันทึกประจำวัน อนุทิน และการเยี่ยมบ้าน

คูณย์ที่ 2 สังคมมิตร

คูณย์ที่ 3 ไคร เอiy และระเบียบลํะสัม

คูณย์ที่ 4 แบบสอบถามและแบบทดสอบ

คูณย์ที่ 5 กลวิธีระบายความในใจและการศึกษาเค็ก เนพาราย

4. ผลิตชุดการสอน ซึ่งประกอบด้วย

4.1 คู่มือครู ซึ่งมี คำชี้แจงสำหรับครู บทบาทของครู บทบาทของผู้เรียน แผนผังการจัดห้องเรียน แผนการสอนและสิ่งที่ครูจะห้อง เตรียมเพิ่มเติม

4.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ครอบคลุมเนื้อหาเรื่อง

"เครื่องมือทางการแบบแผน" เป็นแบบทดสอบนิคเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 15 นาที

4.3 แบบฝึกปฏิบัติ 5 คูณย์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามบันทึก กิจกรรมและบันทึกดำเนิน ลงในแบบฝึกปฏิบัติ เพื่อนำผลที่ได้ไปคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดการสอนท่อไป

4.4 บัตรรายการ ชั้นแท็คศูนย์จะประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรคำถามและบัตรเฉลย แท็คบัตรจะมีขนาด $7 \times 8\frac{1}{2}$ นิ้ว (ขนาดเท่า กันกระดาษไป เนิริยา แบบครึ่ง ยกเว้นบัตรเนื้อหา จะเป็นบัตรขนาดเท่ากระดาษไป เนิริยา แล้วพับครึ่ง) แท็คบัตรจะมี 6 ชุด ท่อ 1 ศูนย์ (เพราระผู้เรียนกลุ่มละ 6 คน) และ มีสีทั้ง ๗ กัน เพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน ดังนี้

บัตรคำสั่ง	สีฟ้า	ศูนย์ละ 6 แผ่น	รวม	30	แผ่น
บัตรเนื้อหา	สีชมพู	ศูนย์ละ 6 แผ่น	รวม	30	แผ่น
บัตรกิจกรรม	สีเขียวศูนย์ละ 6 แผ่น	รวม	30	แผ่น	
บัตรคำถาม	สีเหลืองศูนย์ละ 6 แผ่น	รวม	30	แผ่น	
บัตรเฉลย	สีขาว	ศูนย์ละ 6 แผ่น	รวม	30	แผ่น

พิมพ์ข้อมูลลงในปัตคละบัตรรายการ เป็นคันแบบ แล้วนำไปถ่ายสำเนา บัตรรายการละ 6 ชุด จนครบทุกศูนย์ เขียนหมายเลขอ กับแท็คบัตรรายการทั้งแท็ค ๑ - ๖ ไว้ที่มุมขวา เพื่อความสะดวกในการแจกและเก็บ...ข้าที่

ผลิตของสำหรับบรรจุบัตรรายการทั้ง ๗ ชั้นแท็คศูนย์ และเขียนหน้า ของว่าเป็นของศูนย์ที่เท่าไก บัตรอะไร นำบัตรรายการบรรจุลงในห้องให้เรียบร้อยทุกศูนย์

4.5 สือการสอน ในที่สือการสอนคือ เครื่องมือทางการแนะแนวที่นักศึกษา ควรรู้จักและสามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาได้ โดยนำทัวอย่างเครื่องมือของแท็คศูนย์ มาเข้าเล่มศูนย์ละ 6 ชุด เช่น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเห็นทัวอย่างเครื่องมือทาง การแนะแนวจริง ๆ

5. นำแบบฝึกปฏิบัติและชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการ แนะแนวและด้านการวัดผลประเมินผลตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้ในภาคสนาม ท่อไป

6. นำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรชั้น เป็นนักศึกษาภาค อคบ. รุ่นที่ 6 ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี เอกบธารการศึกษา ห้อง 1 ของวิทยาลัยครุพัฒน์สังก�� พิษณุโลก ชั้นเตรียมวิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยา-แนะแนว) กับผู้วิจัยมาแล้ว จำนวน 30 คน นำคะแนนมาวิเคราะห์รายข้อหาค่า ความยากง่าย อำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น แล้วคัดเลือกปรับปรุงแก้ไขเหลือ 20 ข้อ

การรวมข้อมูล

ในการรวมข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้ ดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบก่อนเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว 20 ข้อ ไปใช้ทดลอง แบบภาคสนามกับนักศึกษา ภาค กศ.บป. รุ่นที่ 1 ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี เอก สหกรณ์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาแนะแนว) ในภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2529 ของวิทยาลัยครุพัฒน์สังก�� พิษณุโลก จำนวน 30 คน โดยใช้ เวลา 10 นาที

2. อนิจัยวิธีการ เรียนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" ให้นักศึกษาเข้าใจตามคู่มือครุ แล้วแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม (ศูนย์) นั่งตามกลุ่มและลงมือปฏิบัติภาระนักศึกษา ตามกระบวนการเรียนการสอนด้วยตัวเอง โดยใช้เวลา ศูนย์ละ 50 นาที เมื่อหมดเวลา ให้เก็บชุดการสอนให้เรียบร้อยแล้วรับศูนย์ไปมาปฏิบัติ จนครบทุกศูนย์ ในแต่ละศูนย์นักศึกษาจะต้องศึกษานักศึกษารายการห้อง ๆ ปฏิบัติภาระรายการห้อง ๆ ลงในแบบฝึกปฏิบัติของตนจนครบ ขณะศึกษาให้นักศึกษาปรึกษาหารือกันได้ ถ้ามี ข้อสงสัยสามารถสอบถามผู้สอนได้

3. ทดสอบความรู้หลังเรียน หลังจากเรียนครบทุกศูนย์แล้ว 1 สัปดาห์ โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์รายชื่อของแบบทดสอบเรียนและหลังเรียน คัณฑ์

1.1 หาค่าความยากง่าย (D) และค่าอำนาจจำแนก (v) โดย

1.1.1 นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบที่ตรวจให้คะแนนแล้วมาเรียงลำดับคะแนนสูงสุดไปทางซ้าย

1.1.2 แบ่งกระดาษคำตอบเป็น 2 กลุ่ม ตามคะแนน โดยแบ่งกลุ่มสูง 15 คน กลุ่มต่ำ 15 คน (ใช้เทคนิค 50%)

1.1.3 บันทึกคะแนนของแต่ละคนที่ทำถูกลงในตารางที่จัดเตรียมไว้โดยเรียงคะแนนจากสูงไป低

1.1.4 รวบรวมคะแนนที่บันทึกไว้ในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของแต่ละชื่อ

1.1.5 นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าความยากง่าย (D) และค่าอำนาจจำแนก (v) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อสอบของ Henry E. Garrett

(35 หน้า 237)

$$D_i = \frac{R_h + R_l}{N_h + N_l} \quad ; \quad v_i = \frac{R_h + R_l}{N_h}$$

D_i = คัณฑ์ความยากง่ายของแบบทดสอบ (Difficulty Index)

v_i = คัณฑ์ของอำนาจจำแนก (Discrimination Index)

R_h = จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ถูกต้องในกลุ่มสูง

R_l = จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ถูกต้องในกลุ่มต่ำ

N_h = จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมดในกลุ่มสูง

N_l = จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมดในกลุ่มต่ำ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของ Kuder

Richardson - 21. (อ้างถึงใน Norman E. fronlund หน้า 112) คัณฑ์

$$KR_{21} = \frac{K}{K - 1} \left\{ 1 - \frac{M(K-M)}{KS^2} \right\}$$

KR_{21} = Reliability Estimate

K = จำนวนข้อสอบ

M = คาดคะเนเฉลี่ย

S = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ดังนี้ คือ

2.1 วิเคราะห์คะแนนเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามที่ ร้อยยศ พรมวงศ์ สุนเซาว์ และ เนตรประเสริฐ และสุคานันธ์ (11 หน้า 131-132) เชิญไว้ ดังนี้

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\left[\frac{\Sigma X}{N} \right]}{A} \times 100$$

E_1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ

ΣX = คะแนนของแบบฝึกหัดครึ่องงาน

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด

N = จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\left[\frac{\Sigma F}{N} \right]}{B} \times 100$$

$$\begin{aligned}
 E_2 &= \text{ประสิทธิภาพของผลลัพท์} \\
 \Sigma F &= \text{คะแนนรวมของผลลัพท์หลังเรียน} \\
 B &= \text{คะแนนระดับของแบบสอบหลังเรียน} \\
 N &= \text{จำนวนผู้เรียน}
 \end{aligned}$$

การคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดการสอนโดยใช้สูตรคั่งกล่าว หาได้จากการนำคะแนนแบบฝึกหัดหรือผลงานในขณะประกอบกิจกรรมการเรียนในแต่ละหน่วย และคะแนนสอบหลังเรียนมาเข้าหารางแล้วคำนวณหาค่า E_1 / E_2 เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80

2.2 การหาความก้าวหน้าของนักศึกษาที่เรียนจากชุดการสอน โดยคูณ เนื่องระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียนและผลการทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ ของจำนวนข้อสอบทั้งหมด

2.3 ทดสอบความมีนัยสำคัญของความก้าวหน้าจากการเรียนด้วยชุดการสอน เพื่อเปรียบเทียบผลของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าจากสูตรที่ ประกอบ กรณีสูตร (16 หน้า 94-96) กล่าวไว้คือ

$$t = \frac{\bar{d}}{\sigma_d}$$

$$d = \frac{\Sigma d}{N}$$

$$S.D_d = \sqrt{\frac{\Sigma d^2}{N} - \left(\frac{\Sigma d}{N}\right)^2}$$

$$\sigma'_d = \frac{S.D_d}{\sqrt{N-1}}$$

- t = อัตราส่วนวิกฤต
 $\bar{d}$ = มัชณิม เลขคณิตของผลทาง
 d = ผลทางของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
 N = จำนวนประชากร
 $S.D_d$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลทาง
 C_d = ความคลาดเคลื่อนของผลทาง

3. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางผสานความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นรายชื่อ

1.1 ผลการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

1.2 ผลของการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

2. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

2.1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น

2.2 ผลการหาความถูกต้องของนักศึกษา โดยทดสอบความมีนัยสำคัญ

ที่ระดับ .01

1. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบ เป็นรายชื่อ

1.1 ผลการหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบปรากฏผล
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความยากง่าย (D_i) และค่าอำนาจจำจําแนก (V_i) ของแบบทดสอบ
ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว"

ข้อที่	R_h	R_l	$D_i = \frac{R_h + R_l}{N_h + N_l}$	$V_i = \frac{R_h - R_l}{N_h}$
1	14	10	.80	.26
2	11	6	.57	.33
3	5	1	.20	.27
4	9	6	.57	.20
5	14	10	.80	.27
6	11	8	.63	.20
7	11	8	.63	.20
8	14	10	.80	.27
9	15	11	.80	.27
10	13	10	.77	.20
11	15	9	.80	.33
12	8	0	.27	.53
13	11	3	.47	.53
14	14	8	.73	.40
15	10	7	.57	.20
16	11	4	.50	.47
17	10	6	.53	.27
18	13	10	.77	.20
19	14	9	.77	.33
20	13	9	.73	.27

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า แบบทดสอบมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .20-.80
และมีค่าอำนาจจำจําแนก ตั้งแต่ .20 - .53 ซึ่งถือว่า เป็นแบบทดสอบที่คุ้มค่า

1.2 ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ก่อนที่จะหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ต้องหาความแปรปรวน

ของแบบทดสอบ โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลในการคำนวณหาค่าความแปรปรวน (s^2) ของแบบทดสอบก่อนเรียน
และหลังเรียน เรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ"

x	f	Σfx	x^2	Σfx^2
19	1	19	361	361
17	3	51	289	867
16	3	48	256	768
15	6	90	225	1350
14	2	28	196	392
13	2	26	169	338
12	5	60	144	720
11	3	33	121	363
9	1	9	81	81
8	3	24	64	192
6	1	6	36	36
	N = 30	$\Sigma fx = 394$		$\Sigma fx^2 = 5468$

$$\bar{x} = \frac{\Sigma fx}{N} = \frac{394}{30} = 13.13$$

หาค่าความแปรปรวนโดยใช้สูตร

$$s = \sqrt{\frac{\Sigma fx^2}{N} - \left(\frac{\Sigma fx}{N}\right)^2}$$

s = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

s^2 = ความแปรปรวนของแบบทดสอบ

x = คะแนนของแบบทดสอบ

f = ความถี่ของคะแนน

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

$$s = \sqrt{\frac{5468}{30} - \left(\frac{394}{30}\right)^2}$$

$$s = \sqrt{182.27 - 172.48}$$

$$s = \sqrt{9.79}$$

$$s = 3.13$$

$$s^2 = 9.79$$

แบบทดสอบนี้ความแปรปรวน 9.79

หากความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร

$$\text{Reliability Estimate (KR}_{21}\text{)} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{M(K-M)}{ks^2} \right]$$

K = จำนวนข้อของแบบทดสอบ

M = คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)

s^2 = ความแปรปรวนของแบบทดสอบ

$$\text{KR}_{21} = \frac{20}{20-1} \left[1 - \frac{13.13(20-13.13)}{20 \times 9.79} \right]$$

$$= 1.05 (1 - 0.46) = 1.05 \times 0.54$$

$$= 0.57$$

แบบทดสอบนี้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.57

2. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน

2.1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยพิจารณาจาก
ร้อยละของคะแนนแบบฝึกปฏิบัติ กับ ร้อยละของคะแนนหลังเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน คะแนนหลังเรียนและคะแนนแบบฝึกปฏิบัติ
ของชุดการสอน เรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว"

ลำดับที่	ค่าวอย่าง ประชากร	คะแนน ก่อนเรียน I (20)	คะแนน แบบฝึกปฏิบัติ (25)	คะแนน หลังเรียน F (20)	$d = F - I$	d^2
1	8	24	19	11	121	
2	9	24	18	9	81	
3	10	23	19	9	81	
4	6	22	18	12	144	
5	11	21	17	6	36	
6	9	23	16	7	49	
7	13	23	18	5	25	
8	4	23	15	11	121	
9	7	23	17	10	100	
10	9	22	16	7	49	
11	11	21	18	7	49	
12	10	24	17	7	49	
13	7	23	16	9	81	
14	9	20	18	9	81	
15	9	19	16	7	49	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

คัวอย่าง ประชากร จำพวกที่	คะแนน ก่อนเรียน I (20)	คะแนน แบบฝึกปฏิบัติ (25)	คะแนน หลังเรียน F (20)	$d = F - I$	d^2
16	8	22	15	7	49
17	9	21	15	6	36
18	10	20	17	7	49
19	10	20	16	6	36
20	8	23	15	7	49
21	8	23	16	8	64
22	6	17	15	9	81
23	7	21	17	10	100
24	9	22	15	6	36
25	6	21	15	9	81
26	7	20	14	7	49
27	5	19	15	10	100
28	8	20	14	6	36
29	9	18	13	4	16
30	6	18	11	5	25
รวม	248	640	481	233	1923
เฉลี่ย	8.26	21.33	16.03	7.77	-
ร้อยละ	41.33	85.33	80.16	38.83	--

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ $85.33/80.16 = 1.067$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน $80/80$ ทั้งไง

2.2 ผลการหาความก้าวหน้าของนักศึกษา โดยการใช้ t-test ทดสอบความมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

โดยการหาความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบเรียนและหลังเรียน ความล่าถัด ดังนี้

1. หมายความ เลขคณิตของผลทาง ($\bar{d}$)

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{N}$$

$$= \frac{233}{30} = 7.77$$

2. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลทาง ($s.D_d$)

$$s.D_d = \sqrt{\frac{\sum d^2}{N} - \left(\frac{\sum d}{N}\right)^2} = \sqrt{\frac{1923}{30} - \left(\frac{233}{30}\right)^2}$$

$$= \sqrt{64.10 - 60.32} = 3.78$$

$$= 1.94$$

3. หาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลทางระหว่างนัยความ
เลขคณิตของคะแนน ($s_{\bar{d}}$)

$$s_{\bar{d}} = \frac{s.D_d}{\sqrt{N-1}}$$

$$= \frac{1.94}{\sqrt{29}} = \frac{1.94}{5.38} = 0.36$$

4. อัตราส่วนวิกฤติ (t)

$$t = \frac{\bar{d}}{s_{\bar{d}}}$$

$$= \frac{7.77}{0.36} = 21.58$$

ค่า t จากการคำนวณได้ เท่ากับ 21.58 เมื่อซั้นแห่งความเป็นอิสระ ($M-1$) คือ ($30-1$) เท่ากับ 29 มีนัยสำคัญ .01 df เท่ากับ 29 และ t มีค่าเท่ากับ 2.76 คั้นนั้นค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 2.76 จึงกล่าวได้ว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ได้ง่าย จึงเสนอผลการคำนวณดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว" โดยเปรียบเทียบคะแนนร้อยละของแบบฝึกปฏิบัติ (E_1) กับคะแนนร้อยละของแบบทดสอบหลังเรียน (E_2) และอัตราส่วนวิกฤติ (t) ของความก้าวหน้า

ค่าเฉลี่ยของคะแนนร้อยละของแบบฝึกปฏิบัติ (E_1)	ค่าเฉลี่ยของคะแนนร้อยละของแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)	อัตราส่วนวิกฤติ (t)	E_1 / E_2
41.33	85.33	21.58*	85.33/80.16

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการที่ 4 จะเห็นว่า นักศึกษาแต่ละคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 41.33 ทำแบบฝึกปฏิบัติได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 85.33 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 80.16 หลังจากที่ได้ศึกษาโดยใช้ชุดการสอนแล้วนักศึกษามีความรู้มากขึ้นกว่าเดิมเฉลี่ยร้อยละ 38.83 คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพ 85.33/80.16

ขอวิจารณ์

ผลการที่คลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ"
ผู้วิจัยมีขอวิจารณ์ ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นรายข้อจะเห็นว่า เป็นแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .20-.80 มีค่าอำนาจจำตั้งแต่ .20-.50 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .57 จึงนับว่า เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ปรากฏว่าชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ" มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานคือ $85.33/80.16$ และเมื่อทดสอบนัยสำคัญจากแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนแล้ว ปรากฏว่าทางกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ดังนั้นทั้งแบบทดสอบ และชุดการสอนที่สร้างขึ้น จึงมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการนำไปใช้ในกระบวนการเรียน การสอนท่อไป

จากการวิจัย จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยร้อยละของแบบฝึกปฏิบัติคิดเป็น 85.33 ส่วนค่าเฉลี่ยร้อยละของแบบทดสอบหลังเรียนมีค่า 80.16 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ขณะเรียน ด้วยชุดการสอนนักศึกษาไม่ได้มีโอกาสศึกษาเนื้อหาและตรวจสอบความถูกต้องอยู่ตลอดเวลา การทดสอบแต่ละคุณย์ก็กระทำหันหัวหลังจากที่ศึกษาเสร็จแต่ละคุณย์ สำหรับคะแนนเฉลี่ยร้อยละของแบบทดสอบหลังเรียนนั้นได้ 80.16 เป็นเพราะนักศึกษาทำการทดสอบหลังจากที่ศึกษาเสร็จล้วนไปแล้ว 1 สัปดาห์ ประกอบกับช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูล นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในช่วงถูร้อน ต้องเรียนวิชาต่าง ๆ เป็นสามเท่าของเทอมปกติ จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยร้อยละของแบบฝึกปฏิบัติคิดเป็นมากกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของแบบทดสอบหลังเรียนได้ ถ้าเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในเทอมปกติ ค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของแบบทดสอบหลังเรียนจะมีค่าสูงกว่านี้ก็เป็นได้

2. การที่ผลวิจัยครั้งนี้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ อาจเป็น เพราะผู้วิจัยได้สอบถามนักศึกษากลุ่มตัวอย่างประชากรในเหมืองถูกอรันนี่ จึงทำให้นักศึกษาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า ถ้าแบบทดสอบและชุดการสอนนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาภาคปักษิและเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในเหมืองที่ 1 หรือ 2 ในเชิงเหมืองถูกอรัน ผลการวิจัยน่าจะประสบผลสำเร็จค่อนข้างดีกว่าครั้งนี้

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร จะพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ในระยะแรกยังไม่เคยสนใจการศึกษาภัยคนเองโดยใช้ชุดการสอน แต่เมื่อปฏิบัติงานไปแล้ว 1 ศูนย์ จะเริ่มเดินทางและศึกษาโดยอย่างร้าวหน้า สามารถทำการคำสั่งและปฏิบัติภาระให้เป็นอย่างดี จากผลการศึกษาค่าวิธีสอนแบบศูนย์การเรียนก้าวชุดการสอนเรื่องเครื่องมือทางการແนະແນວนี้ ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เพราะได้มีโอกาสเห็นตัวอย่างเครื่องมือการແນະແນวนี้ใช้กันอยู่ และได้ลงมือปฏิบัติฝึกหัดการใช้เครื่องมือตามศูนย์ค้าง ๆ ก้าวคนละ步 ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและจำได้นานกว่าวิธีการรายตามปกติ

นอกจากนักการเรียนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอน ยังช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบในกลุ่ม รู้จักตัดสินใจก้าวคนเอง มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาตลอดเวลา เพื่อให้ทันตามเวลาที่กำหนดให้ เมื่อไม่เข้าใจก็มีการอภิปรายกันในกลุ่มและเมื่อยังหาข้อบุกในไม้ที่หรือมีข้อสงสัยประการใดก็สามารถขักถามผู้สอนได้ทันที

ผู้สอนสามารถถูกลenenักศึกษาโดยอย่างใกล้ชิด ทราบว่านักศึกษากันไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงใด สามารถช่วยเหลือผู้ที่ไม่เข้าใจโดยอย่างทั่วทั่วที่ จึงกล่าวไว้ว่ากระบวนการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ" สมควรที่จะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ก่อไป

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ" สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์เรียน วิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาແນະແນວ)
- เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยนำชุดการสอนไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สมมุติฐานของการวิจัย

- ชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ" ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี จะใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐
- ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากชุดการสอน ทั้งกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

วิธีดำเนินการวิจัย

- ศึกษาความชัดเจนกับการเรียนแบบศูนย์การเรียน การสร้างชุดการสอนจากคำบรรยายทั้งในและต่างประเทศ
- ศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาແນະແນວ) โดยเฉพาะเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ"
- แยกเนื้อหาเรื่อง "เครื่องมือทางการແນະແນວ" ออกเป็น ๕ ศูนย์ โดยนำเสนอมาสรุปความคิดรวบยอดที่สำคัญ ๆ

4. ผลิกซุกการสอนหัง 5 ชั้นยังชั้นแท็ลชูนย์ประกอบคำวิจัย บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรคำถ้า และบัตร เนดย รวมหังทัวอย่างเครื่องมือทางการแนะแนวนอกจานนี้ยังมีคู่มือครุ เพื่อแนะนำวิธีการเรียนการสอนแบบชูนย์การเรียนโดยใช้ชุกการสอน ขึ้นกิจกรรม

5. สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและแบบฝึกปฏิบัติ

6. นำชุกการสอนและแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน รวมหังแบบฝึกปฏิบัติไปให้เชี่ยวชาญคร่าวๆ สอนความรู้ท้องอีกรังหนึ่ง

7. นำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปทดลองใช้กับกลุ่มทัวอย่างประชากรที่เคยเรียนวิชา ศึกษา 321 (จิตวิทยาแนะแนว) มาแล้ว แล้วนำผลมาวิเคราะห์หากความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมัน

8. นำแบบทดสอบก่อนเรียนที่มีประสิทธิภาพไปใช้กับกลุ่มทัวอย่างประชากรภาคสนาม และนำชุกการสอนไปทดลองใช้กับกลุ่มทัวอย่างประชากร 30 คน

9. นำแบบทดสอบหลังเรียนทดสอบกับกลุ่มทัวอย่างประชากร

10. นำคะแนนจากแบบฝึกปฏิบัติ แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนมาหาประสิทธิภาพ เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ทั่วไป 80/80 โดยให้ 80 ตัวแรก คือร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกปฏิบัติ 80 ตัวหลัง คือร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน และนำคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาหาค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบทดสอบ เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมัน

2. วิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกปฏิบัติและแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบและหาประสิทธิภาพของชุกการสอนที่สร้างขึ้น

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบ ปรากฏว่า แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีความถูกต้องสูงมาก ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .53 ซึ่งถือว่าข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ที่ ตามหลักของ ชราล แพรตติก (5 หน้า 317) กล่าวไว้ว่า เกณฑ์การพิจารณาค่าคบความยากง่ายและอำนาจจำแนกของข้อสอบที่ดี ถือว่าข้อสอบที่ดี จะต้องมีค่าคบความยากง่ายทั้งแท้ .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกทั้งแท้ .20 ขึ้นไป ส่วนการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นนั้นควรเกิน 1.5 จึงจะมีความเชื่อมั่นสูง

2. การวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกปฏิบัติและแบบทดสอบหลังเรียน ปรากฏว่า มีประสิทธิภาพ $85.33/80.16$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ โดยคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ขอเสนอแนะ

1. เพื่อทราบผลที่แน่นอน จึงควรนำแบบทดสอบและชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะนำ" ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ

2. บันทึกการท่องเที่ยว ที่ใช้ เมื่อแก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพค่อนข้างดี ควรพิมพ์จากโรงพิมพ์ เพื่อให้ได้บันทึกที่มีความคงทนแข็งแรง และมีลักษณะสวยงาม เร้าความสนใจของผู้เรียน

3. ควรเผยแพร่ผลการวิจัยและผลิตชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะนำ" ให้สถาบันท่องเที่ยว เปิดสอนเนื้อหาเรื่องนี้ ให้ลองใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งถือว่าการบรรยาย ตามปกติ

4. ควรมีการสนับสนุนให้มีการสร้างชุดการสอนในวิชาอื่น ๆ ที่สามารถนำมา สร้างเป็นชุดการสอนให้กว้างขวางท่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. กรมการฝึกหัดครู. 2520. หลักสูตรการฝึกหัดครู สำหรับผู้ฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คำรา.
2. จารชา จินายน และ คณ. 2516. การทดสอบเพื่อการแนะนำ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครลภ.
3. จีรรัตน์ มะโนสร้อย. 2521. การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์ การเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง กายะเท และ กายะห้อโคง ระดับประถมเป็นปัจจุบันการศึกษาขั้นสูง. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
4. จำเนียร ช่วงโชค. 2519. เทคนิคการแนะนำ. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์สถาณสังเคราะห์พิมพ์ปากเกร็ด.
5. ชาล แพรตตุล. 2518. เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพาณิช.
6. ชาญชัย อินทรสุนาห์. 2519. การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์ การเรียนวิชา "ศิลป" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
7. ชอลลิกา ชวัญเมือง. 2528. การสอนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง เครื่องมือท่างการแนะนำ. พิมพ์โดย: วิทยาลัยครุพัฒน์สังกրាឍ พิษณุโลก.

8. ขัยยงค์ พระมหาวชิร์. ๒๕๑๘. แนวคิดการจัดระบบพัฒนาหลักสูตรและการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน. เอกสารการอบรมครุภำพไทยชั้นประถมปลายองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี (๔ - ๘ มิถุนายน ๒๕๑๘).
9. —————. ๒๕๑๘. การปรับปรุงการสอนในระดับมหาวิทยาลัยด้วยระบบสื่อการสอน. กรณีศึกษาเวช. (๑๑. มิถุนายน ๒๕๑๘): ๕.
10. —————. ๒๕๒๐. นิที ๓ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาโส咗หัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
11. ขัยยงค์ พระมหาวชิร์. สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุกา ลินสกุล. ๒๕๒๐.
ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
12. ขัยยงค์ พระมหาวชิร์. ๒๕๒๑. นาสื่อแบบศูนย์การเรียนกันเถอะ, วิทยสารฉบับที่ ๒ - ๗ (๑ มกราคม - ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๑).
13. ทองเรียน อุmrชกุล และ คณ. ๒๕๒๘. หลักการแนะแนวเบื้องต้น.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิษเนศ.
14. บุญเกื้อ ควรหาเวช. ๒๕๒๑. นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
เจริญวิทย์กรุ๊ป.
15. เบญจวรรณ วัฒนเสวี. ๒๕๒๓. การสร้างชุดการสอนเรื่อง สังคมและวัฒนธรรมวิชามนุษย์กับสังคม สำหรับนิสิตระดับอุดมศึกษาของโครงการการศึกษาหัวใจ
ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

16. ประคอง ภารณสูตร. 2517. สุนิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช
17. พสม จันทร์เทพย์ และ ข้อลักษณะ ขวัญเมือง. 2523. ศูนย์การเรียน. เอกสาร ประกอบการรายงานระดับปริญญาโท. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (เอกสารโปรดเนี่ย)
18. พนี จันเกนม. 2519. การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา วิทยาลัยอุเทนถวายชั้นปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
19. รุจิร์ ภู่สาระ. 2520. การทดสอบเพื่อการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพง.
20. ละเอียด อุ่มรักกน. 2519. ชุดการสอนรายบุคคลวิชาแผนกวิเคราะห์ สำหรับนักศึกษา แผนกวิเคราะห์ คณะพยาบาล มหาวิทยาลัยนหิมิล. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
21. วนิดา วิชัวรบุตร. 2517. การจัดระบบชุดการสอนรายบุคคลสำหรับวิชาการจัด การศึกษานอกสถานที่. กรุงเทพมหานคร: ปริญญาวิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
22. วัชรี ทรัพย์นี. 2520. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
23. วัฒนา ชูทะวิภาค. 2517. การสร้างชุดการสอนเบ็ดเสร็จรายบุคคลวิชา Wasserstoff และ การออกแบบสำหรับนิสิตแผนกศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

24. วิจิตร ศรีสะอาด. 2513. สภาพปัจจุบันและปัญหาความท่องการทางการศึกษา
ของประเทศไทย. ศูนย์ศึกษา. ปีที่ 16 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2513)
25. ศิริอรา สุขทรงภูล เวศ. 2521. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์
จากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนกับห้องเรียนที่มีครูเป็นศูนย์กลาง.
กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
26. สติ๊ก วงศ์สวัสดิ์. 2527. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: พิริพัชนา.
27. สุกัญญา ศรีสุขวัฒน์. 2519. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศาสตร์
แบบลีบสอบถ่ายวิธีใช้และไม่ใช้ศูนย์การเรียน. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
28. สุนันท์ บันนาม. 2518. การผลิตชุดการสอน เอกสารประกอบการบรรยายวิชา
ลักษณะสอนระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาโสคธนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
29. อันนาท อนันดรังสี. 2517. หลักการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
สุนทรภิจการพิมพ์.
30. อภิชาติ เศรษฐีวิจัยกิจการ. 2518. การศึกษาเก็งเนพาราย. วารสารการแนะแนว
ปีที่ 9 ฉบับที่ 36 (ธันวาคม 2517 – มกราคม 2518).
31. อาจารย์ รังสินันท์. 2524. การสังเกตและการฝึกพัฒนาระบบของเก็ง.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พูจีไทย
32. Anastasi, Anne. 1968. Psychological Testing. 3rd. ed. London:
The Macmillian Company.

33. Armstrong Harper, Martha J. 1972. Relationship Between the Use of Learning Activity Packages, Group Activities and the Preference of Students Toward the Social Studies Course. Dissertation Abstracts International. 32(10): 5669A - 5670A.
34. Baum Dale D. and Chastain, Thomas G. 1972. Training Package: An Innovation Approach for Increasing IMPIRM Potential for the In-Service Training in Special Education, Learning Package in American Education. New Jersey: Education Technology Publication, Englewood Cliffs.
35. Garrett, Henry E. 1963. Testing for Teachers. 2d.ed. New York: Mc Graw-Hill Book Co.
36. Gronlund, Norman E. 1976. Measurement and Evaluation in Teaching. New York: Macmillian Publishing Co., Inc.
37. Johns, Arthur J. 1963. Principle of Guidance. New York: Mc Graw-Hill Book Company, Inc.
38. Kidd, Rease A. 1972. The Development of an Instructional Package for High School Geometry Teachers and A Study of the Effectiveness of Its Use in Inservice Training. Dissertation Abstracts International. 32(7) : 3561A.

39. McColeman, James W. 1975. Relationship Between the Use of Learning Activity Packages, Group Activities and the Preference of Students Toward the Social Studier Course. Dissertation Abstracts International.
40. McDavid, John W. and Harari, Herbert. 1974. Psychology and Social Behavior. New York : Harper and Row, Publishers, Inc.
41. Rigby, Dorothy S. 1974. The Effectiveness of Learning Activity Package Instruction Versus the teacher Directed Method of Teaching Intermediate College Typewriting: Dissertation Abstracts International. 35(2) : 949A.
42. Shertzer, Bruce and Stone, Shelley C. 1966. Fundamentals of Guidance. Boston : Houghton Mifflin Company.
-

คุณอ

การสอนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง

เครื่องมือทางการแนะแนว

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

1. ก่อนที่ครูผู้สอนจะใช้ชุดการสอนชุดนั้น ควรศึกษาเกี่ยวกับ "กระบวนการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอน" เพื่อจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

2. ครูผู้สอนสามารถยึดหลักเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอน และสื่อทั่วไป ให้กับความเหมาะสม

3. ใน การสอนนอกจากจะเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอนแล้ว ครูผู้สอนควรจะเน้นในเรื่องคุณธรรมทั่วไป ด้วย เช่น ความนิรันดร์ เป็นต้น ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อเพื่อเพื่อความอุตสาหะ ความเกรงใจ ความชื่อสักย์ท่อง戮 และความสามัคคีในการทำงานกลุ่มรวมกัน

4. ชุดการสอนนี้ ได้พัฒนาปรับปรุงและทำการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพเรียนร้อยแล้ว ซึ่งปรากฏว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 คือมีประสิทธิภาพ 85.33/ 80.16 และมีผลการทดสอบความแตกต่างของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จึงเป็นชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนได้

บทบาทของครูผู้สอน

การเรียนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอนนั้น ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำ เกี่ยมการและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนเท่านั้น บทบาทของครูผู้สอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ

1. ขั้นก่อนสอน

1.1 ตรวจสอบชุดการสอนที่จะใช้ให้อยู่ในสภาพที่จะใช้ให้ทันที เช่น มัตรรายการทั่วไป เรียงตามลำดับหมายเลข และมีจำนวนครบถ้วน เพียงพอที่จะใช้กับนักศึกษาที่จะสอน

1.2 อ่านคุณอกรูให้เข้าใจทุกข้อตอน

1.3 จัดห้องเรียนตามแผนผังที่เขียนไว้ (หรือตามความเหมาะสม)

2. ขั้นขณะสอน

2.1 ให้นักศึกษาแบ่งเป็น 5 กลุ่มเท่า ๆ กัน แล้วนั่งประจำจุดหรือศูนย์

ห้อง 5 ศูนย์

2.2 อนิบาลายให้นักศึกษาทราบถึงขั้นตอนในการเรียนแบบศูนย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอน กังนี

2.2.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนลงในกระดาษคำตอบ ส่งผู้สอนเพื่อไว้ประเมินผลการเรียน

2.2.2 ให้ผู้เรียนรับแบบฝึกปฏิบัติและแบบตอบคำถามห้อง 5 ศูนย์ คณะ 1 ชุด และจะต้องนำติดตัวไปปฏิบัติกิจกรรมจนครบทุกศูนย์

2.2.3 ให้หัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม รับชุดการสอนจากครู (ยกเว้นบัตร-เฉลย จะแจกเมื่อผู้เรียนทำเสร็จแล้ว) แล้วนำมัตรรายการและตัวอย่างเครื่องมือที่มีในแต่ละศูนย์ ซึ่งประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรคำ답นและตัวอย่างเครื่องมืออย่างละ 10 ชุด เรียงตามลำดับหมายเลข 1 – 10 แจกให้กับสมาชิกทุกคน โดยพยาบาลแจกให้แก่เดือนได้มัตรรายการทั้ง ๆ และเครื่องมือที่มีหมายเลขเดียวกัน เพราะส่วนใหญ่แก่การแจกและการเก็บคืน จ้าหากหายไปจะได้ติดตามได้ทันท่วงที

2.2.4 อ่านบัตรคำสั่ง (ลีฟ์) ก่อน

2.2.5 ปฏิบัติตามบัตรคำสั่งตามลำดับขั้น (ผู้สอนอาจยกตัวอย่างบัตรคำสั่งศูนย์ใดศูนย์หนึ่งอนิบาลายให้ผู้เรียนพังจนกว่าจะเข้าใจ

2.2.6 ทำกิจกรรมและตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติแล้วรับบัตร เฉลยจากผู้สอนมาตรวจคำตอบ พร้อมทั้งแก้ไขให้ถูกต้องถ้าสังสัยให้ถามครูผู้สอนได้

2.2.7 เมื่อทำกิจกรรมเสร็จในแต่ละศูนย์ ให้เก็บบัตรรายการและตัวอย่างเครื่องมือเรียงตามลำดับเลขที่ บรรจุลงในของและกล่องให้เรียบร้อยและถูกต้อง หัวหน้ากลุ่มนำกล่องศูนย์ที่ปฏิบัติเสร็จแล้วส่งครูผู้สอน แล้วรับเอกสารศูนย์ดังไปมาปฏิบัติก่อนครบห้อง 5 ศูนย์

(โดยผู้เรียนไม่ท้องย้ายที่นั่งไปศูนย์อื่น) ถ้าทำเสร็จก่อนกลุ่มอื่น ก็ให้ปฏิบัติความศูนย์สำรองได้ แต่ถ้าท้องอยู่กว่า เทื่อง ๆ เปลี่ยนศูนย์ใหม่หรือยัง ถ้าเปลี่ยนแล้วให้รีบเข้ากลุ่มงานเดิม

2.2.8 บอกบทบาทของผู้เรียนให้นักศึกษาทราบและ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อข้องใจ

2.3 แจกแบบทดสอบก่อนเรียนให้ผู้เรียนทำก่อนศึกษาตามศูนย์ท่อง ๆ ใช้เวลา 10 นาที ครุษลสอนเก็บผลการทดสอบไว้ประจำ เมื่อผลก่อไป

2.4 แจกแบบฝึกปฏิบัติและแบบตอบคำถามให้ผู้เรียนทุกคน คนละ 1 ชุด

2.5 ระหว่างที่ผู้เรียนทำกิจกรรมอยู่นั้น ครุษลห้องอยู่ด้วยกับความศูนย์ท่อง ๆ และช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

2.6 เมื่อผู้เรียนทำเสร็จแล้วศูนย์พร้อม ๆ กันแล้วให้แจกบัตร เฉลยให้กับผู้เรียน แล้วเก็บคืน เมื่อผู้เรียนกราดเสร็จแล้วพร้อมทั้งให้ผู้เรียนทุกคน เก็บบัตรรายการท่อง ๆ และหัวอย่างเครื่องมือใส่กล่องให้เรียบร้อยสำน้ำล่ำสู่ พร้อมทั้งรับกล่องศูนย์อื่นไปทำท่องกรุ ทุกศูนย์

2.7 แจกแบบทดสอบหลังเรียนให้ทำทุกคน นำผลมาเปรียบเทียบกับแบบทดสอบก่อนเรียน เชียนเป็นกราฟเส้นให้ผู้เรียนได้ทราบ

3. ขั้นสรุป โดยการให้ผู้เรียนให้ช่วยกันสรุปความคิดรวบยอดของเครื่องมือแท้ ละศูนย์ เป็นความรู้ของคนเองได้ เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนข้อสงสัยท่อง ๆ พร้อมทั้งประمهินผลพุทธิกรรมการ เรียนการสอนของผู้เรียนความหมายจะมีความหมายเดียวกัน

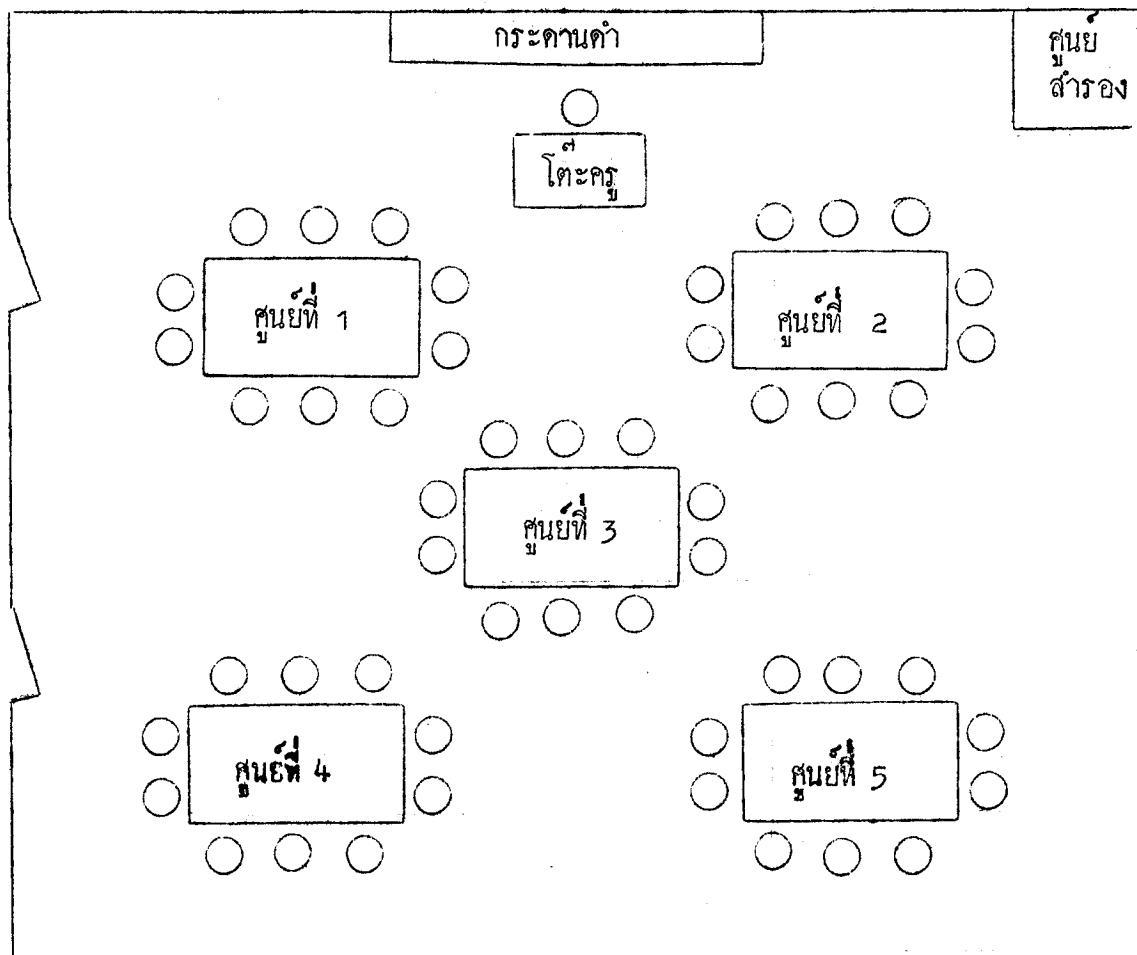
บทบาทของผู้เรียน

1. นั่งตามกลุ่ม ทำแบบทดสอบก่อนเรียนและรับแบบฝึกปฏิบัติจากครุ
2. ประชานรับศูนย์การเรียนจากครุ สำน้ำแยกให้สามารถครบถ้วนทุกคน อาจใช้วิธีหินหมาดเดชข้างบนของแท่นบัตรรายการหรือหัวอย่างเครื่องมือไว้ แล้วส่ง เวียนขวา ที่เหลือเก็บໃຫซองไว้

3. อ่านบัตรคำสั่งก่อนแล้วทำการบัตรคำสั่งทีละชั้น
4. พยายามอภิปรายข้อถกเถียงของความคิดเห็นกันอย่างเต็มที่ และพยายามตอบคำถามให้หมด เพราะคำถกเถียงนี้ไม่ใช่ข้อสอบแต่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้
5. ต้องหันใจทำงานในช่วงเพื่อนศูนย์ยกเว้น ต้องรักษาเวลาที่กำหนดไว้ เพราะจะต้องเปลี่ยนศูนย์พร้อม ๆ กัน
6. เมื่อบัญชีกิจกรรมและตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติและตอบคำถามแล้วให้รับบัตรเฉลยจากครู ตรวจคำตอบของตนและแก้ไขให้ถูกต้อง สงสัยให้ถามครู
7. เมื่อเสร็จพร้อมกันทั้งกลุ่มแล้ว ให้เก็บล็อกห้องอย่างเรียบร้อยตามลำดับเลขที่ เมื่อเสร็จล็อกห้องเรียบร้อย (ยกเว้นบัตรเฉลยให้ใส่ในกล่องคืนครู) นำมารวบที่โก๊ะครูแล้วรับศูนย์ก่อไปบัญชี จนครบทุกศูนย์
8. การเปลี่ยนศูนย์ จะใช้วิธีเปลี่ยนพร้อมกันทุกศูนย์ โดยให้นำกล่องศูนย์ใหม่ไปบัญชีตามที่นั่งเดิมทุกรัง ไม่ต้องย้ายกลุ่ม การเปลี่ยนศูนย์ให้เริ่มตามลำดับดังนี้
  - กลุ่มที่ 1 เริ่มเรียนจากศูนย์ที่ 1, 2, 3, 4 และ 5
  - กลุ่มที่ 2 เริ่มเรียนจากศูนย์ที่ 2, 3, 4, 5 และ 1
  - กลุ่มที่ 3 เริ่มเรียนจากศูนย์ที่ 3, 4, 5, 1 และ 2
  - กลุ่มที่ 4 เริ่มเรียนจากศูนย์ที่ 4, 5, 1, 2 และ 3
  - กลุ่มที่ 5 เริ่มเรียนจากศูนย์ที่ 5, 1, 2, 3 และ 4
9. ขณะที่บัญชีกิจกรรมตามศูนย์ก่อน ให้คนหนึ่งเสิร์ฟก่อนคนอื่นในกลุ่ม ก็ให้มานั่งที่ศูนย์ล่ารอง นั่งจะมีความอย่างเครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติมอีก 10 ชุด แต่เรียนจะต้องอยู่ดูว่าถ้าเพื่อนทำเสิร์ฟแล้วจะต้องเข้ากลุ่มเพื่อเรียนศูนย์ก่อไปพร้อมเพื่อนทันที
10. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

แผนผังการจัดห้องเรียน

สำหรับในที่นี้ให้จัดแบบ "ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน" โดยใช้โต๊ะ เก้าอี้ที่นั่งศึกษาและเรียนประจำอยู่ จัดแบ่งกลุ่ม ๆ ตามศูนย์ทั้ง 5 ศูนย์ ดังนี้

แผนการสอน

วิชา จิตวิทยาแนะแนว (ศษ. 321) ระดับ ป्रิญญาตรี

เรื่อง เครื่องมือทางการแนะแนว
เวลา 8 ค่ำ

ความคิดรวบยอด การใช้เครื่องมือทางการแนะแนวจะช่วยให้เก็บรวมข้อมูลเก็บໄก์ซึ่งมีประสิทธิภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์เชิงพยพกรรม

1. ให้ผู้เรียนบอกความคิดรวบยอดที่สำคัญ ๆ ของเครื่องมือทางการแนะแนวໄก์
2. ให้ผู้เรียนสามารถใช้เครื่องมือทางการแนะแนวໄก์อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง
3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกปฏิบัติໄก์อย่างเข้าใจและถูกต้อง
4. ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปศึกษาเพิ่มรายบุคคล ໄก์อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ให้ผู้เรียนໄก์ฝึกการทำางานกลุ่มร่วมกัน

เนื้อหา เครื่องมือทางการแนะแนว

ศูนย์ที่ 1 เรื่อง การลังเก็ต การล้มภายน้ำ อัพชีประวัติ เรียงความบันทึกประจำวัน อนุทิน และการเปลี่ยนบ้าน

ศูนย์ที่ 2 เรื่อง สังคมนิพิ

ศูนย์ที่ 3 เรื่อง ไครเรียและระบบเปลี่ยนเส้น

ศูนย์ที่ 4 เรื่อง แบบสอบถามและแบบทดสอบ

ศูนย์ที่ 5 เรื่อง กลวิธีระบายความในใจและการศึกษาเพิ่มเติมราย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่ห้องเรียน

อธิบายให้ผู้เรียนทราบถึงวิธีการเรียนแบบศูนย์กลาง เรียนโดยใช้ชุดการสอน เครื่องมือทางการแนะแนว ว่าผู้เรียนจะถูกปฎิบัติอย่างไรบ้าง โดยคุณภาพบทบาทของครู และผู้เรียนในคู่มือครู พัฒนาทั้งให้กู้ตัวอย่างชุดการสอนประกอบคำอธิบายด้วย

2. ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 แจกแบบทดสอบก่อนเรียนและกระดาษคำตอบ ให้นักศึกษาทำภายในเวลา 10 นาที เก็บแบบทดสอบและกระดาษคำตอบของแต่ละคนไว้กราด เก็บคะแนนไว้เปรียบเทียบกับแบบทดสอบหลังเรียน

2.2 แจกแบบฝึกปฏิบัติให้นักศึกษาทุกคนไว้ทำติดตัวไปตลอดเวลาที่ปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์กลาง ๆ จนครบหกศูนย์แล้วต่อไปส่งครู

2.3 แบ่งกลุ่มนักศึกษาโดยการนับ 1-5 โดยนับ 1 อยู่กลุ่ม 1 นับ 2 อยู่กลุ่ม 2 นับ 3 อยู่กลุ่ม 3 นับ 4 อยู่กลุ่ม 4 และนับ 5 อยู่กลุ่ม 5 แล้วให้นั่งตามกลุ่มของตน

2.4 ให้นักศึกษาเลือกหัวหน้ากลุ่มทำหน้าที่รับและส่งกล่องศูนย์กลาง เรียนตลอดจนสำรวจเก็บสื่อต่าง ๆ ให้เรียงตามลำดับ เก็บเข้าของเรียนร้อยทุกครั้ง

2.5 ให้นักศึกษาเริ่มลงมือปฏิบัติศูนย์กลางของกลุ่ม自分ตั้งศูนย์สุคท้าย ครบ 5 ศูนย์ แต่ละศูนย์ใช้เวลา 50 นาที กันตั้งนี้

กลุ่มที่ 1 เริ่มเรียนค่วยศูนย์ที่ 1-2-3-4 และ 5

กลุ่มที่ 2 เริ่มเรียนค่วยศูนย์ที่ 2-3-4-5 และ 1

กลุ่มที่ 3 เริ่มเรียนค่วยศูนย์ที่ 3-4-5-1 และ 2

กลุ่มที่ 4 เริ่มเรียนค่วยศูนย์ที่ 4-5-1-2 และ 3

กลุ่มที่ 5 เริ่มเรียนค่วยศูนย์ที่ 5-1-2-3 และ 4

โดยให้เริ่มปฏิบัติพร้อม ๆ กัน กันตั้งนี้

- 2.5.1 หัวหน้ากลุ่มรับกล่องศูนย์การเรียนไปปั้นบูรพา โดยนำบัตรรายการทั้ง ๆ และตัวอย่างเครื่องมือที่อยู่ในของแจกให้สมาชิกทุกคน ๆ ละ 1 ชุด โดยพยายามแจกให้แต่ละคนได้หมายเลขอีกวัน เช่น จ้าวบัตรคำสั่งหมายเลข 1 บัตรอีน ๆ และตัวอย่างเครื่องมือที่ควรเป็นหมายเลข 1 ด้วย เพื่อความสะดวกในการแจกและเก็บคืน
- 2.5.2 ทุกคนอ่านบัตรคำสั่งและปั้นบูรพาตามคำสั่งลงในแบบฝึกปฏิบูรพา
- 2.5.3 รับบัตร เนลย ตรวจคำตอบและแก้ไขให้ถูกต้อง
- 2.5.4 เก็บเอกสารทั้ง ๆ เรียงตามลำดับหมายเลข และเก็บเข้า ของให้ถูกต้อง เรียบร้อย หัวหน้ากลุ่มนำไปส่งผู้สอนแล้วรับศูนย์ใหม่มาปั้นบูรพาอีกท่อไป

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ทำแบบทดสอบหลังเรียน นำผลไปเบริ่ม เทียบกับแบบทดสอบก่อนเรียน เส้นขอบเขตโดยใช้กราฟเส้น
- 3.2 ให้นักศึกษาช่วยกันสรุปความคิดรวบยอดที่สำคัญ ๆ ของเครื่องมือทางการแนะแนว

สือการสอน กระเป็นบรรจุชุดการสอนเรื่อง "เครื่องมือทางการแนะแนว"

การวัดผล

- คุณภาพบุคคลกรรมและบูรพาที่กิจกรรม
- คุณภาพการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- คุณภาพการทำแบบฝึกปฏิบูรพา

หมายเหตุ ถ้ามีเวลาเพียงพอ ครูอาจทำสังคมมิคิวเรียนหังหอง แทนการวิเคราะห์ท้อง ปีกไว้เป็นความลับ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนໄก้เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการทำสังคมมิคิมากขึ้น

สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมเพิ่มเติม

1. เตรียมแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ภาระค่าตอบและแบบฝึกปฏิบัติให้เพียงพอสำหรับผู้เรียน
2. เตรียมสื่อสำหรับศูนย์สารองความที่ผู้สอนเห็นเหมาะสม เช่น
  - 2.1 ตัวอย่างเครื่องมือทางการແพระแนวเพิ่มเติม
  - 2.2 เอกสาร เนื้อหาอย่างละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือทางการແพระแนว
  - 2.3 วารสารແพระแนว

ข้อเบ็ดเตล็ดของแบบทดสอบเรียนและหลังเรียน

คำสั่ง ให้วางกลมข้อที่ถูกที่สุดในภาระค่าตอบ

1. ก	16. ค
2. ค	17. ก
3. ค	18. ง
4. ก	19. ก
5. ช	20. ช
6. ช	21. ง
7. ง	22. ก
8. ค	23. ง
9. ค	24. ง
10. ช	25. ง
11. ช	26. ช
12. ง	27. ก
13. ก	28. ค
14. ค	29. ค
15. ง	30. ง

แบบฝึกปฏิบัติการรวม

วิชา ศษ.321 (จิตวิทยาแห่งแ臧)

เรื่อง เครื่องมือทางการแห่งแ臧

ระดับ ปริญญาตรี

ชื่อ ..... นามสกุล ..... เอก ..... เลขที่ .....

-
- ให้ผู้เรียนปฏิบัติความมั่นใจในกระบวนการและทดสอบความสามารถจากบัตรคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ 5 ชุด
  - ห้ามเขียนลงในบัตรรายการท่าง ๆ ที่มีในแท็คซูมย์
  - เมื่อเปลี่ยนกลุ่ม ผู้เรียนต้องนำแบบฝึกปฏิบัตินี้回去ไว้ค่วยทุกครั้ง
  - เมื่อบัญชีเสร็จแต่ละชุดให้ตรวจสอบจากบัตร เฉลย จนเรียบร้อย 5 ชุด
แล้วนำแบบฝึกปฏิบัติส่งผู้สอน เพื่อจะได้ตรวจความถูกต้องซึ่กรังหนึ่ง
-

แบบฝึกปฏิบัติกรรม

ศูนย์ที่ 1

เรื่อง การสังเกต การสัมภาษณ์ อักษรประวัติ
เรียงความ บันทึกประจำวัน อนุทินและการ เยี่ยมน้ำหน้า

กิจกรรม : บันทึกพฤติกรรมของเพื่อน 1 คน

แบบบันทึกระเบียนพฤติกรรม

ชื่อผู้ศึกษาที่ถูกสังเกต ..... ชั้น .....
วันที่ ..... เวลา .....
สถานที่ .....
พฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงออกในสถานการณ์อย่างย่อ .....
.....
.....
.....

ความหมายของพฤติกรรมในทัศนะของผู้สังเกต

ข้อเสนอแนะของผู้สังเกตในการช่วยเหลือหรือแก้ไขพฤติกรรมนั้น ๆ

ลงชื่อ .....
คำแนะนำ .....
ผู้สังเกต

แบบทดสอบคำถาน

ศูนย์ที่ 1

เรื่อง การสังเกต การสัมภาษณ์ อักษรประวัติ
บันทึกประจำวัน อนุทิน และการเยี่ยมนบ้าน

วงกลมข้อที่ถูกที่สุด

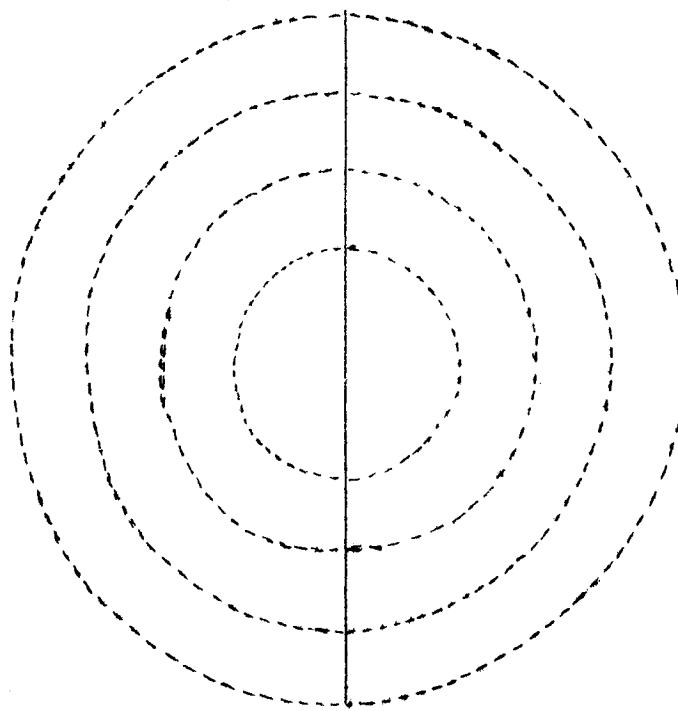
1.	ก.	ข.	ค.	ง.
2.	ก.	ข.	ค.	ง.
3.	ก.	ข.	ค.	ง.
4.	ก.	ข.	ค.	ง.
5.	ก.	ข.	ค.	ง.

แบบฝึกปฏิบัติกรรม

ศูนย์ที่ 2

เรื่อง สังคมนิพิ

กิจกรรม : เขียนแผนผังแบบ Target Sociogram โดยใช้ข้อมูลจากการสังคมนิพิ
ในบัตรกิจกรรมของศูนย์ที่ 2

ชาย = หญิง =

ชื่อครุประเจ้าน..... ชั้น..... โรงเรียน.....
 วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... จำนวนนักเรียนชาย ..... คน
 หญิง ..... คน

แบบทดสอบคำถ้าม

ศูนย์ที่ 2

เรื่อง สังคมนิพิ

วงกลมขอที่ดูดที่สุด

1.	ก.	ข.	ค.	ง.
2.	ก.	ข.	ค.	ง.
3.	ก.	ข.	ค.	ง.
4.	ก.	ข.	ค.	ง.
5.	ก.	ข.	ค.	ง.

แบบฝึกปฏิบัติกิจกรรม

ศูนย์ที่ ๓

เรื่อง ไคร เออยและระเบียนสะสม

กิจกรรม : ทำแบบ "ไคร เออย"

ไคร เออย

ข้อความที่ไปนี้ เป็นข้อความบรรยายลักษณะบางอย่างของนักศึกษา ให้ นักศึกษาคิดถึงเพื่อนในห้องรวมทั้งทัวของนักศึกษาเอง แต่ละคนที่มีลักษณะทางกับชื่อความ แก่ละชั้ลงในช่องว่าง

ก่อนที่จะ เขียนชื่อผู้ใดลงในช่องว่าง จะต้องใช้การพิจารณาไกร ทรงอย่าง ละเอียดจากการสังเกตของนักศึกษาเอง ห้ามปรึกษาเพื่อน คำตอบของนักศึกษา จะเก็บ เป็นความลับ ดังนั้นให้นักศึกษาเขียนโดยจิงใจ แต่ละคนอาจมีชื่อในหลาย ๆ ชื่อได้ และ ถ้าข้อใดตรงกับทัวเองก็ให้ใส่ว่า "ข้าพเจ้าเอง" ถ้าไม่มีกรณีลักษณะทางกามช้อนนั้น ให้ ขีกเส้น (-)

1. คนที่ชอบช่วยเหลือเพื่อนมากที่สุดในชั้นคือ .....
2. คนที่ชอบแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ มากที่สุดในชั้นคือ .....
3. คนที่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมากที่สุดในชั้นคือ .....
4. คนที่พูดจาสุภาพอ่อนหวานกับผู้อื่นมากที่สุดคือ .....
5. คนที่ทำผิดแต่ยอมรับผิดคือ .....
6. คนที่ชอบง้อเวลา多くที่สุดในชั้นคือ .....
7. คนที่พูดามีเหตุผลมากที่สุดในชั้นคือ .....
8. คนที่พูดจาเหลือไฟลมากที่สุดในชั้นคือ .....

9. คนที่ร่าเริงที่สุดในชั้นคือ.....
10. คนที่แต่งกายเรียบร้อยอย่างที่สุดในชั้นคือ.....
11. คนที่แต่งกายไม่เรียบร้อยอย่างที่สุดในชั้นคือ.....
12. คนที่มีอารมณ์ขันที่สุดในชั้นคือ.....
13. คนที่ชอบแบ่งพระครับแบ่งพวงมากที่สุดในชั้นคือ.....
14. คนที่ชอบเอาของผู้อื่นฝ่ายเดียวอย่างที่สุดคือ.....
15. คนที่ชอบแบ่งปันของคนให้กับคนอื่นมากที่สุดในชั้นคือ.....
16. คนที่ชอบฟ้องมากที่สุดในชั้นคือ.....
17. คนที่ใจง่ายที่สุดในชั้นคือ.....
18. คนที่ชอบพูดเสียงักที่สุดในชั้นคือ.....
19. คนที่ชอบนั่งหลับในห้องเรียนบ่อยที่สุดคือ.....
20. คนที่ชอบอ่านหนังสือนวนิยายในเวลาเรียนบ่อยครั้งที่สุดคือ.....
21. คนที่เพื่อนรักมากที่สุดในชั้นคือ.....
22. คนที่ชอบรับใช้ครูมากที่สุดในชั้นคือ.....
23. คนที่ชอบเอาเบรียบเพื่อนมากที่สุดในชั้นคือ.....
24. คนที่ชอบนินทาเพื่อนมากที่สุดในชั้นคือ.....
25. คนที่ชอบทะเลกันเพื่อนมากที่สุดในชั้นคือ.....
26. คนที่ชอบลอกการบ้านเพื่อนมากที่สุดคือ.....
27. คนที่ตั้งใจเรียนมากที่สุดจะที่ครูสอนคือ.....
28. คนที่ไม่ตั้งใจเรียนมากที่สุดในขณะที่ครูสอนคือ.....
29. คนที่ชอบถามนอกเรื่องในเวลาเรียนบ่อยที่สุดคือ.....
30. คนที่ชอบเหม่อคลอยในห้องบ่อยครั้งที่สุดคือ.....
31. คนที่ชอบส่งการบ้านไม่ทันตามที่ครูสั่งบ่อยที่สุดคือ.....
32. คนที่ชอบเอางานอื้นชื้นมาทำในเวลาเรียนบ่อยครั้งที่สุดคือ.....
33. คนที่ทำงานหมุ่รวมกับผู้อื่นเกี่ยวกับการเรียนໄค็คิที่สุดคือ.....

แบบทดสอบคำถ้าม

ศูนย์ที่ ๓
เรื่อง ไคร เออยและระเบียนสะลุน

วงศ์ทดสอบที่สุก

1. ก. ข. ค. ง.
2. ก. ข. ค. ง.
3. ก. ข. ค. ง.
4. ก. ข. ค. ง.
5. ก. ข. ค. ง.

แบบฝึกปฏิบัติกรรม

ศูนย์ที่ 4

เรื่อง แบบสอบถามและแบบทดสอบ

กิจกรรม : ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพในการทำงาน ตามที่อย่างเครื่องมือของศูนย์ที่ 4

คำถาม	ลำดับที่	คะแนน	คำถาม	ลำดับที่	คะแนน
1. วิธีการสังงาน	ก.		6. ลักษณะงานที่ชอบ	ก.	
	ข.			ข.	
	ค.			ค.	
2. วิธีการขับรถ	ก.		7. กีฬา	ก.	
	ข.			ข.	
	ค.			ค.	
3. ภาระนักท่องเที่ยว	ก.		8. เวลาคุยกับคน	ก.	
	ข.			ข.	
	ค.			ค.	
4. เกมโยนห่วง	ก.		9. ชอบความสำเร็จ	ก.	
	ข.			ข.	
	ค.			ค.	
5. ลักษณะการแข่งขัน	ก.		10. หวานลงให้เด็ก...	ก.	
	ข.			ข.	
	ค.			ค.	

กรอกคะแนนที่ได้ลงกรณ์ของข้างล่างนี้ให้ถูกต้อง และรวมคะแนนให้เรียบร้อย
พร้อมทั้งอ่านการประผลจาก ตัวอย่างเครื่องมือแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพในการทำงาน ของ
คุณผู้ที่ 4

	ลำดับ	ส่วนพื้นที่	จำนวน
ข้อ 1.	ข.	ค.	ก.
2.	ข.	ก.	ค.
3.	ค.	ข.	ก.
4.	ข.	ค.	ก.
5.	ค.	ก.	ข.
6.	ก.	ค.	ข.
7.	ข.	ค.	ก.
8.	ข.	ค.	ก.
9.	ข.	ก.	ค.
10.	ข.	ค.	ก.
รวมคะแนน			= 60 คะแนน

สรุปจากการคะแนนที่ได้ แสดงว่านักศึกษาทำงานมุ่งอะไร เป็นสำคัญ

แบบทดสอบคำถ้า

ศูนย์ที่ 4

เรื่อง แบบสອบถາມແລະ แบบທຄສອບ

ວັນກລມຂອ້ງທຸກຫີ່ສຸກ

1. ก. ข. ค. ง.
2. ก. ข. ค. ง.
3. ก. ข. ค. ง.
4. ก. ข. ค. ง.
5. ก. ข. ค. ง.

แบบฝึกปฏิบัติกิจกรรม

ชุดที่ 5

เรื่อง กลวิธีระบายความในใจและการศึกษาเค็กเนพาราย

กิจกรรม : 1. บรรยายความคิดและความรู้สึกของตน เองที่มีต่อภาพพยคหนึ่ก

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. หัวข้อใหญ่ ๆ ในการเขียนรายการศึกษาเค็กเนพารายมีดังนี้

1. .....
  2. .....
  3. .....
  4. .....
  5. .....
  6. .....
  7. .....
  8. .....
  9. .....
  10. .....
  11. .....
  12. .....
-

แบบทดสอบคำถาน

ศูนย์ที่ 5

เรื่อง กลวิธีระบายความในใจและการศึกษาเด็กเนพาราย

วงกลมข้อที่ถูกที่สุด

1. ก. ข. ค. ง.
2. ก. ข. ค. ง.
3. ก. ข. ค. ง.
4. ก. ข. ค. ง.
5. ก. ข. ค. ง.

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง
เครื่องมือทางการແນະແນວ

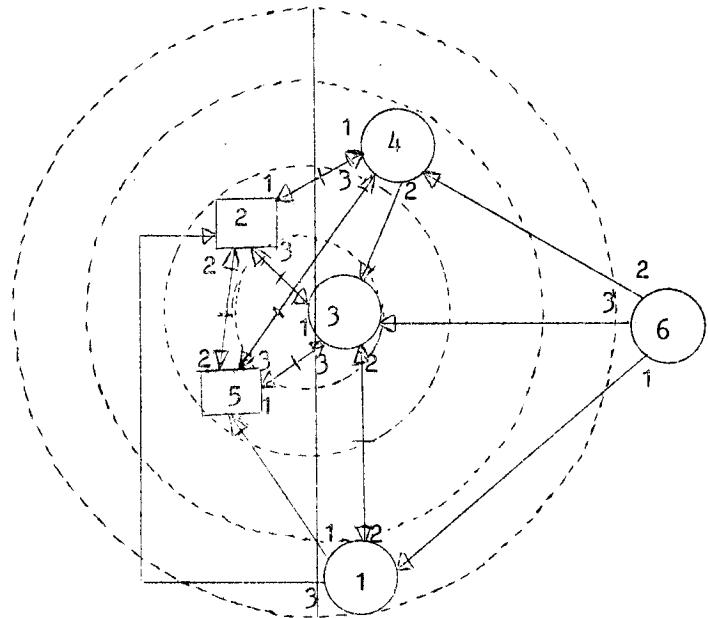
คำสั่ง ให้วงกลมข้อที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ ห้ามทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบ

1. เครื่องมือทางการແນະແນວໃນข้อใดที่ใช้กันนานาที่สุด
  - ก. การสังเกต
  - ข. การสัมภาษณ์
  - ค. อัศวินประวัติ
  - ง. บันทึกประจำวัน
2. เครื่องมือทางการແນະແນວชนิดใดที่ผู้รับ รวมข้อมูลจะต้องเป็นผู้บันทึกข้อมูลเอง
  - ก. อนุทิน
  - ข. อัศวินประวัติ
  - ค. การเยี่ยมบ้าน
  - ง. บันทึกประจำวัน
3. เครื่องมือทางการແນະແນวให้สามารถรับ รวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเด็กให้ถูกต้องที่สุด
  - ก. การสังเกต
  - ข. เรียงความ
  - ค. การสัมภาษณ์
  - ง. อัศวินประวัติ
4. เครื่องมือใดที่ช่วยให้ทราบความรู้สึกนึกคิดที่ข้อนี้เรียนของเด็กวัยรุ่นให้ดีที่สุด
  - ก. อนุทิน
  - ข. การสังเกต
  - ค. อัศวินประวัติ
  - ง. บันทึกประจำวัน
5. การใช้เครื่องมือการเยี่ยมบ้านในข้อใดถูกต้องที่สุด
  - ก. ไปเยี่ยมบ้านเด็กแต่ละคนปีละหลาย ๆ ครั้ง
  - ข. นัดหมายผู้ปกครองเด็กก่อนที่จะไปเยี่ยมบ้าน
  - ค. ช่วงเพื่อนครูหลาย ๆ คนไปเยี่ยมบ้านเด็ก
  - ง. ขักถ่านในเรื่องที่ผู้ปกครองพยายามชื่นเรียน

คำชี้แจง จะใช้แผนผังสังคมนิพิตต์อไปนี้ ตอบคำถามข้อ 6-8

เด็กชาย =

เด็กหญิง =

6. คู่ใดที่สนใจสนมกันมากที่สุด

ก. 2 กับ 3

ข. 2 กับ 4

ค. 2 กับ 5

ง. 4 กับ 5

7. ผู้ใดควรได้รับการคัดเลือกเพื่อทำ

การศึกษาเด็กเฉพาะรายมากที่สุด

ดื่อไคร

ก. 2

ข. 3

ค. 5

ง. 6

8. นักห้องการจะทราบข้อมูลเกี่ยวกับ 3

การเรียกเพื่อนคนใหม่สามรายๆ

ก. 5

ข. 4

ค. 2

ง. 1

9. ผลจากการทำสังคมมิตร ทำให้ทราบ
ข้อมูลในเรื่องใดมากที่สุด
ก. ไคร เรียนเก่งที่สุด
ข. ไกร ก้าว舞้าวีสุด
ค. ไกร เป็นผู้ที่เพื่อนชอบมากที่สุด
ง. ไกร เป็นคนที่เล่นกีฬาเก่งที่สุด
10. ก่อนที่จะทำสังคมมิตรต้องให้ เท็กรู้จักกัน
อย่างน้อยเป็นเวลานานเท่าใด
ก. หนึ่งเดือน
ข. เดือนครึ่ง
ค. ส่องเดือน
ง. ส่องเดือนครึ่ง
11. ผู้ที่เริ่มใช้สังคมมิตร จะเป็นที่รู้จัก
กันอย่างแพร่หลายคือไคร
ก. Northway
ข. Moreno
ค. Sociogram
ง. Target
12. ถ้าต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับ
นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว
ควรศึกษาเด็กจากเกรดง้อได
ซึ่งจะคือที่สุด
- ก. ไคร เอ่ย
ข. แบบสอบถาม
ค. อัชชีประวัติ
ง. ระเบียนสะสม
13. เครื่องมือใดที่ช่วยให้ทราบถึงคุณลักษณะ
ต่าง ๆ ของเด็กตามความคิดเห็นของ
เพื่อนร่วมห้องมากที่สุด
ก. ไคร เอ่ย
ข. สังคมมิตร
ค. อัชชีประวัติ
ง. ระเบียนสะสม
14. ช่วงเวลาใดที่เหมาะสมที่สุดในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลเด็ก
ก. ช่วงเบื้องเรียนใหม่
ข. ช่วงสำเร็จการศึกษา
ค. ตั้งแต่เข้าเรียนจนสำเร็จ
การศึกษา
ง. หลังจากสอบเสร็จภาคเรียนแรก

15. วิธีการใช้รับเปลี่ยนสะสมที่เหมาะสมที่สุด
คือข้อใด
- ใช้รับเปลี่ยนสะสมที่นิ่งๆ ไม่ได้
  - ใช้รับเปลี่ยนสะสมที่มีจังหวะ เช่น เด็ก
  - ใช้รับเปลี่ยนสะสมที่มีจังหวะ เช่น อนุบาลให้เด็ก
  - ใช้รับเปลี่ยนสะสมที่มีจังหวะ เช่น ครูผู้สอน
  - ใช้รับเปลี่ยนสะสมที่มีจังหวะ เช่น นักเรียน
  - ใช้รับเปลี่ยนสะสมที่มีจังหวะ เช่น พยาบาลให้เด็ก
16. การเก็บรับเปลี่ยนสะสมในข้อใดไม่ถูกต้อง
- เก็บไว้ในตู้เก็บเอกสาร
  - เก็บไว้ที่ครุภัณฑ์ประจำห้อง
  - เก็บไว้ในที่ทุกคนสามารถหยิบได้ง่าย
  - เก็บไว้ที่อาจารย์ที่ปรึกษา
17. บุคคลในข้อใดได้รับประโยชน์มากที่สุด
ในการใช้รับเปลี่ยนสะสม
- นักเรียน
  - ผู้ปกครอง
  - ครูแนะแนว
  - ครุภัณฑ์ประจำห้อง
18. การใช้แบบทดสอบในข้อใดไม่ถูกต้อง
- ใช้แบบทดสอบที่เหมาะสมกับสภาพของเด็ก
  - ให้เด็กเขียนชื่อในการติ่งห้องการ
  - ตามชื่อของลูกสาวตัวเอง
19. บุคคลในข้อใดใช้แบบสอบถามได้ถูกต้องที่สุด
- ครูสุชาให้เด็กตอบแบบสอบถาม
  - ครูสุพรให้เด็กตอบแบบสอบถาม
  - ครูสุนทรให้เด็กนำแบบสอบถามไปกรอกข้อมูลต่อที่บ้านเสร็จ
  - ครูสุรัตน์เรียกเด็กมาตอบแบบสอบถามที่ลงทะเบียนครบ
20. การใช้แบบทดสอบในข้อใดที่ถูกต้องที่สุด
- ก่อนทำการทดสอบไม่จำเป็นต้องสร้างสัมพันธภาพกับเด็ก
  - ก่อนใช้แบบทดสอบจะต้องฝึกหัดใช้จนชำนาญ
  - ขณะทดสอบไม่ควรสังเกตพฤติกรรมเด็ก เพราะจะทำให้เสียสมาธิ
  - เมื่อใช้แบบทดสอบแล้วไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือชนิดอื่น ๆ อีก
21. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์นิยมใช้ในระดับชั้นใด
- ประถมศึกษา
  - มัธยมศึกษา
  - อุดมศึกษา
  - ทุกระดับชั้น

- คำชี้แจง จงพิจารณาค่าถ่านชุด 22-25
ว่าเป็นเครื่องมือชนิดใดจาก ก-ง
ต่อไปนี้
- ก. แบบทดสอบวัดสติปัญญา
ข. แบบทดสอบวัดความสนใจ
ก. แบบทดสอบวัดผลลัพธ์ที่
ง. แบบสำรวจวัฒนธรรมภาพ
22. แบบทดสอบ "WISC"
23. กล่าวเรื่องนายความในใจแบบ T.A.T.
24. Rorschach Ink Blot Test
25. M.M.P.I.
26. ในการแบบแผนทางการเลือกว่าใช้แบบใด
เครื่องมือชนิดใดที่นิยมนิ่มมาใช้เป็นเกณฑ์
ตัดสินใจอันดับแรก
- ก. แบบสำรวจวัฒนธรรมภาพ
ข. แบบทดสอบวัดความสนใจ
ก. แบบทดสอบวัดผลลัพธ์ที่
ง. แบบทดสอบวัดสติปัญญา
27. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของการศึกษาเด็ก
เฉพาะรายที่สำคัญที่สุด
- ก. เพื่อแก้ไขปัญหา
ข. เพื่อป้องกันปัญหา
ค. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
ง. เพื่อนำผลเข้าสู่ที่ประชุม
28. ข้อใดเป็นขั้นตอนที่ต้องทำก่อนในการศึกษาเด็ก
เฉพาะราย
- ก. เชิญรายงาน
ข. วิเคราะห์ข้อมูล
ค. รวมรวมข้อมูล
ง. นำเสนอข้อมูล
29. บุคลากรที่ควรได้รับเลือกมาทำการศึกษาเด็ก
เฉพาะรายก่อนคนอื่น
- ก. เด็กชายค้า เรียนเก่งที่สุดในห้อง
ข. เด็กชายแดง เพื่อน ๆ ในห้องรักมาก
ค. เด็กชายตี ตกข้ามหัว
ง. เด็กชายคิม มีอาการโรคจิต โรคประสาท
30. ข้อใดกล่าวถึงการเขียนรายงานการศึกษาเด็ก
เฉพาะรายได้ถูกต้องที่สุด
- ก. ใช้ถ้อยคำที่เน้นความคิดเห็นส่วนตัว
ของผู้เขียนรายงาน
ข. เขียนเรื่องราวอย่างละเอียดทั้งที่
เกี่ยวข้องกับปัญหาและไม่เกี่ยวข้องกับปัญหา
ค. เรื่องราวที่เขียนไม่สอดคล้องกัน
ข้อมูลที่รวมมา
ง. เรื่องราวที่เขียนช่วยให้ผู้อ่านมองเห็น
ภาพพจน์ของเด็กที่แท้จริง

กระทรวงกำกับ
แบบทดสอบเรียน

เรื่อง

เครื่องมือทางการแนะแนว

ชื่อ ..... นามสกุล ..... เอก ..... เลขที่ .....

คำสั่ง ว่างลงขอที่ถูกที่สุด

1.	ก.	ข.	ค.	ง.	16.	ก.	ข.	ค.	ง.
2.	ก.	ข.	ค.	ง.	17.	ก.	ข.	ค.	ง.
3.	ก.	ข.	ค.	ง.	18.	ก.	ข.	ค.	ง.
4.	ก.	ข.	ค.	ง.	19.	ก.	ข.	ค.	ง.
5.	ก.	ข.	ค.	ง.	20.	ก.	ข.	ค.	ง.
6.	ก.	ข.	ค.	ง.	21.	ก.	ข.	ค.	ง.
7.	ก.	ข.	ค.	ง.	22.	ก.	ข.	ค.	ง.
8.	ก.	ข.	ค.	ง.	23.	ก.	ข.	ค.	ง.
9.	ก.	ข.	ค.	ง.	24.	ก.	ข.	ค.	ง.
10.	ก.	ข.	ค.	ง.	25.	ก.	ข.	ค.	ง.
11.	ก.	ข.	ค.	ง.	26.	ก.	ข.	ค.	ง.
12.	ก.	ข.	ค.	ง.	27.	ก.	ข.	ค.	ง.
13.	ก.	ข.	ค.	ง.	28.	ก.	ข.	ค.	ง.
14.	ก.	ข.	ค.	ง.	29.	ก.	ข.	ค.	ง.
15.	ก.	ข.	ค.	ง.	30.	ก.	ข.	ค.	ง.

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง

เครื่องมือทางการ แนะแนว

คำสั่ง ให้วงกลมข้อที่ถูกต้องที่สุดลงในกระดาษคำตอบ ห้ามทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบ

1. เครื่องมือทางการ แนะแนวในข้อใดที่ใช้กันมานานที่สุด
  - ก. การสังเกต
  - ข. การสัมภาษณ์
  - ค. อัตชีวประวัติ
  - ง. บันทึกประจำวัน
2. เครื่องมือทางการ แนะแนวชนิดใดที่ผู้คน รวมข้อมูลจะต้องเป็นผู้บันทึกข้อมูลเอง
  - ก. อนุทิน
  - ข. อัตชีวประวัติ
  - ค. การเยี่ยมบ้าน
  - ง. บันทึกประจำวัน
3. เครื่องมือทางการ แนะแนวใดที่สามารถรับร่วมข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อศึกษาของเด็กได้ถูกต้องที่สุด
  - ก. การสังเกต
  - ข. เรียงความ
  - ค. การสัมภาษณ์
  - ง. อัตชีวประวัติ
4. เครื่องมือใดที่ช่วยให้ทราบความรู้สึกนึกคิดที่ป้อนเรียนของเด็กวัยรุ่นได้ดีที่สุด
  - ก. อนุทิน
  - ข. การสังเกต
  - ค. อัตชีวประวัติ
  - ง. บันทึกประจำวัน
5. การใช้เครื่องมือการ เยี่ยมบ้านในข้อใดถูกต้องที่สุด
  - ก. ไปเยี่ยมบ้านเด็กแต่ละคนบีบีล่าอย่าง
  - ข. นัดหมายผู้ปกครองเด็กก่อนที่จะไปเยี่ยมบ้าน
  - ค. ชวนเพื่อนครูหลาย ๆ คนไปเยี่ยมบ้านเด็ก
  - ง. ซักถามในเรื่องที่ผู้ปกครองพยาຍามชื่อเร้น

15. วิธีการใช้รับเปลี่ยนสะสมที่เหมาะสมที่สุด
คือข้อใด
- ชื่อรับเปลี่ยนสะสมที่มีจำนวนน้อย
มาใช้เก็บข้อมูลเด็ก
  - นำข้อมูลจากการรับเปลี่ยนสะสມมาวางแผน
อนาคตให้เด็ก
  - ให้ครูแนะนำเด็กนั้น เป็นผู้กรอก
ข้อมูลลงในรับเปลี่ยนสะสม
  - นำข้อมูลจากการรับเปลี่ยนสะสມมาใช้
พิจารณาให้ทุกการศึกษาแก่เด็ก
16. การเก็บรับเปลี่ยนสะสมในข้อใดไม่ถูกต้อง
- เก็บไว้ในตู้เก็บเอกสาร
  - เก็บไว้ที่ครุประจ้าชั้น
  - เก็บไว้ในที่ทุกคนสามารถหยิบได้ง่าย
  - เก็บไว้ที่อาจารย์ที่ปรึกษา
17. บุคลากรในข้อใดได้รับประโยชน์มากที่สุด
ในการใช้รับเปลี่ยนสะสม
- นักเรียน
  - ผู้ปกครอง
  - ครูแนะนำ
  - ครุประจ้าชั้น
18. การใช้แบบทดสอบในข้อใดไม่ถูกต้อง
- ใช้แบบทดสอบที่เหมาะสมกับสภาพของเด็ก
  - ให้เด็กเขียนชื่อในการตีต่อองการ
ตามข้อมูลส่วนตัว
- ก. ใช้คำขอที่สอนจะตัดรัดและเข้าใจง่าย
- ข. ให้เด็กเขียนชื่อในการตีต่อองการตาม
เพื่อประเมินผลการคำนึงงาน
19. บุคลากรในข้อใดใช้แบบสอบถามได้ถูกต้องที่สุด
- ครูสุชาให้เด็กตอบแบบสอบถาม
พร้อม ๆ กันในชั่วโมงแนะนำ
  - ครูสุพรให้เด็กตอบแบบสอบถาม
ในวันแรกที่เด็กมาปฐมนิเทศ
  - ครูสุนันท์ให้เด็กนำแบบสอบถาม
ไปกรอกข้อมูลต่อที่บ้านเจน เสร็จ
  - ครูสุรัตน์เรียกเด็กมาตอบแบบสอบถาม
ที่ลักษณะครบ
20. การใช้แบบทดสอบในข้อใดที่ถูกต้องที่สุด
- ก่อนทำการทดสอบไม่จำเป็นต้องสร้าง
สัมพันธภาพกับเด็ก
  - ก่อนใช้แบบทดสอบจะต้องฝึกหัดใช้จนชำนาญ
  - ขณะทดสอบไม่ควรสังเกตพฤติกรรมเด็ก
 เพราะจะทำให้เสียเวลา
  - เมื่อใช้แบบทดสอบแล้วไม่จำเป็นต้องใช้
 เครื่องมือชนิดอื่น ๆ อีก
21. แบบทดสอบวัดผลลัพธ์ที่นิยมใช้ในระดับชั้นใด
- ประถมศึกษา
  - มัธยมศึกษา
  - อุดมศึกษา
  - ทุกระดับชั้น

- คำชี้แจง จงพิจารณาค่าธรรมชาติข้อ 22-25
ว่าเป็นเครื่องมือชนิดใดจาก ก-ง
ท่อไปนี้
- ก. แบบทดสอบวัดสติปัญญา
ข. แบบทดสอบวัดความฉลาด
ค. แบบทดสอบวัดผลลัพธ์
ง. แบบสำรวจวจุกภัยภาพ
22. แบบทดสอบ "WISC"
23. กลวิธีชนuracyความในใจแบบ T.A.T.
24. Rorschach Ink Blot Test
25. M.M.P.T.
26. ในการแนะแนวทางการเลือกวิชาซึ่งเด็ก
เครื่องมือชนิดใดที่นิยมนิ่มมาใช้เป็นเกณฑ์
ตัดสินใจอันดับแรก
- ก. แบบสำรวจวจุกภัยภาพ
ข. แบบทดสอบวัดความฉลาด
ค. แบบทดสอบวัดผลลัพธ์
ง. แบบทดสอบวัดสติปัญญา
27. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของการศึกษาเด็ก
เฉพาะรายที่สำคัญที่สุด
- ก. เพื่อแก้ไขปัญหา
ข. เพื่อป้องกันปัญหา
ค. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
ง. เพื่อนำผลเข้าสู่ที่ประชุม
28. ข้อใดเป็นขั้นตอนที่ต้องทำก่อนในการศึกษาเด็ก
เฉพาะราย
- ก. เชียนรายงาน
ข. วิเคราะห์ข้อมูล
ค. รวมรวมข้อมูล
ง. นำเสนอข้อมูล
29. บุคลากรที่ควรได้รับเลือกมาทำการศึกษาเด็ก
เฉพาะรายก่อนคนอื่น
- ก. เด็กชายค้า เรียนเก่งที่สุดในห้อง
ข. เด็กชายแตง เพื่อน ๆ ในห้องรักมาก
ค. เด็กชายดี ตกชั้น
ง. เด็กชายคิน มีอาการโรคจิต โรคประสาท
30. ข้อใดกล่าวถึงการเชียนรายงานการศึกษาเด็ก
เฉพาะรายให้ถูกต้องที่สุด
- ก. ใช้ถ้อยคำที่เน้นความคิดเห็นส่วนตัว
ของผู้เชียนรายงาน
ข. เชียนเรื่องราวย่างละเอียดทั้งที่
เกี่ยวข้องกับปัญญาและไม่เกี่ยวข้องกับปัญหา
ค. เรื่องราบที่เชียนไม่สอดคล้องกับ
ข้อมูลที่ บันทึกมา
ง. เรื่องราบที่เชียนช่วยให้ผู้อ่านมองเห็น
ภาพพจน์ของเด็กที่แท้จริง

กระดาษคำทอป
 แบบทดสอบหลังเรียน
 เรื่อง
 เครื่องมือทางการแหนะ

ชื่อ ..... นามสกุล ..... เอก ..... เลขที่ .....
 _____

คำศัพด์ วงกลมชุดที่หกที่สุด

1.	ก.	ข.	ค.	ง.	16.	ก.	ข.	ค.	ง.
2.	ก.	ข.	ค.	ง.	17.	ก.	ข.	ค.	ง.
3.	ก.	ข.	ค.	ง.	18.	ก.	ข.	ค.	ง.
4.	ก.	ข.	ค.	ง.	19.	ก.	ข.	ค.	ง.
5.	ก.	ข.	ค.	ง.	20.	ก.	ข.	ค.	ง.
6.	ก.	ข.	ค.	ง.	21.	ก.	ข.	ค.	ง.
7.	ก.	ข.	ค.	ง.	22.	ก.	ข.	ค.	ง.
8.	ก.	ข.	ค.	ง.	23.	ก.	ข.	ค.	ง.
9.	ก.	ข.	ค.	ง.	24.	ก.	ข.	ค.	ง.
10.	ก.	ข.	ค.	ง.	25.	ก.	ข.	ค.	ง.
11.	ก.	ข.	ค.	ง.	26.	ก.	ข.	ค.	ง.
12.	ก.	ข.	ค.	ง.	27.	ก.	ข.	ค.	ง.
13.	ก.	ข.	ค.	ง.	28.	ก.	ข.	ค.	ง.
14.	ก.	ข.	ค.	ง.	29.	ก.	ข.	ค.	ง.
15.	ก.	ข.	ค.	ง.	30.	ก.	ข.	ค.	ง.

ประวัติปฏิริบุรุษ

ประวัติส่วนตัว

เกิดวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2490

ท่านบดินทร์ จำเริญ เมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2509 สำเร็จชั้มประถมศึกษาปีบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น^๑
จากวิทยาลัยครุสานุณห์มั่นหา
- พ.ศ. 2511 สำเร็จชั้มประถมศึกษาปีบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง^๒
จากวิทยาลัยครุสานุณห์มั่นหา
- พ.ศ. 2513 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีชั้นมัธยมศึกษา^๓
จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา
มัธยมศึกษา
- พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษามหาบัตรศึกษา สาขา จิตวิทยาการศึกษา^๔
และการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลงานทางวิชาการ

- พ.ศ. 2527 - จิตวิทยาแนะแนว (194 หน้า)
- พ.ศ. 2528 - การสอนแบบคุณย์การเรียนโดยใช้ชุดการสอน
เรื่อง เกี่ยวกับการทำอาหารแนะแนว (369 หน้า)
- เทคนิคการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล (220 หน้า)
- พ.ศ. 2529 - ผลิตชุดการสอน เรื่อง เกี่ยวกับการทำอาหารแนะแนว
- พ.ศ. 2530 - ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอน เรื่อง
เกี่ยวกับการทำอาหารแนะแนว สำหรับห้องเรียนแบบ
คุณย์การเรียน วิชา ศษ. ๓๒๑ (จิตวิทยาแนะแนว)
ระดับปริญญาตรี